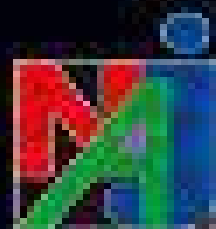

Patricia Cornwell

FRONTA

ALGORITM

Patricia Cornwell FRONTA
r | Najbolje od f^E | Algoritma
NAJbiblioteka

85

Patricia Cornwell Fronta

Naslov izvornika The Front

Copyright © 2008 by Cornwell Enterprises, Inc. All rights reserved.

Prevela s engleskoga Sandra Nikoletić

Ilustracija na naslovnici Nenad Martić

Urednik

Neven Antičević

Patricia Cornwell

PROSTA

ALGORHATH

Zagreb, svibanj 2009. prvo izdanje

KNJIŽNICA ZELINA

ZA URSULU MACKENZIE

koja je tako sjajno objavila svoju knjigu u Velikoj Britaniji.

1

Win Garano odloži dvije kave s mlijekom na stol za piknik ;pred Fakulteta za državnu upravu John F. Kennedy. Poslijepodne je unčano, sredina je svibnja i Harvard Square je pun ljudi. On zajaši lupicu. Znoji se, jer na sebi ima previše odjeće - crno Armanijevo dijelo i crne lakirane Pradine cipele. Prilično je uvjeren daje njihov irvobitni vlasnik mrtav.

Takav je barem dojam stekao kada mu je prodavačica u dućanu vintage odjećom po imenu Hand-me-up rekla kako za njega ima nježno nošeno" odijelo za devedeset devet dolara. Već je u idućem renutku počela iznositi odijela, cipele, pojaseve, kravate, čak i čarape.)KN Y, Hugo Boss, Gucci, Hermes, Ralph Lauren. Sve je pripadalo >toj slavnoj osobi, čije vam ime ne smijem odati. Win se sjetio kako : nedavno u prometnoj nesreći stradao krilni hvatač Patriotsa. Oko 'samdeset kilograma, metar osamdeset tri, mišićav, ali ne grmalj.)rugim riječima. Winove građe.

Win sjedi sam za stolom i kako vrijeme prolazi, osjeća se sve elagodnije. Studenti, profesori, elita - većina je u trapericama, ratkim hlačama i s naprtnjačama na leđima - skupili su se oko tolova

zadubljeni u razgovor. Rijetki spominju dosadno predavanje oje je u Forumu upravo održala okružna javna tužiteljica Monique Lamont. Nijedan susjed neće biti zaboravljen. Win ju je upozorio ako je naslov pomalo nejasan, da ne spominje banalnost teme

8

Patricia Cornwell

za tako prestižno političko sastajalište. Neće joj biti drago što je on bio u pravu. Njemu pak nije drago što ga je natjerala da dođe ovamo kada on ima slobodan dan kako bi mu mogla zapovijedati i omalovažavati ga. Zapamti ovo, zapamti ono. Nazovi ovog, nazovi onog. Donesi kavu. Iz Starbucksa. Kavu s obranim mlijekom i Splenda umjetnim sladilom. Čekaj vani dok ona prisno razgovara s ljudima u klimatiziranom Littauer centru.

On je namrgođeno gleda kako izlazi iz zgrade od opeke u pratnji dvojice časnika u civilu državne policije Massachusettsa gdje Win trenutno radi kao istražitelj ubojstava u odjelu detektiva javnog tužitelja okruga Middlesex. Drugim riječima, radi za Monique Lamont koja ga je sinoć nazvala kući i rekla mu da je razriješen uobičajenih dužnosti. Objasnit ću ti poslije svojeg predavanja u Forumu. Vidimo se u dva. Bez dodatnih objašnjenja.

Ona zastaje kako bi dala intervju lokalnoj podružnici ABC-a, zatim NPR-a. Razgovara s izvjestiteljima The Boston Globea i AP-a, i s harvardskim studentom, Calom Traddom, koji piše za Crimson, a ponaša se kao da je iz The Washington Posta. Predstavnici tiska obožavaju Monique Lamont. Predstavnici tiska je obožavaju mrziti. Nitko nije ravnodušan prema moćnoj, prelijepoj javnoj tužiteljici - danas se ističe u jarkozelenom kostimu. Escada. Ovogodišnja proljetna kolekcija. U posljednje vrijeme Monique troši kao luda. Svaki put kada je Win vidi, ona na sebi ima novu opravu.

Dok samouvjereno hoda trgovom od opeke, prolazeći kraj golemih žardinjera s azalejama, rododendronima, ružičastim i bijelim svibom, ona nastavlja razgovor s Calom. Plavokos, plavih očiju, ljepotan Cal, hladnokrvan i pribran, samouvjeren, nikad zbunjen, nikad se ne mršti, uvijek tako prokleta ljubazan. On nešto dometne dok zapisuje u notes. Monique kimne, on kaže još nešto, ona nastavi kimati. Win poželi da tip napravi neku glupost pa da ga izbace s Harvarda. Još bolje, da se mora ispisati zbog loših ocjena. Prokleta gnjida.

Lamont dade do znanja Calu daje razgovor završen, pokaže policajcima u civilu da želi malo privatnosti i sjedne prekoputa Wina. Oči su joj skrivene iza sivih sunčanih naočala s reflektirajućim staklima.

"Čini mi se da je dobro prošlo." Ona uzme kavu, čak mu ne zahvalivši.

FRONTA

9

"Odaziv baš i nije bio velik, ali čini se da si uspjela dokazati svoje stajalište", reče on.

"Očito većina ljudi, uključujući i tebe, ne shvaća ozbiljnost ovog problema." Ona to izgovara nehajnim tonom kakav obično koristi kada netko uvrijedi njezinu samoljubivost. "Propadanje susjedstava može biti pogubno koliko i globalno zatopljenje. Građani ne cijene policiju, nemaju interesa pomoći ni nama ni sebi samima. Prošli vikend kada sam bila u New Yorku i šetala Central Parkom, na klupi sam primijetila napuštenu naprtnjaču. Misliš li da je ikome palo na pamet da pozove policiju? Daje itko pomislio kako unutra može biti eksplozivna naprava? Nije. Svi su samo prolazili mimo zaključivši valjda da, ako ipak eksplodira, dokle god njih ne ozlijedi, to nije njihov problem."

"Cijeli svijet odlazi kvragu, Monique."

"Ljudi su postali previše samozadovoljni, a evo što ćemo mi učiniti u vezi s tim", kaže ona. "Pozornica je spremna, mi im samo trebamo pružiti dramu."

Svaki dan s Lamonticom je drama.

Ona u ruci okreće čašu s kavom, pogleda naokolo gleda li je tko. "Kako da privučemo pažnju? Kako da natjeramo ljude kojima je svega dosta i ne mare ni za što da počnu obraćati pažnju na zločin? I to toliko da se odluče masovno protiv njega boriti? Nećemo ih privući problemom s bandama, krađama automobila, pljačkama, provalama u stanove. Zašto? Zato što javnost želi zločin koji je, budimo iskreni, udarna vijest, ali se ne događa njima."

"Nisam znao da ljudi žele novu vrstu zločina."

On primijeti mršavu crvenokosu ženu s ekscentričnom frizurom kako besposleno stoji kraj japanskog javora nedaleko od njih. Kuštra-va, odjevena nemarno sve do prugastih čarapa i nezgrapnih cipela, nalik

na krpt nu lutku Ann iz dječjih knjiga. Vidio ju je prošli tjedan u centru Cambridgea kako se mota blizu zgrade suda, vjerojatno je čekala svoje ročište. Valjda zbog kakvog manjeg prijestupa kao što je krađa u trgovini.

"Neriješeno silovanje i ubojstvo", nastavlja Lamont. "Četvrti travnja 1962. u Watertownu."

10

Patricia Comwell

"Ah tako. Ne hladan slučaj, već zamrznut", kaže on ne skidajući pogled s Krpene lutke. "Iznenaden sam što uopće znaš gdje je Watertown."

U okrugu Middlesex koji se nalazi pod njezinom jurisdikcijom - kao i šezdesetak drugih skromnih gradskih uprava do kojih njoj uopće nije stalo.

"Šest kvadratnih kilometara, trideset pet tisuća stanovnika, etnički vrlo različitih", kaže ona. "Savršen zločin koji se slučajno dogodio u savršenom mikrokozmosu za moju inicijativu. Šef policije će ti dati partnericu, svoju glavnu detektivku... znaš onu koja vozi monstruozi kamion s forenzičkim laboratorijem. Kako je ono zovu?"

"Stump1."

"Tako je. Zato što je niska i debela."

"Ne, zato što nosi protezu, noga joj je amputirana ispod koljena", kaže on.

"Policajci znaju biti tako bezosjećajni. Vjerujem da se vas dvoje poznajete, ako ništa drugo, iz onog malenog dućana mješovite robe gdje ona dodatno radi osim u policiji. To je dobar početak. Pomaže kada si prijatelj s nekim s kime ćeš provoditi puno vremena."

"To je skupi dućan za sladokusce, to joj nije tek dodatni posao i mi nismo prijatelji."

"Zvučiš kao da se braniš. Jeste li vas dvoje izlazili? Možda se niste slagali? To bi mogao biti problem."

"Između nas nikad nije bilo ničeg osobnog, čak nisam ni surađivao s njom na nekom slučaju", kaže Win. "Ali meni se čini da ti jesi, budući da u Watertownu ima puno zločina, a ona radi u policiji isto toliko dugo kao i ti."

"Zašto tako misliš? Je li me ona spominjala?"

"Mi obično razgovaramo o sirevima."

Monique pogleda na sat. "Prijeđimo na podatke u vezi sa slučajem. Janie Brolin."

"Nikad čuo za nju."

1 Stump, engl. - batrljak.

FRONTA

11

"Britanka. Slijepa. Odlučila je provesti godinu dana u Sjedinjenim ržavama, izabrala Watertown, najvjerojatnije zbog Perkinsa, najiznatije škole za slijepu u svijetu. Nju je pohađala i Helen Keller²."

"U vrijeme kada je živjela Helen Keller, Perkins nije bio u Water-»vnu. Bio je u Bostonu."

"Zašto ti znaš takve trivijalne podatke?"

"Zato što sam trivijalna osoba. Očito je da već neko vrijeme aniraš tu dramu. Zašto si čekala do posljednjeg trenutka da mi kažeš?"

"To je jako osjetljiva stvar i mora se rješavati diskretno. Zamisli tko je to kada si slijep i shvatiš da ti je uljez u stanu. Ali osim faktora rave imamo i nešto puno važnije. Mislim da ćeš otkriti kako je ona ožda bila prva žrtva Bostonskog davitelja."

"Rekla si početkom travnja šezdeset druge godine?" Win se na-ršti.

"Bostonski davitelj je navodno ubio prvi put tek dva mjeseca islije, u lipnju."

"To ne znači da nije ubio i prije, već da drugi slučajevi nisu bili »vezani s njime."

"I kako predlažeš da dokažemo da je ubojstvo Janie Brolin - ili -talih navodnih trinaest ubojstava koja mu se pripisuju - izvršio is Davitelj, kada čak i ne znamo tko je on bio?"

"Imamo DNK Alberta DeSalve."

"Nikad nije dokazano da je on bio Davitelj. Što je još važnije, namo li DNK iz slučaja Janie Brolin kako bismo ga usporedili s :egovim?"

"Tvoj je zadatak da to istražiš."

Po njezinu je držanju bilo jasno kako tog DNK nema i ona to okleto dobro zna. Zašto bi ga i bilo poslije četrdeset i pet godina? ono vrijeme nije bilo forenzičnog ispitivanja DNK, čak ni primisli i bi ga jednoga dana moglo biti. Zato, ako se Wina pita, mogu aboraviti dokazivanje ili opovrgavanje bilo čega.

Helen A. Keller (1880.-1968.), američka književnica i aktivistica,

doktorica filozofije. Od djetinjstva je bila slijepa i gluha. Nakon dugotrajnog procesa uspjela je naučiti sporazumijevati se s okolinom te završiti školu. Naučila je i nekoliko stranih jezika, pokazala izvanredan smisao za književni i znanstveni rad.

12

Patricia Cornwell

"Nikad nije prekasno za pravdu", popuje Lamont - ili lamonticira, kako on to naziva. "Vrijeme je da ujedini građane i policiju u borbi protiv zločina. Da susjedstva ponovno budu sigurna, ne samo ovdje već u cijelome svijetu." Isto je rekla u svojem nenadahnutom predavanju. "Stvorit ćemo model koji će se svugdje proučavati."

Krpena lutka šalje poruke mobitelom. Koja ludara. Harvard Square ih je pun. Neki je dan Win vidio tipa kako liže pločnik ispred knjižare Coop.

"Podrazumijeva se da nećemo ništa govoriti medijima dok slučaj ne bude riješen. A kada bude, ja ću naravno sve objaviti. Prevrćuće je za svibanj", buni se ona i diže od stola.

"Watertown, sutra ujutro, točno u deset, u uredu šefa policije."

Za sobom ostavlja kavu s mlijekom koju je jedva dotakla kako bi je on poslušno bacio u smeće.

Sat vremena poslije Win upravo završava treći set vježbi na spravi za nožne mišiće kad mu iPhone počne zvrndati poput velikog kukca. On ga uzme u ruku, obriše ručnikom lice i ugura u uho bežičnu slušalicu.

"Žao mi je, ali prepušten si samome sebi", kaže Stump kao odgovor na poruku koju joj je ostavio na govornoj pošti.

"Razgovarat ćemo poslije." On nema namjeru raspravljati s njome o tome usred teretane hotela Charles, koju si ne može priuštiti, ali smije je koristiti zahvaljujući vezama koje ima te pružanju zaštitarske ekspertize.

U svlačionici se na brzinu tušira i odijeva isto odijelo, ali umjesto cipela obuva motorističke čizme. Uzima kacigu, podstavljenu motorističku jaknu i rukavice. Motocikl mu je parkiran na kolniku ispred hotela, crveni Ducati Monster, okružen prometnim čunjevima na mjestu rezerviranom samo za njega. On ugura torbu sa sportskom opremom u kovčeg motora i upravo ga zaključava kada mu prilazi Cal Tradd.

"I mislio sam da tip poput tebe sigurno vozi Superbike", kaže on.
"Stvarno? A zašto si to mislio?" reče Win prije nego što se mogao savladati.

Uopće se ne želi upuštati u razgovor s razmaženim malim gadom, ali smela ga je činjenica što Cal uopće zna nešto o motorima, pogotovo o Ducatiju 1098 S Superbikeu.

FRONTA

13

"Uvijek sam želio takav motor", kaže Cal. "Ducati, Moto Guzzi, jhezzi-Brian. Ali kad počneš sa satovima glasovira u petoj godini iivota, možeš zaboraviti čak i na skejt."

Winu je zlo od tih podsjetnika. "Mali Mozart" koji je davao •ecitale u dobi od pet godina.

"I kad ćemo se provozati na njemu?" nastavlja Cal. "Sto je tako komplicirano u riječima ne i nikad"? Ne vozim nikoga i nrzim publicitet. To sam ti rekao... da vidimo... pedeset puta dosad?"

Cal gurne ruku u džep kaki hlača, izvadi papir i pruži mu ga. "Ovo ;u moji brojevi telefona. Isti koje si najvjerojatnije bacio u smeće prošli)ut kada sam ti ih dao. Možda me nazoveš i pružiš mi priliku. Baš tao što je Monique rekla na predavanju. Murja i zajednica moraju surađivati. Puno se zla događa oko nas."

Win ga napušta ne rekavši mu čak ni vidimo se i kreće prema iučanu s delikatesama Pittinelli. Još jedno mjesto koje si ne može priuštiti. Trebalo mu je dosta hrabrosti prije nekoliko mjeseci da se iapokon usudi ući onamo kako bi pokušao pronaći kompromis sa stump o kojoj je čuo, ali je nikad nije upoznao. Oni nisu prijatelji, :ak se osobito i ne slažu, ali imaju dogovor koji je oboma koristan. Dna mu daje popust jer je on iz državne policije sa sjedištem u Cambridgeu gdje se nalazi njezin dućan, tako da sada mjesni policajci riše ne pišu kazne Pittinellijevim dostavnim vozilima kada dulje stoje ii zoni gdje je dopušteno parkiranje do deset minuta.

On otvori vrata dućana i umalo se sudari s Krpenom lutkom koja jpravo odlazi i baca limenku Fresce u kantu za smeće. Šašava se ženska pravi kao da ga ne vidi, isto kao i nekoliko sati prije ispred Fakulteta za državnu upravu. Kada Win bolje razmisli, ona se ponadala prema njemu kao da je nevidljiv i prošli tjedan kada se motala Dko zgrade suda, a on se zaustavio svega nekoliko

centimetara od nje, čak joj je rekao: "Ispričavam se". Izbliza, ona miriše na puder i bebe. Možda zbog tolike šminke.

"Što se to događa?" pita on i ispriječi joj se na putu. "Kao da se italo slučajno srećemo."

Ona se progura kraj njega, žurno izađe na pločnik pun ljudi, zatim »krene u uličicu i nestane.

14

Patricia Comwell

Stump slaže maslinovo ulje na police. Zrak je zasićen mirisom uvoznih sireva, pršuta, salame.

Neki student sjedi za pultom izgubljen u knjizi mekih korica i osim njih u dućanu nema više nikoga.

"U čemu je štos s tom Krpenom lutkom?" pita Win.

Stump koja čuči u prolazu pruži mu bocu u obliku ploške. "Frantoio Gaziello. Nefiltrirano, s blagim okusom trava i avokada. Jako će ti se svidjeti."

"Ova ženska što je upravo bila u tvom dućanu? Nešto ranije se motala oko Monique Lamont i mene ispred Fakulteta za državnu upravu. Vidio sam je i ispred sudnice. Ne čini li ti se da je to malo previše slučajnosti?" On proučava bocu maslinova ulja tražeći cijenu. "Možda me slijedi."

"I ja bih da sam jedno, poremećeno ulično stvorenje koje misli da je krpena lutka. Najvjerojatnije je iz nekog od mjesnih skloništa za beskućnike", kaže Stump. "Zađe nakratko u dućan, nikad ne kupi ništa osim limenke Fresce."

"Prilično ju je brzo iskapila. Ili možda nije sve popila. Bacila je limenku u smeće kada je izlazila iz tvog dućana."

"To ti je njezin modus operandi. Pogleda naokolo, popije Frescu i ode. Čini se bezopasnom."

"U meni počinje izazivati nelagodu. Kako se zove i u kojom skloništu živi? Mislim da bi bilo dobro da je provjerim."

"Ne znam ništa o njoj osim da nije zdrava u glavi", kaže ona i vrti prst na sljepoočnici.

"I tako, otkad znaš da je Monique odredila da radim na slučaju iz Watertowna?"

"Da vidimo." Ona pogleda na sat. "Ostavio si mi poruku na govornoj pošti prije sat i pol? Čekaj da izračunam. Znam već sat i pol."

"Tako sam i mislio. Nitko ti nije rekao. Ona se potrudila da se nas dvoje od starta ne slažemo."

"U ovome mi trenutku nije potreban neki blesavi hobi. Ako te ona poslala u Watertown na tajni zadatak, nemoj dolaziti odmah meni plakati."

On čučne kraj nje. "Jesi li ikad čula za slučaj Janie Brolin?"

FRONTA

15

"Netko tko je odrastao u Watertownu ne može ne znati za taj slučaj koji se dogodio prije pola prokletog stoljeća. Tvoja javna tužiteljica e nemilosrdna političarka od glave do pete."

"Ona je i tvoja javna tužiteljica, osim ako se policijski odjel Watertowna nije odcijepio od okruga Middlesex."

"Gledaj," kaže ona, "to nije moj problem. Boli me đon što su ona moj šef skuhalo. Ja u tome nemam namjeru sudjelovati."

"Budući da se to dogodilo u Watertownu, budući da nema zastare jbojstava, tehnički to jest tvoj problem ako se slučaj ponovno otvori. \ izgleda da se to upravo dogodilo."

"Tehnički, ubojstva u Massachusettsu, s rijetkim iznimkama kao ;to je Boston, spadaju pod jurisdikciju državne policije. Vi nas sva-cako na to redovito podsjećate kada se pojavite na mjestu zločina, Dreuzmete istragu, čak i kad nemate blagog pojma o slučaju. Zao ni je, u ovome si prepušten sebi."

"Ma daj, Stump. Nemoj biti takva."

"Upravo smo jutros imali još jednu pljačku banke." Ona slaže boce na policu. "Četvrtu u tri tjedna. Uz to imamo provale u frizerske salone, automobile, kuće, krađe bakra, napade na ljude druge vjerske, nacionalne ili bilo koje druge orijentacije. Nikad kraja. Malo sam Drezauzeta kako bih se bavila slučajevima koji su se dogodili prije mog rođenja."

"Isti pljačkaš banke?"

"Isti. Pruži bankovnom službeniku poruku, isprazni blagajnu, rjziv stigne preko BAPERNA-a."

Bostonska policijska radiomreža za hitne slučajeve. Napravljena kako bi mjesni policajci mogli komunicirati i priskakati u pomoć edni drugima.

"Znači da se na mjestu događaja stvore svi policajci na planetu >

upaljenim sirenama i svjetlima pa centar izgleda poput božićne parade. Tako naš Clyde bez Bonnie zna točno gdje smo pa se može pritajiti dok ne odemo", kaže ona dok u dućan ulazi mušterija.

"Koliko?" pita Win misleći na bocu maslinova ulja koju još uvijek drži u ruci.

Ulazi još kupaca. Gotovo je pet poslijepodne i ljudi izlaze s poda. Uskoro će dućan biti krcat. Stump svakako nije policajka zbog

16

Patricia Cornwell

novca i on nikad nije shvatio zašto se nije povukla iz odjela i počela normalno živjeti.

"Tvoje je po nabavnoj cijeni." Ona ustane i pođe do drugog prolaza, izabere butelju vina i pruži mu je. "Upravo smo ga dobili. Kad probaš reci mi što misliš."

Wolf Hill pinot noir iz 2002. "Nema problema", kaže on. "Hvala. Ali čemu ovo iznenadno 'ubij me nježnošću' ponašanje?"

"Tako ti izražavam sućut. Sigurno je koma raditi za nju."

"Dok te još drže osjećaji, daj mi, molim te, po pola kile švicarskog sira, cheddara i asiaga, rostbif, puretinu, salatu od divlje riže i jedan 'francuz'. Ah, da i košer sol. Dvije i pol kile će biti dovoljne."

"Isuse. Što, dođavola, radiš s time? Priređuješ margarite za pola Bostona?" Ona lagano ustaje unatoč protezi pa on često zaboravlja da je uopće ima. "Hajde, budući da mi te je tako žao, dopusti da te častim pićem", kaže ona. "I da ti dam savjet, kao policajac policajcu." Oni uzimaju prazne kutije i nose ih u skladište u dnu dućana. Ona otvori veliki hladnjak, izvadi dva gazirana pića bez šećera s okusom vanilije i kaže: "Trebaš se usredotočiti na motiv."

"Ubojičin?" pita Win dok sjedaju za rasklopivi stol okružen kutijama vina, maslinova ulja, gorušice, čokolade.

"Monique Lamont."

"Očito si često surađivala s njom u prošlosti, ali ona se ponaša kao da se vas dvije nikada niste srele", primijeti on.

"To me ne čudi. Pretpostavljam da ti nije ispričala o noći kada smo se tako naroljale da je morala spavati na mojem trosjedu."

"Nema šanse. Ona se čak ne druži s policajcima, još manje da bi se napila s kolegom."

"To je bilo prije nego što si ti počeo raditi u policiji", kaže Stump koja

je starija od Wina najmanje pet godina. "U dobra stara vremena, prije nego što joj je vanzemaljac zaposjeo tijelo, ona je bila zmaj tužiteljica, pojavljivala se na mjestima zločina, provodila dosta vremena s nama. Jedne noći, poslije ubojstva-samoubojstva, nas dvije smo završile u baru Sacco's, počele piti vino i tako se nalile da smo ostavile aute i otišle mojoj kući pješice. Kao što sam rekla, ona je prespavala kod mene. Drugi dan smo obje bile tako mamurne da smo nazvale na posao i izvukle se na bolest."

FRONTA

17

"Sigurno mi govoriš o nekoj drugoj osobi." Win ne može to zamisliti, ima čudan osjećaj u dnu želuca. "Jesi li sigurna da to nije bila neka druga pomoćnica javnog tužitelja pa si ih nakon toliko godina pobrkala?"

Stump se smije pa dodaje: "Što? Želiš reći da imam Alzheimerera? Nažalost, Monique Lamont koju ti poznaješ nikad ne ide na mjesta loči na osim ako posvuda nisu vozila s televizijskim ekipama, rijetko je možeš vidjeti u sudnici, s policajcima ima posla samo kada im naređuje i više joj nije stalo do kaznenog prava, samo do moći. Monique koju sam ja poznavala možda je imala jaki ego, a zašto i le bi? Završila je pravo na Harvardu, lijepa, pametna do bola, ali simpatična."

"Ona i simpatično su pojmovi koji ne idu zajedno." Win ne razumije zašto je iznenada tako ljutit i zaštitnički raspoložen pa prije nego što se može zaustaviti zajedljivo dodaje: "Čini se da si se zarazila - indromom Waltera Mittyja. Možda si, kao i on, štošta radila i bila i životu, ali ako pitaš Monique, osoba s kojom sada pijem sok je liska i debela."

Stump ima kratku tamnu kosu, ali svakako nije debela. Zapravo, sada, kada je obratio pažnju, mora priznati daje prilično utegnuta i u dobroj kondiciji, sigurno puno vježba jer ima izvrsnu figuru. Uopće ne izgleda loše. Pa, možda je malo muškobanjasta.

"Bila bih ti zahvalna da ne piljiš u moje grudi", kaže ona. "Ništa »sobno. To kažem svim muškarcima kada ostanem s njima nasamo j stražnjoj prostoriji dućana."

"Nemoj misliti da ti se upucavam", kaže on. "Ništa osobno. To važem svim ženama kada ostanem nasamo s njima. I muškarcima ;ko se

ukaže potreba."

"Nisam znala da si tako drsko samouvjeren. Arogantan jesi, i to uilično." Ona ga pažljivo odmjeri dok pijucka sok.

Ima zelene oči sa zlatnim mrljama. Lijepe zube. Senzualne usne. .)obro, malo nabrane.

"A evo još jednog mog pravila", kaže ona. "Ja imam dvije noge."

"Kvragu. Nisam uopće spomenuo tvoju nogu."

"O tome se i radi. Ja nemam jednu nogu. Imam dvije i primijetila am kako gledaš."

18

Patricia Cornwell

"Ako ne želiš privlačiti pažnju na svoju protezu, zašto imaš nadimak Stump? I kad smo već kod toga, zašto trpiš da te bilo tko tako zove?"

"Pretpostavljam da ti nije palo na pamet kako su me možda tako zvali prije nego što sam imala loš dan na motoru."

On šuti.

"Budući da si i ti motociklist, dopusti da ti dam savjet", kaže ona.

"Pokušaj ne dopustiti da te neka seljačina u kamionetu natjera da se zabiješ u ogradu na cesti."

Win se iznenada sjeti pića. Otpije gutljaj.

"Hoćeš još jedan savjet, ovaj put u vezi s jezikom?" Ona baci praznu limenku u kantu za smeće koja je udaljena dobrih sedam metara.

"Kloni se literaturnih aluzija. Predavala sam englesku književnost prije nego što sam odlučila postati policajka. Walter Mitty nije mijenjao profesije, on je bio sanjar."

"Čemu onda taj nadimak, ako nema veze s tvojom nogom? Sad si me zainteresirala."

"Zašto baš Watertown? To bi te trebalo zanimati."

"Očito zato što se ubojstvo tamo dogodilo", kaže on. "Možda zato što te Monique poznaje - iako se pravi da nije tako. Ili te je barem poznavala. Prije nego što si se smanjila i udebljala."

"Ona se ne može pomiriti s činjenicom da sam je vidjela pijanu i da znam puno o njoj zbog svega što se dogodilo te noći. Zaboravi. Ona nije odabrala Watertown zbog tog slučaja. Odabrala je slučaj jer se dogodio u Watertownu."

"Odabrala ga je jer nije samo neki stari neriješeni slučaj", oštro

replicira on. "Nažalost, to je slučaj kakav će se svidjeti medijima. Slijepa žena dolazi u posjet iz Velike Britanije. Tu je siluju i ubiju..."

"Nema sumnje da će Lamont izmusti iz toga sve do posljednje kapi. Ali to nije njezin jedini cilj, ima ih ona još."

"Uvijek je tako."

"Radi se i o Fronti", kaže Stump.

Ujedinjenoj fronti policajaca koji zajednički rade na suzbijanju zločina.

FRONTA

19

"U posljednjih mjesec dana našoj se koaliciji pridružilo još pet djela", nastavlja ona. "Sada nas je šezdeset, možemo se koristiti djelom s psima tragačima, specijalnim postrojbama, grupom za intiterorizam, odjelom za žrtve, a odnedavno i helikopterom. Još iam puno toga nedostaje, ali sve manje koristimo usluge državne wlicije."

"I ja mislim da je to divno."

"Da, baš. Državna policija mrzi Frontu. Najviše je mrzi Monique ^amont, a gle slučajnosti - središnjica Fronte je baš u Watertownu. ^ato te ona huška na nas kako bismo ispali nekompetentne šeptlje. vloramo imati nekog superjunaka istražitelja iz državne policije la nam priskoči u pomoć i spasi stvar kako bi Monique mogla sve podsjetiti koliko je važna državna policija i zašto bi baš ona trebala lobiti svu podršku i novac. Bit će joj dodatno zadovoljstvo da mi ;e osveti tako da ispadnem nesposobna. Nikad mi neće oprostiti jer :nam štošta o njoj."

"A što konkretno?"

"Štošta." Očito je da Stump ne namjerava više ništa reći o toj temi.

"Ne razumijem kako ćeš ti ispasti nesposobna ako nas dvoje iješimo stari slučaj."

"Nas dvoje? A, ne. Ponavljam ti, prepušten si samome sebi."

"A onda se čudiš što državna policija ne voli... Kvragu, nema veze."

Ona se nagne, pogleda ga u oči i nastavi: "Ja te upozoravam, a ti le slušaš. Ona će se potruditi da prikaže Frontu u lošem svjetlu bio lučaj riješen ili ne. Iskorištava te tako da nisi ni svjestan. Smješta i onako kako ne možeš ni zamisliti. Ali razmisli malo - što će biti iko Fronta u skorijoj budućnosti postane dovoljno snažna? Što onda? dožda nas više nećete moći kinjiti."

"Mi smo ograničeni državnim zakonima baš kao i vi", kaže Win. "Ne radi se o tome da vas volimo kinjiti. Uostalom od mene nikad nećeš čuti da je sustav pošteno osmišljen."

"Pošteno osmišljen? Ja bih rekla da je to najgori sukob interesa i cijelim Sjedinjenim Državama. Vi ljudi imate potpunu kontrolu i svim istragama ubojstava. Vaši laboratoriji obrađuju sav dokazni materijal. Čak su i prokleti patolozi u mrtvačnici iz državne policije. ^ onda javni tužitelj, čiji odjel državne policije sve istraži od početka

KNJIŽHitt ZELINA

20 Patricia Cornwell

do kraja, provodi kazneni postupak. U mojem i tvom slučaju to je Monique Lamont, koja odgovara državnom javnom tužitelju, a on guverneru. Što znači da guverner de facto ima kontrolu nad svim istragama ubojstava u Massachusettsu. Nećeš me uvući u sve to, jer to vodi samo u jednom smjeru - u propast."

"Čini se da tvoj šef tako ne misli."

"Nema veze što on misli. On mora raditi što mu ona kaže, ali neće preuzeti na sebe krivnju, već će je predati dalje. Poslušaj me," kaže Stump, "izvuci se iz toga dok možeš."

2

Kada je prošle jeseni Monique Lamont ponovno izabrana na dužnost, iskoristila je to kako bi otpustila sve svoje zaposlenike. Novi ~>očeci su za nju poput opsesije. Pogotovo kada se radi o ljudima, kada prestanu biti korisni, vrijeme je za promjenu, ili kako ona kaže, uskrsnuće iz nečega što više nije živo.

Iako ona ne troši snagu na analiziranje svojih postupaka, duboko i nutra, svjesna je da će joj u kasnijoj životnoj dobi nemogućnost da »drži dugotrajne veze samo škoditi. Njezin je otac, na primjer, bio znimno uspješan čovjek, naočit i šarmantan, ali je umro potpuno -am u Parizu prošle godine. Danima nisu otkrili njegovo mrtvo tijelo. Kada je Monique pregledala njegove stvari, otkrila je rođendanske -estitke i blagdanske darove koje on nikad nije otvorio, uključujući i liz skupih staklenih figura koje mu je poslala. Zato se nije ni potrudio eći tajnici da je nazove ili izdiktirao poruku zahvale.

Zgrada suda okruga Middlesex je visokogradnja od betona i opeke asred turobnog srca gradske uprave Cambridgea gdje vlada visoka -topa kriminaliteta. Njezin je ured na drugome katu. Dok izlazi z

dizala, primjećuje kako su vrata detektivskog odjela zatvorena i aspoloženje joj se pokvari. Win više nije za svojim stolom i neće ga Mti Bog zna kako dugo. Zadatak koji je dobio u Watertownu otežat _e joj da zahtijeva njegovu nazočnost kad god to njoj odgovara.

22

Patricia Cornwell

"Što se događa?" upita svojeg tajnika za odnose s javnošću, Micka, koji sjedi na sofi u njezinu prestižnom uredu u kutu zgrade i razgovara preko mobitela.

Ona kao obično pokaže rukom ispred vrata kao da ga reže i tako mu daje do znanja kako treba smjesta prekinuti razgovor. On je poslušna.

"Nemoj mi reći da imamo problema. Nisam raspoložena za probleme", kaže ona.

"Samo manjih", kaže Mick. On je nov, ali ima potencijala.

Naočito je, ugladjen, ostavlja dobar dojam i radi što mu se kaže. Ona sjedne za stakleni pisali stol u uredu punom staklenih predmeta. Njezina ledena palača, kako je Win zove.

"Da su manji, ti me ne bi čekao u mojem uredu u niskom startu da me zaskočiš čim zakoračim unutra", kaže ona.

"Zao mi je. Neću reći - rekao sam vam..."

"Upravo jesi."

"Bio sam vrlo jasan o tome što mislim o vašem prijatelju novinaru."

To se odnosi na Cala Tradda. Monique Lamont ne želi slušati.

"Dopustite da vam to nježno priopćim", kaže Mick.

Potrebno je puno da Monique izgubi hladnokrvnost, ali ona dobro prepoznaje prve znakove. Pritisak u prsima, osjećaj jeze na zatiljku, preskakanje ujednačenog ritma njezina srca.

"Što ti je rekao?" upita ona.

"Mene više brine što ste vi rekli njemu. Jeste li učinili nešto da ga naljutite?" upita otvoreno Mick. "O čemu ti to, kvragu, pričaš?"

"Možda ste ga nekako ponizili. Na primjer, tako što ste prošli mjesec dali Globeu udarnu priču za naslovnice, a ne njemu."

"Zašto bih mu ja dala bilo što za naslovnice? On piše za studentske novine."

"Možete li se sjetiti nekog drugog razloga zbog kojega vam se on želi osvetiti?"

"Ljudima, čini se, nikad nisu potrebni razlozi."

FRONTA

23

"YouTube. Objavljeno prije nekoliko sati. Iskreno, nemam pojma što da poduzmemo u vezi s tim."

"U vezi s čim? Tvoj je posao da uvijek znaš što treba poduzeti o čemu god se radilo", obrecne se ona.

Mick ustane sa sofe, priđe joj, počne tipkati po njezinu kompjuteru, spoji se na internet i YouTube.

Videoisječak.

Čuje se pjesma Carry Simons Tako si tašt dok Monique ulazi u toalet, zastaje kod umivaonika i otvara torbicu od nojeve kože. Gleda se u zrcalo i popravljajući šminku, dotjeruje se, proučava svaki djelić svojega lica, figure, eksperimentira s dugmadi na bluzi, razmišlja koji da otkopča. Zadiže suknju, popravljajući čarape. Sirom otvara usta i proučava zube. U pozadini se čuje glas iz njezine predizborne kampanje koji recitira: "Stisnut ćemo kriminalce. Monique Lamont, javna tužiteljica okruga Middlesex."

Na kraju propagandne poruke, umjesto da se zatvore lisičine, zatvaraju se njezina usta u zrcalu.

"Jesi li zbog ovoga spomenuo Cala?" Zatim još žešće: "Smjesta si zaključio kako je on odgovoran? Na osnovi čega?"

"On je postao vaša sjena, praktički vas progoni. Nezreo je. Ne kažem da studenti to ne rade, ali..."

"Da, zaključci su ti uvjerljivi", sarkastično će ona. "Dobro da sam ja javna tužiteljica, a ne ti."

Mick je gleda razrogačenih očiju. "Vi ga branite?"

"On to nikako nije mogao učiniti", kaže Monique. "Tko god da je ovo snimio, očito se nalazio u ženskom toaletu. Drugim riječima - žena."

"Njemu se ne bi bilo teško prerusiti u vražju curu..."

"Mick, on me prati kao štene. Cijelo vrijeme se motao oko mene 1 dok sam bila na Fakultetu za državnu upravu. Nije imao dovoljno vremena da iznenada postane transvestit i da se sakrije u ženski toalet."

"Nisam znao..."

"Naravno da nisi. Nisi bio tamo, ali u pravu si. Uvijek je najvažnije, i osnovno, otkriti tko me je izdao." Ona počne nemirno šetati

24

Patricia Cornwell

amo-tamo. "Najvjerojatnije me je ugledala kakva studentica kroz otvor na vratima zahoda i snimila sve te gluposti svojim mobitelom. To je cijena koju plaćaš kada si javna osoba. Nitko to neće shvatiti ozbiljno."

Mick je gleda kao daje upravo pala s police i razbila se u komadiće - poput jedne od njezinih staklenih figura.

"Štoviše," nastavi ona, "važno je i kako čovjek izgleda. Sretna sam što mogu reći da izgledam odlično." Ona još jedanput uključi videoisječak kako bi to potvrdila. Gleda svoje egzotično prelijepo lice i savršene zube, izvrsno građene noge, grudi na kojima bi joj mnoge žene mogle pozavidjeti. "Zapamti, Mick, tako stvari ovdje funkcioniraju."

"Ne baš", odgovori on. "Zvao je guverner."

Ona zastane usred koraka. Guverner nikad ne zove.

"U vezi s YouTubeom", kaže Mick. "Želi znati tko stoji iza toga."

"Da vidim. Sigurno sam to negdje zapisala."

"U svakom slučaju to je neugodnost, bez obzira tko je skrivio. A kada vas prikažu u lošem svjetlu, to se odražava i na njega, jer on je taj koji vas je..."

"Što je točno rekao?" upita ona.

"Nisam osobno s njime razgovarao."

"Naravno da nisi." Ona ljutito nastavi hodati. "Nitko s njim ne razgovara osobno."

"Čak ni vi." Da, baš joj je trebao taj podsjetnik. "Nakon svega što ste za njega učinili", doda Mick. "Niste ga nijednom vidjeli. Nikad vam ne uzvraća telefonske pozive..."

"Možda nam se sada ukazuje prilika." Ponovno ga je prekinula. Misli joj lete poput biljarskih kugli preko filca i s klopotom završavaju u rupama. "Da. Bez sumnje. Uspjeh je najbolja osveta. Znači, što nam je činiti? Treba okrenuti taj YouTube debakl u moju korist. To mi je prilika da dobijem audijenciju kod Njegova visočanstva i podršku za svoju inicijativu u borbi protiv zločina. Zainteresirat će se kada uvidi koliko mu ona može koristiti."

Monique kaže Micku da nazove šefa ureda guvernera. Smjesta. Potrebno je da se hitno sastane s guvernerom Howardom Matherom.

FRONTA

25

Mick joj natukne kako će možda morati "puzati" pred guvernerom, ali ona mu naglasi da nikad više ne upotrijebi tu riječ osim ako nije u posve drugom kontekstu. Ipak se složi kako će biti potrebno da prizna Matheru kako je on njezin mentor, što bi moglo na njega dobro djelovati, te da joj je doista potreban njegov savjet. Iznenada se našla u škripcu glede odnosa s javnošću pa se plaši kako bi se to moglo loše odraziti na njega, ne zna što da radi. I tako dalje.

"Ne vjerujem da će on odoljeti", kaže ona.

"Što ako ipak odbije? Što ćemo tad?"

"Prestani me zapitkivati kako da radiš svoj posao!" prasne ona.

U puno drugačijem dijelu Cambridgea nalazi se trošna drvena kuća u kojoj je Wina odgojila njegova baka Nana. Kuća je obrasla bršljanom, rascvjetanim grmovima i drvećem, vrt je prepun hranilica i kućica za ptice i šišmiše.

Motor mu skoči preko izrovanog, neasfaltiranog prilaza i zanese se stražnjim dijelom. Win ga parkira blizu Nanina prastarog Buicka. Skine kacigu i uši mu ispuni bajkovita glazba vjetrenih zvončića koje je njihao povjetarac. Kao da su vile slijetale na drveće i strehu Nanine kuće u namjeri da ostanu tamo zauvijek. Nana kaže kako taj zvuk tjera zla i sitničava bića, u koja, po Winovu mišljenju, spadaju i susjedi. Uskogrudni, nepristojni i puni predrasuda. Svađaju se oko zajedničkih prilaza i parkirnih mjesta. Sumnjičavo pilje u stalan potok ljudi koji ulazi i izlazi iz Nanine kuće.

On otvori prtljažnik Buicka. Nana ga se, naravno, nije ni potrudila zaključati. Stavi unutra motociklističku opremu, otvori njezina stražnja vrata, prijeđe preko crte od košer soli na podu. Ona sjedi u kuhinji. Zaposlena je laminiranjem lovorovih listova u široke prozirne vrpce. Televizor je uključen na programu klasične glazbe. Gospođica Pas - gluhi, slijepi, praktički ukradeni pas, jer ju je Win potajno uzeo njezinim nasilnim vlasnicima - hrče ispod stola.

On odloži torbu sa sportskom opremom na kuhinjski pult zajedno s rancem punim namirnica iz dućana, nagne se, poljubi Nanu u obraz i kaže: "Kao i uvijek, auto ti nije bio zaključan. Vrata ti nisu zaključana i alarm nije uključen."

26

Patricia Cornwell

"Dragi moj dječače." Oči joj blistaju, duga snježna kosa skupljena je navrh glave. "Reci mi kako si proveo dan."

On otvori hladnjak i ormariće i počne slagati namirnice iz ranca. "Lovorov list ne sprečava provalnike da uđu u kuću. Zato imaš alarm i dobre brave. Zaključavaš li se barem noću i uključuješ alarm?"

"Koga zanima starica koja nema ničeg vrijednog za ukrasti? Uostalom, imam svu zaštitu koja mi je potrebna."

On uzdahne; nema je smisla gnjaviti. Izvuče stolac i spusti ruke na krilo, jer na stolu za njih nema mjesta. Doslovce je cijeli pretrpan kristalima, svijećama, kipićima, ikonama, talismanima ili privjescima za sreću. Ona mu pruži dva dugačka laminirana lovorova lista dok joj srebrni nakit zveckea, prsten na svakom prstu, narukvice sve do laktova.

"Stavi ih u čizme, zlato moje", kaže mu ona. "Jedan u lijevu, jedan u desnu. Nemoj kao prošli put."

"Što to?" On spusti laminirane listove u džep.

"Nisi ih stavio u cipele i što je Ljuštura učinila?"

Tako ona zove Monique Lamont. Ljuštura koja nema ništa iznutra.

"Dala ti je nekakav grozan zadatak. Opasan", kaže Nana. "Lovor je Apolonova trava. Kada ga nosiš u cipelama ili čizmama, onda stojiš na lovorikama. Ali moraš se uvjeriti da je vrh okrenut prema prstima, peteljka prema peti."

"Da, dobro, ali upravo sam dobio još jedan grozan zadatak."

"Prepun laži", kaže Nana. "Budi oprezan što radiš, jer nije onako kako ona govori."

"Znam ja o čemu se radi. O ambiciji, o sebičnosti, licemjerstvu, taštini. Maltretiranju mene."

Nana odreže još komad vrpce. "Pravda mi treba u mislima, riječima i djelima. Vidim znak koji se okreće, tragove gume od kotača na kolniku. O čemu se tu radi?"

On pomisli na Stump i njezinu nesreću na motoru. "Nemam pojma", odgovori.

"Budi vrlo oprezan, zlato moje. Pogotovo na motoru. Voljela bih kad se ne bi na tome vozio." Ona nastavi laminirati lovor.

FRONTA

Kada je cijena benzina dostigla tri dolara po galonu, prodao je Hummera i kupio Ducatija. A onda gle slučajnosti. Tjedan dana poslije, Monique Lamont je donijela odredbu - samo se njezini istražitelji na dužnosti smiju odvesti kući u državnim policijskim automobilima.

"Barem će ti večeras želja biti ispunjena, jer moram napuniti tvoju staru krstaricu benzinom", kaže on Nani. "Vratit ću ti ga sutra, ali ti ionako nemaš što tražiti za upravljačem."

On je ne može spriječiti. Ovako će barem biti siguran da ona neće zaglaviti negdje uz cestu. Nana zna zaboraviti neke svakodnevne stvari kao što je punjenje spremnika gorivom, provjeravanje ulja u motoru, vožnju s prometnom dozvolom, zaključavanje vrata, kupnju hrane, plaćanje računa i slične sitnice.

"Odjeća će te čekati ispeglana i čista kao uvijek, milo moje", kaže ona i pokaže na sportsku torbu na pultu. "Čim ti dotakne kožu počinje čarolija."

Udovoljavao joj je tako što se pridržavao jednog od njezinih rituala. Ona je uporno tražila da ručno pere njegovu sportsku odjeću u posebnom uvarku poslije čega je mirisala na vrt prepun ljekovitih trava, zatim bi je umotala u papir i vratila u torbu. Neka vrsta svakodnevne zamjene energije. Sa znojem je izlazilo sve negativno i nadomještalo se ljekovitim travama bogova. On je radio stvari za koje nitko nije znao - što god je potrebno samo da Nana bude sretna.

Gospođica Pas se pomakne i stavi glavu na njegovo stopalo. Nana stavi list na sredinu vrpce. Pruži ruku i uzme kutiju šibica, upali svetoga Mihaela, arhandeosku svijeću u šarenoj staklenki i kaže: "Netko prčka po nečemu i za to će platiti visoku cijenu. Vrlo visoku cijenu."

"Prčkanje je nešto što ona obično čini", kaže on.

"Ne Ljuštura. Netko drugi. Nečovjek."

Nana pritom ne misli na životinju ili stvar. Neljudi su opasni jer nisu u stanju voljeti ili osjećati grižnju savjesti. Drugim riječima -sociopati.

"Jedna mi osoba odmah pada na pamet", kaže Win.

"Ne ona." Nana odmahuje glavom. "Ali ona je u opasnosti."

On pruži ruku preko stola, skine Nanine ključeve auta s ispružene keramičke ruke malene egipatske statue i kaže: "Opasnost je spašava od dosade."

"Nećeš izaći iz ove kuće, zlato moje, dok ne staviš listove lovora u čizme."

On skine motociklističke čizme, ugura u njih listove pazeći da vrhovi budu okrenuti u dobrom smjeru, onako kako je odredio proizvođač.

"Danas je dan božice Dijane", kaže Nana. "Ona vlada srebrom i bakrom. Bakar je stari metal mjeseca, vodič duhovne snage, kao i topline i struje. Ali pazi. Koriste ga loši ljudi kako bi usmjerili vradžbine. Zato ga krađu gdje stignu u posljednje vrijeme. Zato što svijetom vlada dvoličnost. Mračni duh mržnje i laži dominira našim planetom u ovome trenutku."

"Previše gledaš Loua Dobbsa3."

"Obožavam ga! Istina je tvoj oklop, drago moje." Ona gurne ruku u džep svoje duge suknje, izvuče malenu kožnu vrećicu i stavi je Winu na dlan. "A ovo je tvoj mač."

On razveže vrpču. Unutra ugleda sjajnu novu kovanicu od jednog centa i maleni kristal.

"Imaj to uvijek uza se", kaže ona. "Kada se spoje dobiješ kristalni čarobni štapić."

"Odlično", kaže on. "Možda uspijem pretvoriti Monique Lamont u žabu."

Nedugo nakon što je otišao, Nana odnese kutiju košer soli na kat u kupaonicu, gdje osmerokutna zrcala koja vise u kutovima usmjeravaju negativnu energiju natrag pošiljatelju.

Zlo što gledaš amo Vрати se pošiljatelju samo

3 Lou Dobbs, voditelj na CNN-u, tvrdih republikanskih nazora

FRONTA

29

Ona nikad ne liježe u postelju nečista, kako se dnevne neugodnosti ne bi nastavile u njezinim snovima. Nana osjeća nemir, prisutnost nečovjeka. Djetinjast je, pun psina i zloće, gorčine i oholosti. Ona prospe sol na dno tuš kade, otvori vodu i nastavi recitirati pjevušeći.

Bila noć ili dan

Moj posao nikad nije okončan. Za mene su jedno svjetlo i dah Ratnice pravde dođi umah!

Sol pod nogama izvlači lošu energiju iz nje i odnosi je niz odvod. Ona završava tuširanje biljnom tekućinom od peršina, žalfije i majčine dušice koju je jutros skuhala u željeznom loncu. Prolije mirisnu vodu na glavu kako bi pročistila auru, jer zbog prirode svojeg posla dolazi u dodir s najrazličitijim osobama od kojih nisu sve dobre, pogotovo ta čiju nazočnost osjeća. Nečovjek. Mlad je, kreće se tu negdje. Sve je bliže i želi nešto Nanino, nešto drago njezinome srcu. "Moje najsnažnije čarobno oružje je moje biće", kaže ona glasno. "Prignječit ću te između svoja dva prsta!" upozori ga ona.

U spavaonici ona otvori ladicu, izvadi svilenu crvenu torbicu punu željeznih čavala i stavlja je u lijevi džep čistog bijelog ogrtača. Sjedne na postelju kraj Gospođice Pas i na svjetlosti bijelih svijeća počinje pisati u svoj dnevnik. Bilježi uobičajena razmišljanja o magiji, čarolijama i radu čarobnjaka. Dnevnik je debeo, s koricama od talijanske kože i ona je gotovo ispunila sve njegove stranice. Ne samo njegove, već stranice mnogih dnevnika proteklih godina koje je ispisala svojim krupnim, okruglim rukopisom. Iznenada osjeti jaki umor, ugasi svijeće i već je jednom nogom u zemlji snova kad se trgne i uspravi u postelji. Zgrabi torbicu s čavlima iz džepa ogrtača i počne njima glasno zvoniti.

Gospođica Pas, koja je gluha i hrče, nije se ni pomakula. U prizemlju na drvenom podu hodnika između kuhinje i dnevne sobe odzvanjaju koraci.

Nana skoči iz postelje, zvoni čavlima dok hita iz spavaonice.

"Kaznit ću te načelom tri puta tri!" vikne.

30

Patricia Cornwell

Čuju se brzi koraci. Tup-tup-tup-tup-tup. Kuhinjska se vrata s treskom zatvore. Nana pogleda kroz prozor i vidi kako sjena trči noseći nešto u rukama. Ona požuri niza stube, izađe iz kuće i prođe kroz obrasli vrt dok vjetrena zvona uznemireno i ljutito udaraju. Ona osjeća prazninu onoga što je malo prije bilo tu. Začuje zvuk motora i daleko niz ulicu ugleda stražnja automobilska svjetla koja izgledaju poput jarkocrvenih očiju vraga.

J kriminalističkom laboratoriju fronte stump proučava ioruku koju je tog jutra na mjestu zločina ostavio pljačkaš banke.)na traži nešto, bilo što, ali sav je trud razočaravajuće bezuspješan.

Pronaći latentne otiske na papiru nije onako lako kako se prikazuje detektivskim serijama. U stvarnome svijetu ona tek čeka da pljačkaš stavi neki koristan trag. Čuje kako se automobil zaustavlja i prestane poslom. Zazvoni joj mobitel.

"Ja sam", čuje Winov snažni bariton. "Može jedno razgledavanje? u sam ispred ovog tvojeg čudovišno velikog vozila."

Ona skine rukavice od lateksa i otvori stražnja vrata kamiona. Vin se popne uza stepenice, uđe i zažmiri na jarkome svjetlu. Stump alupi vratima, baci upotrijebljene rukavice u kantu za smeće i izvuče ove iz kutije.

"Kako si znao da sam ovdje?" upita.

"Danas si imala pljačku banke. Sjećaš se?" Win priđe pultu za ojim ona radi. "Da vidimo. Nisi bila u dućanu pa sam nazvao tvog ispečera i pitao gdje te mogu pronaći."

"Ti si neugodno napastan i drzak i to mi uopće nije zabavno.")ok navlači rukavice, ona se malo muči.

"Što imaš?"

32

Patricia Cornwell

Ako ona nešto ne podnosi, onda je to tip koji je tako savršen da izgleda kao prokleta reklama za rublje Calvina Kleina. Ali kao da ni to nije dovoljno razdražujuće, on smatra da je u stanju šarmirati sve što diše uključujući i ptice na granama. E pa neće mu uspjeti s ovom starom pticom. Uostalom, ako ga otjera, samo će mu učiniti uslugu.

"Jedno veliko ništa", kaže ona ljutito. "Izgleda kao da tip nosi rukavice samo što ja znam da ih ne nosi."

"Jesi li sigurna?" On priđe još bliže.

Ona osjeti njegov miris. Prava aromatična muževna kolonjska voda. Najvjerojatnije skupa, kao i sve ostalo na njemu.

"Sigurna sam da će te ovo šokirati," kaže Stump, "ali znam kako izgledaju rukavice." Ona premota snimku sigurnosne kamere iz banke i kaže: "Ali samo izvoli."

Otvaraju se staklena ulazna vrata. Na njima je bijelac - možda Latinoamerikanac - ponaša se potpuno opušteno. Na sebi ima vrećastu modru trenirku, sunčane naočale, kosa mu je tamna, nosi nisko spuštenu bejzbolsku kapu Red Soxa, očito je dovoljno pametan i zna gdje su kamere pa okreće lice u drugu stranu. Osim

njega nema drugih klijenata. Rade tri šaltera, na jednom mlada žena. On se smješka dok joj prilazi i pruža joj poruku. Ona u nju pilji, ne dira je, po licu joj se vidi koliko je prestrašena. Prtlja po ladici s gotovinom, puni trezorsku vrećicu. On je uzme i istrči iz banke s plijenom.

"Daj da još jedanput pogledam njegove ruke." Win se nagne bliže.

Ona premota vrpcu i zaustavi kako bi on mogao dobro pogledati pljačkaševe ruke dok pruža poruku službenici kroz otvor na šalteru. Stump osjeća Winovu blizinu. Njegovo tijelo kao da grije zrak.

"Nema rukavice", složi se on. "Je li isto i u ostalim pljačkama?"

"Zasad."

"Čudno."

Poruka iz jutrošnjeg slučaja nalazi se na čistom sjajnom papiru kojim je pokriven pult i on je dugo proučava kao da čita cijelu stranicu teksta, a ne samo osam jednostavnih riječi koje pljačkaš piše na svakoj poruci.

FRONTA

33

ISPRAZNI SADRŽAJ BLAGAJNE U VREĆICU. SMJESTA! IMAM PIŠTOLJ.

Ona objasni: "Uredno je napisano olovkom na komadu bijelog papira veličine deset puta petnaest centimetara koji je očito istrgnut iz notesa. Isto kao i u prethodna tri slučaja."

"Watertown, Somerville, sada Belmont", kaže Win. "Svi su članovi Fronte, za razliku od Cambridgea koji se tek treba pridružiti vašem privatnom klubu i..."

"Zašto misliš daje tako?" prekine ga ona. "Monique Lamont ima ured u Cambridgeu, kao i vlastiti privatni klub po imenu Harvard koji u biti drži Cambridge u džepu. Što misliš, može li to slučajno biti razlog zašto se Cambridge nije priključio Fronti i vjerojatno nikada neće?"

"Htio sam dodati da tvoj pljačkaš nije dirao ni Boston", kaže Win. "Ono o čemu razmišljam je da Watertown, Somerville i Belmont graniče s Cambridgeom, a i Boston je blizu. U Cambridgeu svakako ima puno banaka, da ne spominjemo u Bostonu, a ipak tvoj pljačkaš izbjegava ta mjesta. Je li to slučajnost?"

"Možda će neka od njih biti sljedeća." Stump nema pojma što on želi dokazati. "Ako je tako, iskreno, vaša ekipa neće sudjelovati u istrazi,

jer murjaci u Cambridgeu i Bostonu imaju svoje ekipe za očevid koje obrađuju dokaze."

"To ti i pokušavam objasniti", kaže on. "Polijski odjel u Bostonu ima svoje laboratorije, a ako želimo biti iskreni, Cambridge zbog Monique Lamont ima prioritet u državnim policijskim laboratorijima."

"Ali i zato što se Cambridge nije pridružio Fronti, a ako želimo biti iskreni, odjeli koji nam se pridruže bivaju kažnjeni zbog toga. Prema njima se odnose kao da su počinili veleizdaju." Ona se prema njemu ponaša nepristojno. Ne shvaća zašto Win djeluje tako da sve njezine najgore osobine izbiju na površinu.

"Da sam ja pametni pljačkaš," nastavlja Win, "bez sumnje bih izabrao mjesta gdje su policijski resursi ograničeni, a obrada podataka može trajati cijelu vječnost, ako se uopće išta poduzima."

"To znači veći dio okruga Middlesex. Ne razumijem što pokušavaš dokazati."

34

Patricia Cornwell

"To da bi prije trebala razmisliti o tome gdje ne pljačka, a ne gdje pljačka. Recimo ovako - tip izbjegava Boston i Cambridge. Pitanje je zašto? Možda upravo iz razloga koje sam naveo. Ili možda zato što živi u Bostonu i Cambridgeu. Boji se da bi ga tamo netko mogao prepoznati."

"Možda si ti taj koji pljačka banke. Budući da imaš onaj lijepi stan u Cambridgeu."

"Otkud znaš?"

"Ja provjeravam ljude koji mi se nađu na radaru", kaže Stump. "Svakako živiš kao da pljačkaš banke."

"Nemaš ti pojma kako ja živim. Samo misliš da znaš."

Ona uperi prstom u lateks rukavici u poruku i kaže: "Uvijek isti rukopis i interpunkcija, ista velika slova."

"Trebala bi nositi rukavice od pamuka. Lateks može razmazati olovku, pa čak i neke tinte. Jesu li svi papiri iz istog notesa?" pita on.

"Bravo! Znaš ponešto i o udubinama koje ostavljaju razne pisaljke."

"Jesi li pokušala elektrostatskom detekcijom?"

"Nevjerojatno! Čuo si i za to. Pravi si genijalac. Kao da imamo aparat za elektrostatsku detekciju", kaže ona ljutito. "A da vas zamolimo? Možda dođe na red za kojih deset godina. Bilo kako bilo, uspjela

sam pomoću kosog svjetla. Na svakoj poruci se vide udubine od prethodne poruke."

"Tip želi da znamo kako se radi o istoj osobi", kaže Win.

"Mi? Nema tu mi. Koliko ti puta moram ponoviti? I prestani se gurati u moj život, jer ti to neće uspjeti. Neću ti pomoći s tom ekshibicijom za novinare."

"Vjerujem kako Janie Brolin ne bi bilo drago što smatraš njezino ubojstvo ekshibicijom za novinare."

Stump želi da on ode. Za njegovo prokleta dobro.

"Zašto taj pljačkaš banaka želi da mi, citiram, 'znamo da je to on'?"

"Možda se pravi važan. Možda mu treba uzbuđenja u životu i tako ga dobiva."

"Ilije možda jednostavno glup i ne shvaća da svaki put kada napiše poruku ostavlja tragove na sljedećem papiru", doda ona.

FRONTA

35

"Što je s latentnim otiscima? Ima li ih na ostale tri poruke?"

"Nema. Nijedan prokleti otisak, čak ni djelomičan."

"Dobro, znači nije glup", kaže Win. "Inače se ne bi uspio izvući svaki put. Sredina dana, ne ostavlja otiske, čak ni djelomične. Jesi li pokušala s ninhidrinom?"

To je jeftini iskušani reagens koji se koristi za otkrivanje latentnih otisaka na poroznoj površini kao što je papir.

Kemikalije reagiraju na aminokiseline i druge komponente iz masti i znoja koji se luči kroz pore na koži. Ona mu odgovori kako nije reagirao ni na jednoj od poruka, kao ni lampe različitih frekvencijskih pojaseva i s posebnim filtrima.

"A službenici banke ne diraju poruke", kaže Win.

"Ne miču ih s mjesta. Zaključak? Nemamo ništa. I osim ako ovaj tip ne nosi čarobne rukavice koje su golim okom nevidljive, nema logičnog objašnjenja zašto ne ostavlja tragove svojeg identiteta na dosad već četiri poruke. Čak i u slučajevima kada otisci prstiju nisu dovoljno jasni, ljudi koji ne nose rukavice ostave nešto. Otisak u obliku prsta, mrlju, parcijalni otisak ruba šake ili dlana."

"Imamo li snimke svih četiriju slučajeva?" pita Win.

"Na svakom ima drugačiju odjeću, ali meni izgleda kao isti tip."

"Smijem li te nešto pitati?"

"Valjda smiješ."

"Zašto si postala nastavnica, a onda od toga odustala?"

"Ne znam. Zašto ti nosiš zlatni sat? Jesi li to nekom bogatašu sredio da ne plati kaznu za parkiranje, nisi ga kaznio kada je vozio tristo pedeset kilometara na sat u Ferrariju ili nešto slično? Možda si doista ti pljačkaš banaka."

"Sat je očev. Pripadao je njegovu ocu, prije toga ocu njegova oca, Napoleonu - šalim se, iako je i on navodno volio satove Breguet", kaže Win i pruži ruku da joj pokaže. "Ako je vjerovati obiteljskoj legendi, sat je ukraden. Neki od mojih uvaženih predaka iz stare domovine lako bi prošli na audiciji za Obitelj Soprano."

"Ti svakako ne izgledaš kao Talijan."

"Majka mi je bila Talijanka. Otac je bio crnac. Nastavnik. Pjesnik, predavao je na Harvardu. Uvijek me zanimalo zašto ljudi postaju

36

Patricia Cornwell

učitelji, ali rijetko sam nailazio na nekoga koji je osjetio poziv da to postane, pomučio se da stekne to zvanje, a zatim odustao."

"Predavala sam u srednjoj školi i izdržala dvije godine. Ovih su dana klinci takvi da sam zaključila kako bih ih radije privodila." Ona otvara ormariće, vraća na mjesto boce s kemikalijama, prašak za uzimanje otisaka, razne svjetiljke za ispitivanje tragova, opremu za fotoaparate. Kretnje su joj nervozne i nespretne. "Je li ti netko ikad rekao da ne piljiš? To je nepristojno. Piljiš gore od malog djeteta", kaže ona i stavlja poruku pljačkaša banke u kuvertu. "Jedino što nam preostaje je da pokušamo pronaći ima li tragova DNK, ali mislim da to nema smisla."

"Ako ne ostavlja znoj, najvjerojatnije ne ostavlja ni DNK, osim ako se jako ne peruta ili ako je kihnuo na papir", kaže Win.

"Da. Pokušaj postići da državna policija potroši malo vremena na to. Već dvije godine čekam rezultate nalaza za onu djevojku koja je silovana na Boneyardu. To je groblje blizu srednje škole u Watertownu. Naziv groblja nema veze s kostima, tamo su se mladi okupljali kako bi pušili marihuanu. Tri godine čekam nalaze za homoseksualca koji je svirepo pretučen u ulici Cottage. A sve one provale u frizerske salone u Revereu, Chelseaju i tako dalje, možeš zaboraviti. Nitko to neće shvatiti ozbiljno sve dok ne počnu ubijati

ljude na svakom koraku", kaže ona.

Oni izađu na željeznu izbočinu kamiona. Ona spusti vertikalna bočna vrata i zaključa ih. On je otprati do njezina neobilježenog Taurusa neupadljive boje, punog udubina na vratima. Ona uđe u auto i čeka da se on zagleda u njezinu nogu, čeka da joj postavi neko glupo pitanje u stilu kako vozi s lažnom nogom. Ali on je diskretan, kao da to i ne primjećuje, gleda u dvokatnicu od opeke u kojoj se nalazi njezin odjel, staru, trošnu i premalenu. Kao i većina odjela koji su pod nadležnošću Monique Lamont, ni ovaj nema dovoljno radnog prostora i novca, samo frustracije.

Ona upali motor i kaže: "Ne želim imati nikakve veze sa slučajem Janie Brolin."

"Postupi kako god misliš da je ispravno."

"Vjeruj mi, to i radim."

FRONTA

37

On se nagne bliže njezinu otvorenom prozoru. "Ja ću ga svejedno istražiti."

Ruke joj pomalo drhte dok namješta uređaj za hlađenje. Hladni joj zrak počne puhati po licu. "Lamont ovo, Lamont ono", kaže ona. "A ti svaki put skočiš, učiniš sve što ti ona kaže. Lamont. Lamont. Lamont. Kako god bilo, ona uvijek dobije sve što želi i sve ispadne po njezinom."

"Čudi me da to govoriš nakon onoga što joj se dogodilo prošle godine", kaže Win.

"Upravo je u tome problem", kaže Stump. "Nikad ti neće oprostiti što si joj spasio život. Kažnjavat će te do kraja tvojega. Zato što si je vidio... Ma zaboravi." Stump ne želi razmišljati o onome što je Win vidio te noći.

Ona se odveze, gleda ga u retrovizoru, pita se gdje je pronašao to smeće od Buicka. Zazvoni joj mobitel i srce joj poskoči kada pomisli da bi to mogao biti on.

To nije on.

"Posao obavljen", kaže specijalni agent FBI-a McClure.

"Što bih ja trebala? Slaviti?" pita Stump.

"Ovoga smo se i plašili. Izgleda da ćemo morati još jedanput porazgovarati. Počinješ mu vjerovati."

"On mi se čak i ne sviđa", kaže Stump.

Devet je i dvadeset. On se upravo parkirao prekoputa zgrade suda i iznenađen je što vidi automobil Monique Lamont kod stražnjeg ulaza, na mjestu rezerviranom za nju.

Baš nema sreće, odlučila je raditi dokasna. Win je došao kako bi raščistio svoj stol, ali ona će zaključiti kako je to samo izlika. Toliko je tašta da će biti uvjerena kako je stvarni razlog njegova dolaska da vidi nju. Kao da on nekako zna da je ona tu tako kasno i da ne može podnijeti pomisao što više nije stalno u uredu prekoputa nje. Što da radi? Potrebni su mu spisi za sudske slučajeve, neke bilješke, osobne stvari. Padne mu na pamet kako bi trebao odnijeti sve stvari iz ureda pa neka si ona misli hoće li se on ikada vratiti. Win spusti prozor dok mu telefon vibrira. Nana. To je već drugi put da zove u proteklih sat vremena. Ovaj se put javi.

38

Patricia Cornwell

"Obično spavaš u ovo doba", kaže on.

Njegova baka ima neobičan raspored, praznovjerno se tušira čim se smrkne. Ide u krevet, ustaje oko dva ili tri u noći pa leprša kao leptirića po kući.

"Nečovjek je ukrao tvoju bit", kaže ona. "Moramo brzo djelovati, dušo moja."

"Ona to pokušava već godinama, ali još je nije ni dotakla." Dok Win gleda stražnji dio zgrade suda, na gornjem se katu pali svjetlo. Okružni zatvor. Win nikako da prestane razmišljati o Monique. "Ne brini, Nana. Ona ne može nauditi mojoj biti."

"Ja govorim o tvojoj sportskoj torbi."

"Ma neka te ne brine ni moje rublje." On ne pokazuje nestrpljivost. Ne bi uvrijedio Nanu ni za što na svijetu. "Ionako najvjerojatnije neću stići svratiti sutra. Osim ako ti nije potreban auto?"

"Dok sam bila na pragu sna, ta je stvar ušla u kuću i ja sam je otjerala. Umiješao si se u nešto što je ozbiljnije negoli si mislio", kaže ona. "Ono je uzelo sportsku torbu kako bi ukralo tvoju bit! Kako bi je nosilo kao svoju kožu!"

"Čekaj malo." On se usredotoči na razgovor. "Želiš mi reći da je netko provalio u tvoju kuću i ukrao moju sportsku torbu?"

"Taje stvar ušla i uzela je. Izašla sam u dvorište pa na ulicu, ali ono

se odvezlo prije negoli sam ga mogla zatvoriti u svoj čarobni krug."

"Kada se to dogodilo?"

"Ubrzo nakon što se smrknuo."

"Stižem."

"Nemoj, mило moje. Ne možeš ništa učiniti. Očistila sam kvaku, raskužila sam cijelu kuhinju od loše energije."

"Nisi valjda..."

"Iskorijenila sam njegovu nečistu, zlu energiju! Moraš se zaštititi."

Ona započne litaniju zaštitnih rituala. Potrebna je košer sol i istostranični križevi. Treba nacrtati pentagram preko svoje fotografije. Upaliti bijele svijeće posvuda. Staviti osmerokutna zrcala na sve prozore. Telefon držati na desnom uhu, nikad na lijevom, jer na desno uho loša energija izlazi, dok je lijevo uho privlači. Na kraju ona

FRONTA

39

uzvikne: "Dogodit će se nešto loše onome tko je ovo učinio!" Začuje se tipičan Nanin dobrodušni hihot i on prekine vezu.

Ona je uvijek bila drugačija, ali "kad zajaši metlu" kako on to zove, u stanju ga je uznemiriti do krajnjih granica. Njezini napadaji predosjećaja i vidovitosti, bujice riječi kojima baca uroke i čini u njemu bude stare osjećaje i slutnje, nepovjerenje. Možda je čak i krivi. Čarobnica Nana. Od kakve je koristi bila kada mu se dogodila najgora stvar na svijetu? Koliko samo obećanja o tome što mu budućnost nosi. Mogao je ići bilo kamo, postati bilo tko, svijet mu je bio nadohvat ruke. Njegovi roditelji nisu željeli drugo dijete zato što je on bio tako poseban. Bio im je dovoljan. A onda je stigla ta noć i čarobnica Nana nije ništa predosjetila. Svakako nije ništa poduzela da to spriječi.

Te je hladne noći povelala ljubljenog unuka na jedan od svojih tajnih zadataka. Nije imala nikakav osjećaj da nešto strahovito nije u redu. Kako je to moguće? Ni najmanji nagovještaj, čak ni kada su se vratili kući, otvorili vrata gdje ih je dočekala mukla tišina. Prvo je pomislio da se radi o igri. Njegovi roditelji i njegov pas u dnevnoj su se sobi pravili da nisu živi.

Poslije toga više nije išao na Nanine tajne zadatke, nije ga više zanimala mistična pomoć koju su mnogi drugi, čini se, trebali. Dok je odrastao, u kuću su neprekidno dolazili stranci. Ucviljeni,

bespomoćni, očajni, prestrašeni i bolesni. Plaćali su koliko su mogli i čime su mogli. Hranom, alatkama, odjećom, umjetničkim predmetima, cvijećem, povrćem, ručnim radom, frizerskim uslugama, čak pružanjem medicinske pomoći. Nikad nije bilo važno što i koliko malo, ali moralo je biti nešto. Nana to naziva "jednakom razmjenom energije". Vjeruje kako nesklad između davanja i primanja uzrokuje sve loše što se događa u svijetu.

Bez sumnje, to je ono što ne valja između Wina i Monique. On ne dobije proketo ništa za sve što joj daje. Pilji u njezin crni Mercedes s tvrdim pomičnim krovom, sjajan poput vulkanskog stakla, nekih sto dvadeset tisuća dolara, garantirano potpuno nov. Njoj nije važno koliko će platiti, previše je ponosna da bi pitala za popust ili što je vjerojatnije, uživa u osjećaju uzbuđenja što si može priuštiti cijenu koja piše na etiketi, što si može priuštiti sve što želi. On pokušava

40

Patricia Cornwell

zamisliti kako to izgleda. Biti odvjetnik, ministar pravde, guverner, senator, imati novac, divnu suprugu i djecu koja se njime ponose.

To se neće nikada dogoditi.

Kao što se nikad neće upisati na studij prava, biznisa, doktorat - ni na jedno od osam ekskluzivnih sveučilišta na sjeveroistoku zemlje, kao što su Harvard ili Yale, ali ni na bilo koje drugo sveučilište - čak ni da se preziva Kennedy ili Clinton. Ne bi se mogao upisati ni na pristojan koledž. Njegovoj su se prijavnici za Harvard najvjerojatnije smijali, nije bilo važno što mu je otac tamo predavao. Dobro je da mu roditelji nisu mogli čuti kada mu je školski savjetnik za izbor zanimanja rekao kako nikad nije vidio da "pametan dječak" ima tako niske rezultate na SAT testu.

Monique Lamont iznenada izlazi kroz stražnja vrata sudske zgrade. U žurbi je. Nosi torbu za spise i ključeve dok joj u uhu žmirka plavo svjetlo na bežičnoj slušalici. Razgovara s nekim preko mobitela. On ne čuje što Monique govori, ali očito je da se prepire s nekim. Ona ulazi u Mercedes i projuri kraj njega ne primijetivši ga. Zašto i bi. Ona ne zna da je to Nanin automobil. Obuzme ga čudan osjećaj i on je odlučio slijediti. Drži se nekoliko automobila iza nje na ulici Broad, zatim put Memoriala, koji ide uz rijeku Charles natrag prema Harvard Squareu. Na ulici Brattle ona skrene i parkira Mercedes na prilazu

viktorijanske vile vrijedne kojih šest, možda osam milijuna dolara, nagađa on sudeći po lokaciji i veličini zemljišta. U kući nema svjetla, čini se da nitko u njoj ne stanuje, loše je održavana, osim trave koja je pokošena.

On se vozi oko četvrti, parkira se nekoliko ulica dalje, uzme malenu baterijsku svjetiljku koju uvijek drži u Naninom pretincu u autu. Otrči natrag do kuće i primijeti kako su trava i grmlje mokri. Očito je ranije bilo uključeno navodnjavanje. Na prozoru na kojem je navučen zastor upali se mutno svjetlo, jedva primjetno isijavanje, koje podrhtava. Svijeća. On se polako povlači u sjenu, ukipi se na mjestu kada čuje kako se stražnja vrata otvaraju i zatvaraju. Možda je to ona, možda netko drugi. Nije sama. Tišina. On čeka, razmišlja bi li banuo unutra da vidi je li Monique dobro, ima loš osjećaj déja vua. Prije godinu dana. Njezina vrata odškrinuta, kantica s benzinom u grmlju... pa onda prizor koji ga je čekao na katu. Mogla je umrijeti. Neki kažu da je ono što joj se dogodilo gore od smrti.

FRONTA

41

On nastavi čekati. Kuća je u mraku, iz nje ne dopiru nikakvi zvuči. Prođe jedan sat. Upravo kada se on sprema nešto poduzeti, čuje kako se zatvaraju stražnja vrata, i korake. Sakrije se iza visoke živice i gleda kako se tamna sjena pretvara u Lamont koja odlazi sama prema svojem autu noseći nešto u rukama. Ona otvori suvozačka vrata i u autu se upali svjetlo. Čini se da nosi neuredno složenu posteljinu. Baca je na sjedalo. On gleda kako se ona odvozi, ni traga osobi s kojom je možda bila u kući. Neobične mu misli prolaze kroz glavu. Je li ona umiješana u nešto nezakonito. Droga. Organizirani kriminal. Ona odnedavno troši ogromne količine novca - možda prima mito. Njegov novi zadatak - možda to nije samo još jedna politička šarada. Možda postoji razlog zašto ga ne želi u uredu i u svojoj blizini.

On se još trenutak ne miče iz svojeg skrovišta, zatim počinje pretraživati oko kuće. Jarka svjetlost njegove lampe obasja mjesta na fasadi gdje je žlijeb, čini se, nasilno maknut, pa uzduž krova još oštećenja gdje nedostaje oluk. Odsjaj bakra, zelene patine daju naslutiti da su nestali žljebovi i oluci možda bili od starog bakra koji je oksidirao. Kroz prozor kraj stražnjih vrata on vidi ploču s

protuprovalnim alarmom. Gori zeleno svjetlo, alarm nije uključen. Baterijskom svjetiljkom lagano udari po staklenoj plohi na vratima, gurne ruku kroz prozor, pažljivo kako se ne bi porezao i otključa vrata. Prouči alarm. Zastario model, neaktiviran, zeleno svjetlo samo ukazuje kako je uključen u struju. Kuća miriši po plijesni, kuhinja je u neredu, aparati su iščupani, potamnjele bakrene vodovodne cijevi razbacane su po podu.

On krene u smjeru prostorije za koju je prilično siguran da je u njoj bila Lamont dok zraka svjetla baterije presijeca prašnjave bjelogorične daske. Posvuda su otisci cipela, neki vrlo izraženi. Možda ih je ostavio netko tko je hodao po mokroj travi prije nego što je ušao u kuću. Čučne i bolje pogleda otiske koji nemaju tragove uzorka, samo poznati oblik suze koji ostavljaju cipele s visokom potpeticom. Lamont. Ima ih još. Veći otisak, okrugli vrh, mrežasta šara i prepoznatljiva peta na crte. Prada ili imitacija Prade. Na trenutak on zbunjeno razmišlja jesu li to njegovi otisci. Nije moguće. Kao prvo, na sebi ima motociklističke čizme. S nevjericom se sjeti kako je ostavio svoje Pradine cipele u sportskoj torbi koja je, kako je rekla Nana, ukradena.

42

Patricia Cornwell

Ima još tragova cipela, slične veličine ali različitih šara, možda tenisice, gozzerice, ili ih je ostavilo više ljudi. Možda je isto dvoje ljudi ovdje bilo više puta i očito nisu uvijek nosili istu obuću. On uperi svjetlo na pod i slika iPhoneom iz triju različitih kutova koristeći spremnik za devet milimetarske metke svojeg pištolja kao mjerilo. Ocijeni kako je veličina Pradinih cipela, ili cipela nalik na Pradine 44, možda 45, njegova veličina. Pogleda još malo naokolo svijetleći po kićenim lampama, ukrasnim zidnim vijencima od štukature, najvjerojatnije iz doba kada je kuća građena. Pronađe prostoriju koju je tražio. Najvjerojatnije je to nekoć, u davnoj prošlosti, bila dnevna soba.

Otisci cipela posvuda, neki podsjećaju na one iz drugih dijelova kuće. Nasred poda je goli madrac. Kraj njega debela svijeća, vosak oko fitilja mekan i topao. Tu je i neotvorena boca crvenog vina, Wolf Hill pinot noir iz 2002. Isti pinot, čak i ista berba koji mu je Stump dala ranije toga dana kada je svratio u Pittinelli's. Isti pinot, ista

berba, ista boca koju je slučajno zaboravio u sportskoj torbi zajedno s Pradinim cipelama.

On nastavi fotografirati, vrati se u kuhinju i na pultu primjeti nešto što mu se učini čudnim: poderanu kutiju od plastike i kartona fotoaparata za jednokratnu upotrebu - Solo H20 s bljeskalicom. Možda je kakav agent osiguranja fotografirao štetu koja je nastala u kući. Ali prilično je neprofesionalno koristiti aparat za jednokratnu upotrebu. Win otvara ormariće, kopa po njima, pronalazi stari lonac za pirjanje, dvije aluminijske tave. Vrlo pažljivo da ne dira previše on spusti bocu vina u lonac, svijeću stavi na jednu tavu, ambalažu od aparata u drugu. Posljednji put posvijetli lampom i primjeti kako na jednom prozoru nije navučen zasun. S obiju strana stakla se vide tragovi u prašini. On namjesti lampu da svijetli sa strane i ponovno fotografira, ali ne vidi otiske prstiju, samo mrlje. S prozorskog okvira i daske oljuštilo se puno stare boje. Možda kada je netko otvarao prozor izvana i penjao se kroz njega.

Stump se javi na telefon. Zvuči rastreseno. Kada shvati da je on, čini se zatečenom.

"Mislila sam da sam ti jasno dala do znanja kako si prepušten samome sebi", kaže ona strogo, kao da ga namjerava uhititi.

"Wolf Hill pinot iz 2002." Kaže on.

FRONTA

43

"Zoveš me u ovo doba da mi kažeš što misliš o tom vinu?"

"Rekla si da si ga tek dobila. Je li ga itko kupio? Imaju li ga i druge trgovine u okolici?"

"Zašto?"

Ton joj je drugačiji, nije sama. U njemu se uključi alarm. Budi oprezan što govoriš.

"Samo me zanima kolika je razlika u cijeni." Misli mu lete. "Otvorio sam ga čim sam stigao kući. Vino je fantastično pa sam pomislio da bih mogao kupiti cijeli sanduk."

"Ti doista znaš djelovati na živce, znaš li to?"

"Upravo sam se počeo opuštati kad mi je palo na pamet - možda bismo ga trebali piti zajedno", kaže on. "Kod mene. Pripremam odličan teleći odrezak."

"Ja sam protiv klanja teladi", kaže ona. "A večera s tobom me uopće

ne zanima."

4

On isključi motor. Nanin se Buick zatrese i zakašlje, a kada je otvorio vrata, ona zaciče poput prehistorijske ptice.

Win spremi ključ u džep pitajući se zašto kućevlasnik Farouk sjedi na stražnjim stubama i upravo pali cigaretu. Otkad on puši kršeći jedno od pravila koje je sam uveo? Zabranjeno pušenje, paljenje šibica i roštilja. Nijedna iskra se ne smije upaliti na teritoriju njegove zgrade od opeke iz devetnaestog stoljeća. On je besprijekorno održava, a stanove iznajmljuje privilegiranoj klijenteli. Ili u Winovu slučaju, nekome tko radi za zgradu kako bi mogao u njoj stanovati. Prošla je ponoć.

"Ili si se podao novom gadnom poroku ili se nešto dogodilo", kaže Win.

"Tražila te tvoja ružna treba", kaže Farouk. Sjedi na kuhinjskoj krpi, najvjerojatnije kako ne bi uprljao bijelo odijelo koje mu ne stoji najbolje.

"Tako se ona predstavila? Kao moja treba?" pita Win. "Ili si to sam zaključio?"

"Ona rekla, ne ja. Ne znam što znači ta riječ."

"Tako pripadnici bandi zovu svoje komade", objasni Win.

"Vidiš! Znao sam da je bandita. Znao sam. Zato sam ovako ljut! Ne želim takvi ljudi tu, trudim se jako da sve bude kako treba," kaže

46

Patricia Cornwell

on s jakim naglaskom. "Ti ljudi koji povezani s tvoj posao ako dođu ovamo, moram te tražiti da se seliš. Moji stanari se žaliti i otići!"

"Polako, Farouk..."

"Ne! Pustim te ovamo za nevjerojatno dobra cijena da me štitiš od loši ljudi, a oni dođu ovamo, baš ti ljudi koje trebaš držati što dalje!"

On upire prstom u Wina. "Dobro da je samo ja vidio! Jako sam ljut. Ako takvi ljudi dolaze, ti ne koristiš. Moraš otići."

"Kako je izgledala? Ispričaj mi točno što se dogodilo." Win sjedne kraj njega.

"Vratio sam se kući s večere i ta se bijela djevojka pojavi kao duh..."

"Gdje? Tu iza kuće? Jesi li sjedio i pušio vani kada se pojavila?"

"Jako sam se uzrujao pa otišao posjetiti Josea prekoputa, popiti pivo

i vidjeti zna li on nešto o tebi, je li je ikad vidio. On kaže ne. Dao mi je cigareta, ili dvije. Pušim samo kad jako nervozan, znaš. Ja ne želim da ti moraš seliti, znaš."

Win pokušava ponovno. "U koliko se sati ona pojavila i gdje si se ti nalazio u tom trenutku? U svojem stanu?"

"Dovezli me s večere, mislim negdje devet sati. Ti znaš ja uvijek dolazim u stražnji ulaz. Penjem se i ona se pojavi kao duh u filmu. Kao da čekala. Nikad je prije nisam vidio. Nemam pojma tko je. Kaže ona meni: Gdje je policajac? Ja kažem: Koji policajac? Onda ona kaže: Geronimo."

"Tako je rekla?" Ljudi koji znaju za taj nadimak uglavnom su murjaci.

"Kunem se", kaže Farouk.

"Opisi je."

"Bilo teško vidjeti, znaš. Trebam staviti svjetlo. Imala kapu, velike hlače, niska. Mršava."

"Zašto misliš da je u bandi? Osim što sam ti objasnio što znači riječ treba?"

"Način kako govorila. Kao crna osoba, samo ona bijela. Jako prosto govorila, ulično, rekla puno loših riječi." On ih ponovi nekoliko. "A kada ja rekao da ne poznajem policajca Geronima, jer uvijek tebe

FRONTA

47

štitim, ona me još psovala, rekla da zna da tu živiš, dala mi ovo." On izvadi omotnicu iz džepa sakoa.

"Koliko sam ti puta rekao da ne diraš sumnjive stvari?" kaže Win.

"Zato sam ti prije nekoliko godina morao uzeti otiske. Sjećaš se? Zato što si dirao stvari koje mi je neki luđak ostavio."

"Nisam ja OZIZI kao na TV."

Farouk je grozan kad su u pitanju skraćenice. Misli da se OZZ, Odjel za zločine, izgovara kao "ozizi" Misli da je DNA odjel za drogu i kontrolu alkohola.

"Na papiru mogu ostati otisci i svakojaki drugi tragovi", podsjeća ga Win, ali zna da je to uzalud. Farouk uvijek zaboravi, to mu nije važno.

Ovo svakako nije prvi put da mu netko nepozvan donosi poruku ili se pojavljuje nenajavljen. Loša strana toga što Win tako dugo stanuje u toj zgradi je nemogućnost da zadrži svoju adresu u tajnosti. Ali

neočekivani gosti su obično bezazleni. Žena koju je negdje upoznao, tu i tamo ljudi koji su pročitali, vidjeli ili znaju nešto u vezi s kakvim slučajem pa se raspituju naokolo sve dok on ili ona ne dobiju Winovu adresu. Češće je to neka paranoična duša koja želi policijsku zaštitu. Ljudi su mu već znali ostavljati poruke, čak i navodne dokaze, ali Win nikad nije vidio Farouka tako uzrujana.

Win uzme omotnicu. Vršcima prstiju je drži za dva kuta, vrati se do Nanina automobila, uspije pokupiti sav ostali dokazni materijal i odnijeti ga do zgrade da mu ne ispadne. Farouk puši i gleda.

"Ako je ponovno vidiš, smjesta me zovi", kaže mu Win. "I kada me neko trknut dođe tražiti, nemoj žicati cigarete, satima sjediti u mraku i čekati da se ja pojavim."

"Ne želim čovjeka iz bandi ovdje. Ne želim drogu i pucanje okolo", uzvikne Farouk.

Zgrada nema dizala. U viktorijansko doba kada su ljudi čitali, pisali i proučavali matematiku nije bilo tako nečega. Win nosi lonac i tave na treći kat do svojega stana - dvije bivše učionice koje su spojene za vrijeme renoviranja. Događene su još kuhinja i kupaonica, probijen je prozor na kojem je montiran klima-uređaj. Budući da je on stanovao u zgradi tijekom renoviranja, pomagao u nadgledanju radova

48

Patricia Cornwell

i čuvao zgradu, uspio se izboriti da dosta toga bude po njegovome. Sačuvao je stari drveni pod od jelovine, drvene oplata na zidovima, zaobljene stropove, čak i školske ploče na kojima sada piše popis namirnica koje treba kupiti, zapisuje poslove i zadatke koje treba obaviti, telefonske brojeve i sastanke. On spusti dokazni materijal na stol, zatvori teška hrastova vrata, zaključa ih, zatvori zasun i pogleda naokolo, kao i uvijek, kako bi se uvjerio da je sve u redu. Raspoloženje mu još više splasne.

Nakon dana provedenog s Monique Lamont i Stump njegovo je samopouzdanje manje nego obično. Bolno je svjestan orijentalnog tepiha, stolića koji je izradio Thomas Moser, kožne sofe, rasparenih stolaca i polica punih knjiga iz nečije ostavštine koje je dobio gotovo besplatno i koje čita s takvom teškoćom. Sve što on posjeduje, netko drugi više nije želio. Kupljeno je u dućanima rabljenih stvari,

staretinarnicama, dvorišnim rasprodajama, putem eBaya, Craiglista. S greškom, oštećeno, nepoželjno. On izvadi pištolj, stavi ga na stol u blagovaonici, skine sako i kravatu, raskopča košulju, sjedne za kompjuter i uključi tražilicu. Upiše adresu viktorijanske kuće u Cambridgeu. Isprinta podatke o vlasnicima u posljednjih trideset pet godina i njihove eventualne rođake. Još jedna pretraga otkrije kako je posljednji put kuća promijenila vlasnika prošlog ožujka kada je kompanija s ograničenom odgovornošću po imenu FOIL kupila derutni posjed za šest milijuna devetsto tisuća dolara. Sva slova u nazivu tvrtke su velika, znači kratica. On je potraži na Googleu.

Ništa posebno. Pronađe samo nekoliko odgovora: rock-band iz San Diega, neki odgojni site, udruga za slobodu informiranja, Forum indijskih ljevičara, neka društvena igra koja se igra na ploči i ima veze s riječima i domišljatošću.

Win ne vidi kako bi bilo što od toga moglo biti povezano s viktorijanskom vilom u ulici Brattle. Pomisli kako bi najbolje bilo da nazove Monique Lamont i zahtijeva od nje objašnjenje, kaže joj da ju je vidio i da zna gdje je bila ranije te večeri. Možda je dovoljno prestraši pa ona prizna što je tamo radila. On zamišlja sobu s madracom, svijeću, dokaze kako je netko tamo fotografirao. Sjeti se kako je kuća devastirana, a sve od bakra ukradeno. Posebno ga muči boca vina i otisci Pradinih cipela. Ako mu netko smješta, tko to radi i zašto? I kako je moguće da Monique u to nije umiješana?

FRONTA

49

On prekrije stol sjajnim bijelim papirom i navuče rukavice od lateksa. Ispe ampulu s kristalima joda u plastičnu vrećicu, stavi unutra omotnicu, zatvori je i nježno protrese. Za minutu, dvije izvadi omotnicu i počne po njoj puhati. Ne brine ga što ostavlja svoj DNK - zna da tuđeg najvjerojatnije najviše ima ispod zatvorenog preklopa omotnice. Njegov topli, vlažni dah izaziva kemijsku reakciju s jodom. Na papiru se pojavi više otisaka koji postaju sve tamniji što on više po njima puše. On otvori omotnicu i izvadi iz nje presavijeni list običnog bijelog papira. Na njemu urednim slovima ružičastim markerom piše: Sutra prije podne. Deset sati. Igralište Filippello. Iskreno tvoja, Krpena lutka.

Sljedećeg dana u tri poslije podne, Londonsko vrijeme.

U New Scotland Yardu viši policijski inspektor, detektiv Jeremy Killien, nepomično pilji u trokutasti čelični znak koji se okreće ispred legendarne čelične zgrade. Obično mu to polagano okretanje znaka pomaže da se koncentrira. Ali nedostaje mu nikotin pa je uzrujan. . Kao da već nema dovoljno posla, sad mu je povjerenik natovarao još jedan prokleti zadatak na leđa.

Killienov ured na petom katu, u srcu Posebne uprave za zločin, prepun je detalja iz njegova života. Tu su knjige, fascikli s predmetima, gomile papira koje će jednoga dana raskopati. Zid je pun fotografija. Margaret Thatcher, Tony Blair, princeza Diana, Helen Mirren - i on s njima. Tu je i očekivana vitrina s policijskim kapama i znakovljem. U kutu je lutka odjevena u viktorijansku odoru kakvu su nosili londonski policajci. Broj na ovratniku je 452H - odora pozornika u Whitechapelu u doba Sherlocka Holmesa i Jacka Trbosjeka.

Kvragu, kada bi barem mogao popušiti jednu prokletu cigaretu. Je li to tako strašno? Već sat vremena Killien pokušava ignorirati potrebu za nikotinom. Ponovno je ogorčen što nakon svih tih desetljeća koje je posvetio policiji glavnoga grada više ne smije pušiti za svojim radnim stolom i u zgradi. Mora se iskrasti teretnim liftom u ograđeno dvorište gdje je mjesto za istovar koje smrdi po smeću i dobiti svoj fiks kao neki beskućnik. On otvori ladicu, uzme još jednu nikotinsku žvakaću gumu s okusom mente i malo se smiri dok osjeća trnce na jeziku.

50

Patricia Cornwell

Vraća se svojim dužnostima i proučava neriješeno ubojstvo u Massachusettsu iz 1962. Čudno. Povjerenik je sigurno skrenuo pameću kada je preuzeo taj slučaj. Neriješeno ubojstvo koje se dogodilo prije četrdeset pet godina i to izvan Velike Britanije? Istražuje ga Winston "Win" Garano poznat pod nadimkom Geronimo. Bez sumnje zato što je mješanac. Naočit momak, Killien to ne poriče. Put boje bijele kave, valovita crna kosa, ravan nos, kao u rimskog imperatora. Trideset i četiri su mu godine. Neoženjen. Oboje roditelja umrlo kada je njemu bilo sedam godina. Neispravan grijač, trovanje ugljičnim monoksidom. Čak je i pas Pencil stradao. Neobično ime za psa. Pencil - olovka.

Da vidimo. Odgojila ga je baka, Nana... ah, ovo je interesantno. Za

samu sebe kaže daje "žena od zanata". Vještica. Grozna vozačica. Kazne za parkiranje, prolazak kroz crveno svjetlo, okretanje na mjestima gdje je to zabranjeno, brza vožnja. Oduzeta vozačka dozvola vraćena nakon što su plaćene kazne. Dragi Bože, ah, evo ga. Uhićena prije tri godine, ali je tužba povučena. Čini se da je bacila devetsto devedeset devet potpuno novih kovanica od jednog centa u vrt guvernera Massachusettsa Mitta Romneyja. Još bolje. Napisala je ime potpredsjednika Dicka Cheneyja na komadu pergamenta, stavila ga u vrećicu sa psećim izmetom i ukopala na groblju. Oba je puta ulovljena na djelu kada je bacala uroke na njih. Pa, što je u tome loše? Trebali su je nagraditi.

Čini se da je Win Garano maknut sa svojih uobičajenih zadataka kako bi istražio slučaj iz Watertowna. Sumnjivo. Kao da je kažnjen. Možda je naljutio šeficu. Monique Lamont, javnu tužiteljicu okruga Middlesex. Iako je imala jaku potporu biračkog tijela, povukla se iz utrke za guvernera 2006. Prešla je u republikansku stranku i vratila se u izbornu utrku za mjesto koje trenutno zauzima. Pobijedila je s velikom razlikom. Neudata, nije u vezi. Killien dugo proučava njezinu fotografiju. Tamna kosa, tamne oči, očaravajuća žena, iz istaknute obitelji francuskog podrijetla.

Zazvoni mu telefon.

"Jeste li uspjeli proučiti situaciju koju imamo u Massachusettsu?" pita ga povjerenik bez uvoda.

Situaciju? Neobičan izbor riječi. Killien otvori čvrstu kuvertu, izvadi još fotografija, policijskih izvješća i izvješća mrtvozornika.

FRONTA

51

Treba mu nekoliko trenutaka da sa zaprepaštenjem uvidi kako je žrtva Monique Lamont. Silovana je i zamalo ubijena prije godinu dana.

"Halo? Čujete me?" Povjerenik.

"Upravo proučavam dosje dok razgovaramo, gospodine", odgovori Killien i nakašlje se.

Napad se dogodio u spavaonici njezina doma u Cambridgeu, u Massachusettsu. Napadača je ubio upravo detektiv Win Garano. Što je on radio u njezinoj spavaćoj sobi? Aha, evo ga. Zabrinuo se zbog tona njezina glasa kada su razgovarali preko telefona. Odvezao se

do njezine kuće, otkrio da su stražnja vrata odškrinuta, iznenadio napadača i ubio ga. Tu su i fotografije s mjesta ubojstva. Mrtvac leži na podu spavaonice Monique Lamont, krv posvuda. Fotografije Monique Lamont i njezinih ozljeda. Oko zapešća i gležnjeva ima tragove vezivanja. Modrice nastale sisanjem na potpuno golim...

"Slušate me?" odzvanja povjerenikov zapovjedni glas.

"Naravno, gospodine." Killien pogleda kroz prozor u znak koji se okreće.

"Žrtva je, kao što ste već sigurno upoznati, bila Britanka. Iz Londona", kaže povjerenik.

Killien nije uspio doći do tog dijela, ali ne želi priznati kako ne bi dobio jezikovu juhu od povjerenika. Izbjegava odgovor tako što postavlja pitanje. "Zar u ono vrijeme Londonska policija to nije detaljno istražila?" On pomiče papire na svojem radnom stolu. "Ne vidim nikakvih..."

"Čini se da nas nisu ni kontaktirali. Žrtvin je dečko bio Amerikanac. Glavni osumnjičeni. Pa čak i da je postojala sumnja kako je ona bila žrtva Bostonskog davitelja, oni nam se ne bi obratili."

"Bostonskog davitelja?"

"To je teorija javne tužiteljice."

Killien po stolu rasporedi fotografije koje su snimljene u bolnici gdje je Monique Lamont pregledala forenzična medicinska sestra. On zamišlja kako su je murjaci vidjeli u takvom stanju. Kako nakon toga uopće mogu gledati svoju svemoguću okružnu tužiteljicu i ne vidjeti je kao na tim fotografijama? Kako ona s time izlazi na kraj?

"Naravno, učinit ću kako mi kažete", kaže on. "Ali čemu žurba?"

52

Patricia Cornwell

"Raspraviti ćemo to uz piće", kaže povjerenik. "Imam sastanak u Dorchesteru pa se možemo tamo naći. Točno u pet."

U to vrijeme u Watertownu, na igralištu Filippello nema nikoga.

Samo prazni stolovi za piknik ispod sjenovitih krošanja, prazna igrališta i hladni roštilji. Win zaključuje kako je igralište na koje je Krpena lutka mislila u poruci koju je ostavila kod Farouka vjerojatno igralište za mališane. Zato on čeka na klupi kod tobogana i bazenčića. Nema nikoga sve do osam minuta poslije deset kada Win začuje zvuk motora na stazi za bicikliste. Postoje samo dvije vrste

ljudi dovoljno besramnih da se voze po biciklističkim stazama: murjaci i idioti koje bi trebalo uhititi. On ustane s klupe dok se tamni Taurus zaustavlja. Stump otvori prozor.

"Ako sam dobro razumjela, trebaš se ovdje s nekim naći." Gleda ga kao da ga mrzi.

"Ti si je otjerala?" pita on jednako neprijateljskim tonom.

"Ne bi smio biti ovdje."

"Vjerujem da je ovo javni park. Kog Boga ti tu radiš?"

"Tvoj je sastanak odgođen. Odlučila sam ti to doći osobno priopćiti. Imam dovoljno obzira prema tebi čak nakon svega što si napravio."

"Što sam ja napravio? I tko ti je, dođavola, rekao..."

"Pojaviš se nepozvan u pokretnom laboratoriju", prekine ga Stump.

"Provedeš sat vremena sa mnom praveći se da si dobar momak, čak uslužan. Nazoveš me poslije i pozoveš na spoj, a cijelo to vrijeme podrivaš!"

"Podrivam?"

"Šuti i ulazi. Prepoznala sam tvoju krtiju. Možeš je pokupiti poslije. Ne moraš se brinuti da će je ukrasti."

Oni mile po biciklističkoj stazi dok ona napeto gleda pred sebe. Oči su joj skrivene iza tamnih naočala. Odjevena je nemarno, gotovo neuredno, ali to nije slučajno. Kaki široka košulja nije uvučena u hlače kako bi sakrila pištolj na boku ili na leđima. Traperice su široke, izbljedjele i meke, mjestimice izlizane i duge, najvjerojatnije kako bi sakrile futrolu za pištolj oko gležnja. Najvjerojatnije lijevog. Mogla bi biti i oko desnog, on nema pojma o protezama. Pogledom slijedi

FRONTA

53

konture njezinih bokova pitajući se što ona radi kako bi održala desnu nogu jednako mišićavom kao i lijevu. Zamišlja je kako vježba na spravama, možda posebno dizajniranim, ili stavlja utege ispod koljena pa onda vježba. Da se o njemu radi, on nikad ne bi dopustio da mu bedro atrofira samo zato što mu nedostaje dio noge.

Ona iznenada zaustavi auto, povuče ručicu ispod sjedala, odgurne ga do kraja i podigne desnu nogu na ploču s instrumentima.

"Evo", prasne na njega. "Gledaj do mile volje. Dosta mi je tvog diskretnog voajerizma."

"Odlične gojzerice", kaže on. "LOWA s Vibram potplatom, štite od

udaraca, fantastično stabiliziraju nogu. Da nema ruba proteze malo ispod koljena - koji se uzgred budi rečeno vidi ispod traperica samo zato što ti je noga savijena i napola u zraku - ne bih ni primijetio. Ja s tim nemam nikakvih problema. Radoznao jesam, ali voajer nikako."

"Izostavio si manipulativan, jer to je upravo ono što jesi - prokleti manipulator koji valjda ne radi ništa drugo osim što obilazi dućane s dizajnerskom odjećom i lista modne žurnale za muškarce. Samo ti je važno kako izgledaš, nije ni čudo, jer ničeg drugog i nemaš. Ne znam što smjeraš, ali ovo nije način da to postigneš. Kao prvo, trebao si se sastati sa šefom u deset. Već pokazuješ nedostatak poštovanja."

"Ostavio sam poruku."

"Drugo, ne sviđa mi se što se petljaš s ljudima koji te se ne tiču." "O kome govoriš?"

"O ženi koju si natjerao da se s tobom nađe u parku."

"Nisam nikoga natjerao. Ona je kasno sinoć ostavila poruku u mojoj zgradi, potpisala se s Krpena lutka, tražila da se danas prijepodne nađemo na igralištu." Ni sam nije bio svjestan koliko to glupo zvuči sve dok nije izgovorio do kraja.

"Drži se dalje od nje."

"Mislio sam da je ona tek neka luđakinja iz mjesnog skloništa. Sad odjednom ispada da ste vas dvije osobno povezane."

"Briga me što si mislio."

"Odakle znaš da sam se trebao s njome naći?"

Stump vrati sjedalo naprijed i nastavi voziti.

54

Patricia Cornwell

"Znaš što?" kaže on. "Ja ovo ne moram trpjeti. Okreni se i vrati me do mog auta."

"Sad je prekasno. Dobio si što si htio. Danas ćeš provesti neko vrijeme sa mnom. Možda do kraja dana prihvatiš moj savjet, vratiš se svojem uobičajenom poslu i odeš k vragu iz Watertowna."

"Ah, da. Prije nego što zaboravim. Prošle su mi noći provalili u kuću." On ne želi spominjati Nanu, iako je zapravo provala bila kod nje, a ne kod njega. "Zatim saznajem kako neka ženska koja se odijeva poput krpene lutke i kojoj nisu sve na broju govori laži o meni. Na kraju se nekim čudom umjesto nje pojavljuješ ti."

"O kakvoj provali govoriš?" Stump na trenutak prestaje glumiti strogoću. "Netko ti je provalio u stan?" "Ne u prokleti Watergate." "Što ti je ukradeno?" "Neke osobne stvari." "Kao na primjer."

"Kao na primjer neću ti reći jer trenutno nikome ne vjerujem. Čak ni tebi."

Tišina. Oni skrenu u ulicu Arlington, zatim Elm pa se zaustave na udaljenom parkiralištu trgovačkog centra u Watertownu između dvaju kamioneta.

"Auto se pokvari", kaže ona kao da prethodnog razgovora nije bilo. "Ti drkadžije zavežu magnetne uzice i vuku ih uz vrata kako bi otvorili bravu. Ili izbuše rupu u teniskoj loptici, i udare njome po bravi kako biste potisnuli zrak otvorio. Naravno, sada su najpopularniji prenosivi navigacijski sustavi."

Ona otvori pretinac, izvadi Magellan Maestro 4040 kojem je slomljen ljepljivi disk. Uključi punjač u upaljač i omota žicu oko retrovizora. Oštećeni GPS visi s retrovizora kao ukrasne krpene kockice.

"Ljudi su dovoljno glupi pa ih ostavljaju u autima na vidnom mjestu. U mojem slučaju, ja sam bila dovoljno glupa da ga ostavim u autu koji koriste moje kolege iz suprotne smjene. Pretpostavljam da ti nemaš takvih problema. Vi imate Crown Vicove s ugrađenim GPS sustavima, mobitele s neograničenim minutama. Znaš li što se dogodi kad potrošim sve minute? Moram sama platiti telefonski

FRONTA

55

račun. Možeš zaboraviti službeni automobil kojim se mogu koristiti izvan radnog vremena."

"Da imam službeni automobil, misliš li da bih vozio onu krtiju, kako si je diplomatski opisala?"

"Čija je uopće? Ne ide uz tvoja dizajnerska odijela i zlatni sat."

On joj ne odgovori.

"Vidiš li onu stariju gospođu koja otključava karavan?" nastavi Stump. "Mogla bih je baciti na pločnik i uzeti joj novčanik dok trepneš. Njoj bi to najvjerojatnije bio najgori događaj u životu. Face kao što si ti smatraju kako je to nešto što ne treba ni prijaviti."

"Očito je da me ne poznaješ."

"O, znam ja dovoljno, jer znam što si učinio." Ona ga pogleda. Oči su joj sakrivene iza tamnih naočala. "Gori si nego što sam mislila. Što si

radio? Vozio se od skloništa do skloništa sve dok je nisi pronašao kako bi je mogao nasmrtno prestrašiti?"

"Rekao sam ti. Ona se obratila meni..."

"Možda je tako, ali nakon što si je slijedio posvuda, prestrašio sije iskoristivši njezino krhko psihičko stanje." Njezino je neprijateljstvo sve neuvjerljivije.

On ne zna zašto, ali čini mu se da Stump glumi i to ne osobito vješto.

"Tko je ona?" pita Win. "I u čemu je štos s preoblačenjem u krpenu lutku?"

"Ona je ono što ima potrebu biti. Možda u to vjeruje, možda ne. Tko zna? To nije važno."

"Važno je, jer postoji razlika između psihotične i ekscentrične osobe."

On gleda kako se kupci vraćaju u svoje aute. Ni traga kradljivcu GPS-a.

"Ona tvrdi da si joj prijetio", kaže Stump. "Navodno si joj rekao da ćeš je, ako se ujutro ne pojavi na igralištu, uhititi svaki put kad izađe iz kuće."

"Je li ti dala kakvo uvjerljivo objašnjenje zašto bih joj ja prijetio?"

"Htio si se seksati s njom."

"Ako si u to povjerovala, možda si ti psihotična", kaže on.

56

Patricia Cornwell

"Zašto? Zato što tip kao ti može imati ženu koju poželi pa zašto bi htio nekoga tako neprivlačnog kao ona?"

"Ma daj, Stump. Da si me tako temeljito provjerila kao što tvrdiš, prokleta bi dobro znala da nemam reputaciju ženskara."

"Čini se da ne znaš što ljudi govore i nagađaju o tebi."

"Ljudi svašta govore o meni, ali na što točno misliš?"

"Što se doista dogodilo one noći u spavaćoj sobi Monique La-mont?"

On je ostao bez teksta. Ne može vjerovati da ga je to pitala. "Kako da znam što je istina?" kaže Stump. "Pretjerala si", kaže on tiho.

"Samo ti kažem kakve sve špekulacije postoje. Ima dosta onih - pogotovo policajaca - koji misle da si već bio u Moniqueinoj kući kada je tip provalio. Točnije, bio si u njezinoj spavaćoj sobi. Mogao si je zaštititi, a da ne ubiješ njega, ali onda bi ljudi znali vašu malu prljavu tajnu."

"Odvezi me natrag do mogeg auta."

"Imam pravo znati jeste li vas dvoje ikad..."

"Nemaš ti pravo ni na što", kaže on.

"Ako želiš da te barem malo cijenim..."

"Možda bi se trebala brinuti cijenim li ja tebe", kaže on.

"Moram znati istinu."

"Pa što i ako jesmo? Što onda? Ona nije udana. Ja nisam oženjen. Oboje smo punoljetni."

"Evo priznanja. Hvala", kaže ona hladno.

"Zašto ti je to toliko važno?" pita on.

"Jer to znači da živiš laž, da si tek običan prevarant i folirant. Spavaš sa šeficom pa te zato poslala u Watertown. Sigurno ćeš i ti nekako profitirati od toga. Pogotovo ako još uvijek spavaš s njom, a vjerojatno spavaš. Takvi mi ljudi nisu potrebni."

"Ne. Istina je da se ti svim silama trudiš da ti ja ne trebam", kaže Win. "Što? Ako se ispostavi da sam smeće, to će potvrditi tvoje mišljenje o svemiru?"

"Kakav si narcis nije ni čudo što tako misliš."

FRONTA

57

"Nisam nikad s njom spavao", kaže on. "Eto. Jesi li sada sretna?"
Tišina. Ona uključi motor, ne želi ga pogledati.

"A mogao sam da sam htio, ako doista želiš znati", dodaje on. "I ne govorim ti to kako bih se hvalisao. Ali nakon onog događaja ona je bila... kako da to objasnim? Jako ranjiva."

"A sada?" Stump utipkava adresu u svoj improvizirani GPS.

"Nakon onoga što joj se dogodilo? Uvijek će biti ranjiva", kaže on.

"Problem je što nikad neće toga biti svjesna. Radit će jednu pogrešku za drugom. Koliko god djelovala bezobzirno, Monique bježi od same sebe kao luda. Koliko god bila pametna, zapravo nema pojma."

"Nisam to mislila. Jeste li se zblížili?"

"Nimalo. Kamo uopće idemo?"

"Moram ti nešto pokazati", kaže Stump.

Hotel Dorchester je za šefove država i slavne osobe, ne za ljude kao što je Killien koji si u njemu jedva mogu priuštiti šalicu čaja.

Zaposlenici hotela upravo parkiraju Ferrari i Aston Martin blizu ulaza hotela dok on bez ceremonije izlazi iz taksija ravno u gomilu Arapa

odjevenih u nacionalnu odjeću kojima ne pada na pamet da ga propuste. Najvjerojatnije rođaci sultana Bruneja koji je vlasnik prokletog mjesta, misli Killien dok ulazi u predvorje s mramornim stupovima, zlatnim ukrasnim vijencima i dovoljno svježeg cvijeća za nekoliko pogreba. Jedna od prednosti njegova detektivskog posla je što smije ući na takvo mjesto ili se uklopiti u bilo kakvu situaciju i ponašati se kao da tu pripada.

On zakopča izgužvanu jaknu odijela, skrene nalijevo i nehajno uđe u bar kao da ga crveno, umjetnički izrađeno staklo, mahagonij, ljubičasta i zlatna svila, Azijati, Arapi, nekoliko Talijana i par Amerikanaca uopće ne zanimaju. Čini se da nema nijednog Britanca osim povjerenika koji sjedi sam za malenim okruglim stolom u kutu, leđima okrenut zidu i gleda u vrata. Na kraju krajeva, povjerenik je u dubini duše još uvijek murjak, premda izvrsno potkovan jer je u životu donosio dobre odluke, od kojih je jedna i ženidba s barunicom. On pije viski, čist, najvjerojatnije Macallan s blagim okusom višnjevače. Srebrne posude s grickalicama i orasima izgledaju netaknuto. On izgleda besprijekorno u sivom odijelu na pruge, bijeloj košulji,

60

Patricia Cornwell

tamnocrvenoj svilenoj kravati, uredno podrezanih brkova. Njegove plave oči kao obično imaju nedokučiv izraz, kao da je odsutan, dok zapravo zapaža svaku sitnicu. Killien još nije uspio ni sjesti, a već se pojavio konobar. Killien naruči pintu tamnog piva jer želi ostati potpuno pribran.

"Trebao bih vas upoznati s činjenicama u vezi s ovim američkim slučajem", počne povjerenik koji nije pobornik čavrljanja. "Znam da se pitate zašto je to postao prioritet."

"Još kako", kaže Killien. "Nemam ideju o čemu se radi, iako je sve što sam dosad proučio vrlo neobično. Na primjer, Monique Lamont..."

"Moćna, kontroverzna. Dodao bih i nevjerojatno zgodna."

Killien se sjeti fotografija. Povjerenik ih je sigurno i sam vidio pa se pita dijeli li i šef njegovu uznemirenost. Nije u redu gledati fotografije nasilnog zločina i dopustiti da pažnja odluta dalje od ženinih ozljeda, u područja koja nemaju veze sa savjesnim obavljanjem policijske

dužnosti. A Killien ne može prestati misliti o fotografijama, zamišljati njezine podatke...

"Pratite li što vam govorim, Jeremy?" pita povjerenik.

"Da, svakako."

"Izgledate mi malo rastreseno." "Ni u kom slučaju."

Povjerenik nastavi: "I tako. Prije nekoliko tjedana me nazvala gospođa Lamont i pitala znam li da je moguća žrtva Bostonskog davitelja bila Britanka. Rekla je kako je slučaj ponovno otvoren i predložila da se i Yard uključi."

"Iskreno, ne razumijem zašto bismo se uključili. Naravno, možemo se malo raspitati naokolo, iako mi to sve slična neku političku igru."

"Naravno. Tužiteljica je već isplanirala kako da oko svega digne ekstravagantnu medijsku buku, uključujući i posebnu emisiju BBC-ja za koju ona garantira da bi se prikazivala ako se i mi uključimo, i tako dalje, i tako dalje. Prilično drsko. Kao da je nama potrebna podrška kako bismo se pojavili na BBC-ju. Bilo kako bilo, vrlo poduzetna osoba."

FRONTA

61

"Ne znam kako možemo pomoći da se dokaže ta teorija, budući da identitet Bostonskog davitelja nikad nije utvrđen, a vjerojatno nikad i neće biti", kaže Killien.

Povjerenik otpije gutljaj viskija. "Njezin politički cilj nije važan. Dobro ja poznajem takve kao što je ona. Obično pokušaje da nas uvuku u sličan slučaj lukavo izbjegnemo. Ali izgleda da ima nešto čega ona nije svjesna i zato nas dvojica sada razgovaramo."

Pojavi se konobar s pintom tamnog piva. Killien otpije veliki gutljaj.

"Kada se obratila Yardu u vezi s tim veoma starim slučajem, ja sam iz čiste uljudnosti, ako ni zbog čega drugog, dao da se slučaj prouči, ali usput i ona. Tek rutinska provjera", nastavi povjerenik. "Tako smo naišli na uznemirujući podatak - ne u vezi sa slučajem, koji me, ako ćemo iskreno, malo zanima, već o Monique Lamont, njezinim novčanim transakcijama i donacijama na koje je obratilo pozornost i Ministarstvo financija SAD-a. Čini se da joj je ime na popisu SOA-e4."

Killien naglo spusti čašu s tamnim pivom. "Sumnjiče je da šalje novac teroristima?"

"Izgleda."

"Prvo što mi pada na pamet je da se radi o nekakvoj birokratskoj pogrešci. Možda je iznenada prebacivala novac iz posve legitimnih razloga", predloži Killien.

Događa se češće nego što ljudi misle. Po onome što je pročitao u njezinu dosjeu, i ona kao i povjerenik ima milijune koje nije sama stekla. Najvjerojatnije prebacuje puno novca, plaća gotovinom u SAD-u i inozemstvu, velikodušno daje donacije različitim organizacijama. Ali tada se sjeti još nečega što je pročitao. Prošle je jeseni iznenada prešla iz jedne političke stranke u drugu. Već je to moglo motivirati nekoga tko se osjeća izdanim ili uvrijeđenim da joj se osveti.

"Ono što najviše brine, čini se," kaže povjerenik, "jest poveći prilog koji je nedavno dala fondu za pomoć djeci u Rumunjskoj. Određeni broj tih fondova, kao što dobro znate, zapravo su paravani za skupljanje novca za teroriste. Onaj kojemu je donirala novac

4 SOA, Sigurnosno-obavještajna agencija

62

Patricia Cornwell

sumnjiči se za nedopuštenu trgovinu siročadi koju Al-Qaeda koristi kao bombaše samoubojice i slično."

On ispriča Killienu kako se o toj donaciji puno pisalo, o sućuti koju Monique Lamont osjeća prema siročadi, zbog čega Killien zaključi da, ako je taj fond za pomoć djeci doista paravan za teroriste, ona to vjerojatno ne zna. Ako zna, zar bi sazivala tiskovnu konferenciju da se pohvali? Nema veze. Ne morate imati namjeru ili saznanje o zločinu kako biste bili krivi.

"Stavljena je na popis osoba koje ne smiju letjeti komercijalnim putničkim avionima, ali nije toga svjesna jer u proteklih nekoliko mjeseci nije pokušala rezervirati mjesto na nekom letu. Kada to učini, počet će shvaćati da je nadgledaju. Zato moramo hitno istražiti taj slučaj."

"Ona bi svakako znala da su joj računi zamrznuti."

"CIA, FBI, SOA ostavljaju mnoge račune otvorenima kako bi mogli nadgledati eventualno financiranje terorista. Ona najvjerojatnije nema pojma."

To potakne Killienove osobne strahove. Nikad ne znaš tko ti

pregledava bankovne račune, elektroničku poštu, medicinske kartone ili najdraže siteove na internetu, sve dok jednoga dana ne otkriješ kako su ti zamrznuli sve račune i ne smiješ ući u avion, ili ti se pojave agenti u uredu ili stanu i odvuku te na obavijesni razgovor, možda te deportiraju u tajni zatvor u zemlju koja poriče kako se koristi mučenjem ne bi li izvukla informacije.

"Kakve veze sve to ima s ubojstvom Janie Brolin i iznenadnoj hitnosti da ga istražimo?" pita on.

Povjerenik daje znak konobaru da mu donese još jedan viski. "To nam daje izgovor da istražimo Monique Lamont."

Kupola Državne upravne zgrade sjaji nad Bostonom poput zlatne krune. Dok Monique Lamont pilji kroz zatamnjena stakla crnog Expeditiona državne policije, pita se zašto je korišteno zlato od dvadeset tri karata za pozlatu kupole, a ne od dvadeset četiri.

Nepotreban, trivijalan podatak. Guverner Mather koji sebe smatra velikim povjesničarom zacijelo bi se živcirao što to ne zna. Ona je jutros raspoložena da ga izbací iz takta što je god moguće više kako
FRONTA

63

bi mu se osvetila jer se prezirno odnosio prema njoj, istovremeno ga podsjećajući koliko mu je neprocjenjivo vrijedna. On će je napokon saslušati i shvatiti genijalnost njezine inicijative za suzbijanje zločina, čut će sve o Janie Brolin i nevjerojatnim međunarodnim implikacijama koje taj slučaj može imati.

Pomoćnik koji prati Lamont je razgovorljiv. Ona nije. Odlučno hoda kroz poznate hodnike, prostoriju za savjetovanja, kabinet, čekaonicu s portretima i lijepim antikvitetima i napokon - zavjetno svetište. Sve je to trebalo biti njezino.

"Guverneru?" kaže pomoćnik s vrata. "Gospođa Lamont je stigla."

On sjedi za radnim stolom, potpisuje dokumente, ne diže pogled. Ona uđe.

"Ako itko zna odgovor na to, onda si to ti, Howarde", kaže mu.

"Kupola Državne zgrade. Zašto dvadeset tri karata, a ne dvadeset četiri?"

"Mislim da bi to trebala pitati zlatara Paula Revereaa." On je zbunjen.

"On ju je presvukao bakrom", kaže ona.

Guverner potpiše još jedan papir. "Molim?"

"U slučaju da te ikad pitaju, znam da ne bi volio odgovoriti pogrešno. Paul Revere je napravio kupolu od bakra kako ne bi propuštala vodu." Ona sjedne u masivni naslonjač presvučen raskošnim damastom. "Kupola je pozlaćena tek stoljeće poslije. Jako zanimljivo. Izabrao si portret Williama Phipsa." Ona proučava jednostavno ulje na platnu koje visi iznad mramornog kamina iza Matherova stola. "Naš uvaženi guverner Salema poznat po suđenju vješticama", dodaje ona.

Jedna od beneficija položaja guvernera je što može izabrati portret svojeg najdražeg guvernera Massachusettsa i objesiti ga u ured. Poznato je da bi Mather izabrao svoj portret da je moguće. Pobožni William Phips koji je mrzio vruga poprijeko gleda Lamont. Ona proučava antikvite, ukrasnu štukaturu na zidovima. Zašto su muškarci, pogotovo republikanci, tako ludi za Fredericom Remingtonom? Guverner ima lijepu zbirku njegovih brončanih kipića. Bronco Buster, krotitelj na neobuzdanom konju. Cheyenne na konju u galopu. Čegrtuša koja se sprema ugristi konja.

64

Patricia Cornwell

"Cijenim što si odlučio izdvojiti malo vremena za mene, Howarde."

On se zadubio u misli. "Pozlata od dvadeset tri karata umjesto dvadeset četiri na kupoli Državne zgrade. To mi je novost, ali bilo kako bilo, simbolično, nije li? Možda kako bi nas podsjetilo da vlast nije apsolutna."

Ali guverner jest - apsolutni konzervativac i republikanac. Bijelac, rane šezdesete, ugodno blaženo lice koje prikriva nemilosrdnog licemjera. Kosa mu se polako tanji, krupan je. Ima očinski izgled pa ne djeluje nepošteno ili kao osoba koja voli zapovijedati, kao Lamont za koju se smatra daje dominantna, podmukla žena zato stoje lijepa, talentirana, načitana, istančano se odijeva, jaka je i vrlo rječita kada podržava i izražava snošljivost prema onima koji nisu tako uspješni kao ona. Jednostavno rečeno, ona izgleda i zvuči kao demokratkinja. I još uvijek bi to bila - zapravo bila bi na položaju guvernera - da nije povjerala svoju dobrobit izravnom potomku histeričnog Cottona Mathera, progonitelja vještica.

"Što da radim?" počne Lamont. "Ti si strateg. Priznajem da sam prava početnica što se tiče politike."

"Malo sam razmišljao o tom događaju s YouTubeom. Možda te iznenadi ovo što ću reći." On odloži nalivpero. "Ja na to gledam ne kao na teret već kao na mogućnost. Vidiš li, Monique, jednostavna je istina da tvoj prelazak u republikansku stranku nije postigao željeni učinak. Javnost, sada više nego prije, gleda na tebe kao na utjelovljenje liberalne, ambiciozne žene. Od one vrste koja ne ostaje kod kuće i odgaja djecu..."

"Svi znaju da volim djecu te da se iskreno brinem za njihovu dobrobit, pogotovo siročad, što i pokazujem djelima..."

"Siročad u zemljama kao što je Litva..."

"Rumunjska."

"Trebala si izabrati mjesnu siročad. Onu koju imamo ovdje u Americi. Na primjer, djecu raseljenu poslije uragana Katrina."

"Možda si to trebao predložiti prije nego što sam potpisala ček, Howarde."

"Razumiješ li što ti želim rastumačiti?"

"Zašto si me izbjegavao sve od izbora, možda to želiš rastumačiti."

"Sigurno se sjećaš naših razgovora prije izbora."

FRONTA

65

"Sve do zadnje riječi."

"Očito si ih ubrzo počela ignorirati, što smatram nezahvalnim i ne osobito mudrim. Sada mi dolaziš u trenutku kada ti je potrebna pomoć."

"Odužit ću ti se, znam točno kako..."

"Želiš li postati uspješnim republikanskim vođom," prekine je on, "moraš predstavljati konzervativne obiteljske vrijednosti. Moraš ih izlagati, boriti se za njih. Protiv abortusa, protiv homoseksualnih brakova, protiv globalnog zatopljenja, protiv istraživanja matičnih stanica... pa..." On sklopi ruke tako da mu se vršci prstiju dotiču, lagano ih tapka. "Nije na meni da sudim i ne zanima me što ljudi rade iza zatvorenih vrata."

"Svakoga zanima što ljudi rade iza zatvorenih vrata."

"Svakako nisam bezosjećajan kada se radi o emocionalnoj traumi. Kao što znaš služio sam u Vijetnamu."

Ona nije očekivala da će razgovor krenuti u tom smjeru pa se sva nakostriješila.

"Nakon takvog iskustva, normalno je da se osoba želi što više dokazivati. Postane agresivna, ljutita, s opsesivnom misijom, možda čak neuravnotežena. Boji se prisnosti."

"Nisam znala da imaš traume iz Vijetnama, Howarde. Žao mi je što se bojiš prisnosti. Kad smo već kod toga, kako je Nora? Još uvijek je ne mogu zamisliti kao prvu damu." Niska i zdepasta kućanica s kvocijentom inteligencije mekušca.

"Mene nisu seksualno zlostavljali u Vijetnamu", kaže guverner nonšalantno. "Ali znam ratne zarobljenike koje jesu." On se zapilji u stranu kao naslikani guverner Phips. "Ljudi suosjećaju zbog onoga što ti se dogodilo, Monique. Samo čudovište može biti ravnodušno prema strašnom događaju prošle godine."

"Događaj?" U njoj se rasplamsa gnjev. "Ti to nazivaš događajem!"

"Želiš biti realistična?" nastavi on polako. "Ljudima se živo fućka za naše probleme, nesreće, tragedije. Svi mrze slabost. To je u ljudskoj prirodi. To je životinjski nagon. Također ne volimo žene koje su previše nalik na muškarce. Snaga, hrabrost su u redu u normalnim granicama, dokle god se izražavaju na ženstven način, da tako kažem. Taj video na YouTubeu zapravo je dar. Dotjeruješ se pred zrcalom.

66

Patricia Cornwell

Pokušavaš izgledati privlačno na način koji muškarci cijene, a žene razumiju. To je upravo imidž koji ti je potreban kako bi zaustavila sve jaču plimu nesretnih špekulacija daje ono što ti se dogodilo uništilo sve šanse da postaneš uspješan vođa. Da, isprva su svi osjećali sućut i divljenje, ali sada se to brzo preokreće. Doživljavaju te kao previše hladnu, čvrstu i proračunatu osobu."

"Nisam znala da je tako."

"Opasnost od interneta je očita", nastavi on. "Svatko može biti novinar, pisac, komentator vijesti, filmski producent. Ali i prednost je očita. Ljudi poput nas mogu učiniti to isto. Zamijeniti uloge s tim samozvanim... Upotrijebim li riječ koja mi je navrh jezika, bio bih vulgaran kao Richard Nixon. Razmisli da snimiš vlastiti video i da ga objaviš anonimno. Zatim, nakon duljeg javnog nagađanja, nađi nekog štrebera da prizna kako je on autor uratka."

To je upravo ono što Mather radi. To je davno shvatila.

"Kakav video?" pita ona.

"Ne znam. Pođi u crkvu sa zgodnim udovcem koji ima nekoliko male djece. Emotivno se obrati vjernicima u crkvi, ispričaj im na primjer kako si doživjela preobraćenje - nešto kao sveti Pavao na putu za Damask - zbog kojega si postala pasionirani borac protiv abortusa i zagovornik da se promijeni ustav i zabrane homoseksualni brakovi. Govori o neprilikama s kojima se susreću ljudi i kućni ljubimci raseljeni poslije uragana Katrina kako bi odvratila pažnju od toga da pomažeš siročadi koji nisu Amerikanci."

"Ljudi ne objavljuju takve stvari na YouTubeu. To mora biti spontani trenutak, neugodan, kontroverzan, junački, možda smiješan. Kao buldog koji se vozi na skejtu..."

"Pa", nestrpljivo će on. "Padni niza stube kada budeš silazila s propovjedaonice. Možda ti neki oltarski pomoćnik, ili još bolje pastor, priskoči u pomoć i slučajno te uhvati za dojku."

"Ja ne idem u crkvu. Nikad nisam išla. A taj je scenarij tako ponižavajući-.."

"A proučavanje dekoltea u toaletu nije?"

"Upravo si rekao da nije. Da je privlačno. Natuknuo si da je zanimljivo i da će ljudi tako zapamtiti kako sam poželjna žena, a ne hladnokrvna tiranka."

FRONTA

67

"Ovo nije dobar trenutak da se inatiš", upozori je on. "Nemaš tri godine do ponovnog pokretanja mašinerije. Sve je već počelo."

"Zbog čega sam u više navrata molila da s tobom razgovaram o posve drugom pitanju." Ona odluči iskoristiti priliku. "Inicijativa o kojoj doista moraš čuti."

Ona otvori torbu za spise i izvadi sažetak slučaja Janie Brolin. Preda mu ga.

On ga letimice pogleda, odmahne glavom i kaže: "Ne zanima me hoće li ga Winkako-se-već-zove riješiti ili ne. To je vijest koja će se zadržati na naslovnica dan, možda dva, a do izbora nikome neće biti do nje stalo niti će je se sjećati."

"Ovdje se ne radi o jednom slučaju, već o nečem puno većem, ali naglašavam da informacija o tome još ne smije izaći u javnost. Ni u kojem slučaju. Govorim ti to u povjerenju, Howarde."

On prekriži ruke na stolu. "Ne znam zašto bih to ikome obznanio kada me ne zanima. Više me zanima da ti pomognem oko tog tvog samouništenja."

Kakva dvosmisljena fraza.

"Zato sam izdvojio malo vremena da ti dam savjet", kaže on. "Pa da tome stanemo na kraj."

Ono čemu on želi stati na kraj je ona. Prezire ju, uvijek ju je prezirao, a za vrijeme prošlih izbora ju je podržao iz vrlo jednostavnog razloga. Republikanci su morali osvojiti svako moguće mjesto, pogotovo guvernersko, a jedini način kako su to mogli postići bio je da oslabe Demokratsku stranku tako što bi se Monique Lamont u posljednji čas povukla iz utrke. Razlog kako to čini "iz osobnih razloga" bio je tek paravan iza kojeg je ona sklopila pogodbu s Matherom koju on, sada je svjesna, nema namjeru ispoštovati. Ona nikad neće postati republikanska senatorica ni članica Kongresa, još manje će raditi u njegovu kabinetu ako mu uspije do kraja života dostići svoj cilj i postati predsjednik. Nasjela je na njegove makinacije jer, iskreno, u to vrijeme nije razmišljala trijezno.

"Želim da me dobro poslušáš", kaže guverner. "Ta tvoja akcija je nepromišljena i neozbiljna. Nije ti potrebno još lošeg publiciteta. Imala si ga dosta za cijeli život."

68

Patricia Cornwell

"Ti ne znaš sve činjenice tog slučaja. Kada ih saznaš, promijenit ćeš mišljenje."

"Daj onda, ispričaj mi. Učini da promijenim mišljenje."

"Ne radi se samo o neriješenom ubojstvu koje se dogodilo prije četrdeset pet godina", kaže ona. "Već o povezivanju s Britancima kako bismo riješili slučaj koji je počinio jedan od najozloglašnijih prijestupnika u povijesti - Bostonski davitelj."

Guverner je mrko pogleda. "Kakve, veze dođavola, ima Velika Britanija sa slijepom djevojkom koju su silovali i ubili u Watertownu? Kakve veze, za Boga miloga, ima Velika Britanija s Bostonskim daviteljem?"

"Janie Brolin je bila Britanka."

"Kome se fućka, osim ako nije bila Bin Ladenova majka!"

"Najvjerojatnije ju je ubio Bostonski davitelj. Scotland Yard se

zainteresirao i to jako. Razgovarala sam s njihovim povjerenikom i to u detalje."

"Ne mogu vjerovati. Zašto bi se on uopće javio na telefon okružnoj tužiteljici iz Massachusettsa?"

"Možda zato što iskreno radi svoj posao, samouvjeren je", vrati mu ona istom mjerom. "Ne zaboravimo kako ide na ruku i Velikoj Britaniji i Sjedinjenim Državama da sklope novo partnerstvo sada kada je izabran novi premijer, a nadajmo se uskoro kod nas i novi predsjednik koji nije..." Ona se sjeti da je sada republikanka i da bi morala paziti što govori.

"Partnerstvo za rješavanje problema u vezi s Irakom, terorizmom, da", odvrati Mather. "Ali Bostonski davitelj?"

"Uvjeravam te kako je Scotland Yard oduševljen i potpuno spreman uključiti se u akciju. Ja ne bih ni nastavila sa svime da nisam s njima postigla dogovor."

"Još uvijek ne mogu vjerovati da..."

"Slušaj, Howarde. Istraga je već u tijeku. Krenulo je. Najfanta-stičnija koalicija za borbu protiv zločina u povijesti. Velika Britanija i Sjedinjene Države zajedno se bore kako bi riješile stravičan zločin počinjen nad bespomoćnom, slijepom ženom - običnom osobom u običnom mjestu kao što je Watertown."

FRONTA

69

"Ma sve mi se to čini besmislenim", ali on se ipak zainteresirao.

"Uspije li moj plan - u što ne sumnjam - sva će zasluga ići tebi, što će dokazati ne samo da si borac za pravdu i imaš veliko srce već će te gurnuti i na međunarodnu scenu. Časopis Time će te proglasiti osobom godine."

Prije će se pakao smrznuti nego što ona dopusti da zasluga ode njemu. Ako će itko biti proglašen osobom godine, to će biti ona.

"Koliko god bilo intrigantno zaključiti kako je tu mladu Britanku ubio Bostonski davitelj," kaže guverner, "ne znam kako ćeš kvragu to dokazati."

"Bit je u tome što se ne može poreći. To nam osigurava uspjeh."

"Nadam se da si u pravu", upozori je on. "Ako se uvalimo u nezgodan položaj, potrudit ću se da samo ti budeš u njemu, ne ja."

"Zato zasad ne smijemo ništa reći novinarima", ponovi Lamont.

On će pustiti da to smjesta procuri.

"Objavit ćemo to jedino ako akcija uspije", kaže ona.

On neće čekati.

"U što ja ne sumnjam", doda ona.

On naravno čita između redova, a ona mu čita misli iz pohlepnih očiju. Kukavica i glupan plitka uma. Htjet će da to mediji smjesta zgrabe. Kratkovidno razmišljanje ga navodi na zaključak da će, ako njezina inicijativa ne uspije, za nju to biti posljednja kap i ona se više neće oporaviti. Ako uspije, on će na kraju sve zasluge prigrabiti sebi, ali će - a on to nije u stanju shvatiti - on ispasti nepošteni, cinični političar. Na kraju će kao pobjednik izaći samo ona, tako joj svega.

"Imaš pravo", kaže guverner. "Hajdemo to zasad zadržati u tajnosti i čekati dok slučaj ne bude riješen."

Oni se brzo voze prema Chelseaju širokom cestom s drvoredom u sredini, prolaze kraj slastičarnice Richie's Slush s prugastim, crveno-bijelim krovom.

"Ne brkati s Chelseajem u Londonu", kaže Stump.

"Je li to još jedna od tvojih omiljenih književnih aluzija?" pita Win.

"Ne, samo prekrasan, doista nekonvencionalni dio Londona."

70

Patricia Cornwell

"Nikad nisam bio u Londonu."

Chelsea u Massachusettsu, tri kilometra od Bostona, jedan je od najsiromašnijih gradića u cijeloj državi, ima najveći broj neregistriranih imigranata i najvišu stopu zločina. Mjesto je to na kojem se miješaju mnoge kulture, u kojem se govori na desetke jezika, prenapučeno, oronulo. U njemu se ljudi zbog različitosti ne slažu i to je razlog zbog kojeg završe u zatvoru ili mrtvi. Bande su pošast, njihovi članovi krađu, siluju i ubijaju jednostavno zato što mogu.

"Evo ti primjera što se događa kada se ljudi ne razumiju", kaže Stump. "Negdje sam pročitala kako se u Chelseaju govori trideset devet različitih jezika. Ljudi se ne mogu sporazumijevati, barem ih je trećina nepismena. Pogrešno nešto protumače i već u sljedećem trenutku netko je pretučen, izboden, ustrijeljen na cesti. Govoriš li španjolski?"

"Nekoliko glavnih riječi kao što je no. Tako se na španjolskom kaže

ne", kaže on.

Okruženje postaje sve gadnije. Jedna za drugom smjenjuju se ulice gdje kuće imaju rešetke na prozorima, puno lokala gdje se mogu unovčiti čekovi, praonice automobila. Stump vozi dalje u sve jadnije srce gradića dok joj GPS koji visi s retrovizora govori kamo da skrene. Ulaze u industrijsku zonu koja je u vrijeme kada je mafija bila na vrhuncu bilo idealno mjesto za odlaganje trupala. Prijavo i zastrašujuće, kilometar i pol kvadratni pun zahrđalih straćara, skladišta, smetlišta. Neke su firme legalne, kaže mu Stump. Mnoge su paravani za prodaju droga i ukradene robe te druge nezakonite aktivnosti kao recimo nestajanje automobila, kamiona, motora, manjih zrakoplova.

"Jednom je nestala čak i jahta", doda ona. "Tip je htio dobiti novac od osiguranja, tvrdio je kako je jahta ukradena, dovezao ju je ovamo i dao da je zdrobe."

Winu ponovno zvoni iPhone. On pogleda tko je. Broj nepoznat. Obično je tako kada zove Lamont. On se javi i uho mu ispuni glas Cala Tradda, reportera Crimsona.

"Odakle ti ovaj broj?" pita ga Win.

"Monique mi je rekla da bih te trebao nazvati. Imam pitanja u vezi slučaja Janie Brolin."

FRONTA

71

Neka je prokleta. Obećala je kako ništa neće dati u medije sve dok slučaj ne bude riješen.

"Gle, ovo je važno", nastavi Cal. "Moram potvrditi jesi li na posebnom zadatku i ima li taj slučaj ikakve veze s Bostonskim daviteljem."

"Goni se. Koliko sam ti puta rekao da ne razgovaram s novinarima..."

"Jesi li slušao radio, gledao TV? Šefica ti je ljuta k'o pas. Netko je pustio da sve procuri u medije. Nagađam netko iz ureda guvernera. Neću upirati prstom, ali dosta je ako kažem kako poznajem neke od budala koje tamo rade..."

"Neću ništa potvrditi", upadne mu Win u riječ, prekine vezu i kaže Stump: "Na svim je vijestima."

Ona šuti. Zaposlena je upravljanjem automobilom i psovanjem GPS-a koji joj govori da se okrene na mjestu gdje to nije dopušteno.

6

Stump parkira u uličici odakle se dobro vidi otpad starog željeza DeGatetano i sinovi s gomilama iskrivljenog metala iza ograde obrubljene bodljikavom žicom.

"Shvaćaš li gdje smo?" pita ona.

"Shvatio sam i prije nego što smo stigli. Ti valjda misliš da ja cijelo vrijeme provodim u kafićima u Cambridgeu", kaže Win.

Mušterije opaka izgleda dolaze u kamionima, kamionetima i autima natovarenim aluminijem, željezom, mesingom i, naravno, bakrom. Kradomice gledaju oko sebe dok pune kolica metalom i guraju ih u radionicu s rezačima, nestajući u bučnoj tami.

"Neobilježeni Taurus parkiran u uličici?" nastavi ona. "Kao da smo sletjeti Boeingom 747. Trebali bismo bolje obratiti pažnju na naše okruženje, jer možeš biti prokleta siguran da su oni obratili pažnju na nas."

"Onda možda ne bismo trebali biti tako uočljivi", kaže on.

"Tako se radi kada nastojiš odvratiti pažnju od nečeg drugog. Pokušavaš biti uočljiv."

"Baš. To je kao da se hoćeš riješiti žohara. Otjeraš ih iz jednog kuta, oni se pojave u drugom i tako u krug sve dok se ne vrate odande odakle su i krenuli. Zašto si me dovela ovamo?"

74

Patricia Comwell

"Tjeranje žohara je upravo dojam koji želim ostaviti - želim da misle kako lovim sitne lopove. Građevinske radnike, instalatere, dobavljače, ološ koji potkrada metal s gradilišta. Nešto od toga je doista otpad, ali puno toga nije. Donesu ga ovamo, ne pokazuju isprave, nitko ne postavlja pitanja, plaćaju im u gotovini, a klijenti koje potkradaju nemaju pojma. Podsjeti me da nikad ne renoviram ili gradim kuću."

"Ako redovito dolaziš ovamo, kako to da ti treba GPS?" pita on.

"Dobro. Priznajem, ne orijentiram se baš najbolje. Ne orijentiram se uopće." Zvučalo je iskreno. "I bila bih ti zahvalna kada bi to zadržao za sebe."

Win primijeti mršavu osobu u vrećastim hlačama i bejzbolskoj kapi kako izlazi iz kamioneta natovarenog bakrenim materijalom za pokrivanje krova, cijevima i iskrivljenim olucima.

"Neorganizirani kriminal, tako ja to zovem", kaže Stump. "A ne kao nekoć kada sam rasla u Watertownu. Svi su se poznavali, jeli u istim restoranima kao i mafijaši - isti oni tipovi koji bi se sjetili čestitati tvojoj baki Božić ili ti kupili sladoled. Hoćeš iskreno? Zbog njih na ulicama nije bilo ološa. Provalnici, silovatelji, pedofili? Završili bi u rijeci Charles obezglavljeni i odsječenih ruku."

Mršava osoba koju on gleda je žena.

"Organizirani kriminal je bio dobra stvar", nastavi Stump. "Barem su imali neki kodeks ponašanja, nisu tukli stare gospođe, krali aute. provaljivali u stanove, napastovali djecu, pucali ti u glavu da ti otmu novčanik. Ili tek tako, jer mogu."

Mršava žena gura dvoja prazna kolica prema kamionetu.

"Bakar. Na kineskom se crnom tržištu u ovome trenutku može dobiti osam tisuća dolara za tonu." Stump naglo mijenja temu dok slijedi Winov pogled. "Jesi li počeo shvaćati zašto sam te dovela ovamo?" "Krpna lutka", kaže on. "Ili kako god se već zove." Ona tovari kolica starim bakrom. "Superkradljivac", kaže Stump.

FRONTA

75

"Ta luđakinja?" pita s nevjericom Win.

"Ma ne. Ona jest kradljivica, ali ne lovim nju. Želim uhvatiti tipa koji obavlja velike poslove, skida vodovodne cijevi, oluke i žljebove sa zgrada. Čupa kilometre žica s električnih instalacija i gradilišta, provaljuje u kamione telefonskih kompanija. Možda mu je glavni posao droga - s novcem od metala kupuje oxys5, a onda ga preprodaje na ulici. Sadašnja mu je cijena dolar za miligram. Zločin povezan s drogom vodi u druge zločine, dovodi do nasilja, a na kraju i do ubojstava."

"A ti misliš da tvoj Super lopov istovaruje ukradeni bakar ovdje?" nagađa Win.

"Negdje ovdje, da. Možda i u ovo fino skladište, tko zna? Najvjerojatnije je ono tek jedno od mnogih koje koristi."

On gleda Krpnu lutku i kaže: "Doušnica, pretpostavljam."

"Napokon počinješ shvaćati", kaže Stump.

Krpna lutka gura kolica, vrlo je opuštena, kao da pripada tom opasnom svijetu sakupljača staroga metala koji se okuplja na otpadu u Chelseau.

"Zašto misliš da je ista osoba odgovorna za sve veće krađe?" pita Win.

"Zbog detalja koji se ponovio u većini velikih krađa. Mislim da lopov fotografira mjesta odakle krade. Pronašli smo kutije jednokratnih aparata, uvijek iste marke. Solo Ff20. Vodootporni s bljeskalicom. U trgovinama se prodaje za nekih šesnaest dolara - ako ih uopće pronađeš. Na internetu se prodaje za šest ili sedam. Lopov ostavlja kutije na mjestu zločina kako bi ih svi uočili."

Vila u Ulici Brattle. Vandalizirana, na njoj više nema žljebova i oluka, iščupane su bakrene vodovodne cijevi, kutija Solo H20 jednokratnog fotoaparata u kuhinji kuće gdje je Win pronašao tragove za koje se

plaši da su podmetnuti, tragove koji mogu ukazivati na njega. Win zamalo ispriča Stump o ukradenoj sportskoj torbi, ali se predomisli. Otkud kvragu zna tko iza čega stoji? Upao je u mrežu povezanih događaja, a pauk u sredini je Monique Lamont.

5 Oxycodone - analgetik koji se izdaje samo na recept, sastava gotovo identičnog heroinu.

76

Patricia Cornwell

"Ima li otisaka na kutijama fotoaparata koje ste pronašli?" pita on.

"Nije nam se posrećilo. Uobičajeni reagensi nisu ništa pokazali, pomoću para ljepila nismo dobili nikakve otiske na plastici. Ali ne znači da otiska nema ako ga ne vidimo. Možda će vaši laboratoriji imati više sreće. Oni svakako imaju suvremeniju aparaturu od mene. Naravno, ako to ikad dođe na red."

On je zamalo pita je li čula za kompaniju s ograničenom odgovornošću po imenu FOIL, ali ne usudi se. Monique Lamont je provela više od jednog sata u viktorijanskoj vili. S kim je bila? Što je radila?

"Daj da te nešto pitam", kaže on. "Zašto bi tvoj kradljivac bakra slikao mjesta zločina?"

"Prvo što mi pada na pamet", odgovori ona, "je da to radi jer ga uzbuđuje."

"Nešto kao tvoj pljačkaš banaka, koji možda svršava svaki put kad ostavlja jednaku poruku? Uživa što se može producirati, što svima daje do znanja da je on odgovoran za te pljačke, a ne ostavlja nijedan otisak, čak ni djelomičan, iako se na videozapisima iz banaka vidi da ne nosi rukavice."

"Misliš da je možda isti tip odgovoran za sve? Za pljačke banaka i krađu bakra?" pita ona skeptično.

"Ne znam, ali počinitelji koji se razmeću svojim zločinima i rugaju se policiji nisu uobičajena pojava. Krajnje je neobično na istom zemljopisnom području imati dvije vrste zločina, ali s takvim modusom operandi."

"Nisam znala da uz sve ostale talente izrađuješ i profile zločinaca."

"Samo pokušavam pomoći."

"Tvoja mi pomoć nije potrebna."

"Zašto onda sjedim ovdje? Mogla si mi reći da je ta čudakinja,

Krpena lutka, doušnica pa da shvatim zašto se moram držati dalje od nje. Nisi mi to morala pokazivati."

"Nekad je potrebno da čovjek vidi kako bi povjerovao." "Hoćeš li mi reći kako se ona zove, ili je do kraja života moram zvati Krpena lutka?"

"Nećeš se s njome susretati do kraja života. To ti mogu obećati. Neću ti reći kako se zove, a evo još nekoliko pravila." Stump pogleda

FRONTA

77

preko ceste. "Nikad je prije nisi vidio, kao ni ona tebe, niti to želi. Ovamo smo svratili tek tako, usput, ništa posebno. Kao što sam već objasnila, ja to povremeno radim."

"Pretpostavljam da ćeš se praviti kako je ni ti ne poznaješ."

"Dobro pretpostavljaš."

Krpena lutka gura kolica u radionicu.

"Tip koji vodi ovaj posao zove se Bimbo. Najveći je pijanac u Chelseaju i misli da smo on i ja prijatelji. Hajdemo", kaže Stump.

Sa svih strana ih prate pogledi dok izlaze iz auta i prelaze cestu. Radionica je prljava i bučna. Radnici čiste i sortiraju metale, režu ih, skidaju s njih matice i vijke, čavle, izolaciju, zatim uz zveket bacaju na hrpe. Krpena lutka zaustavi puna kolica bakra na podnoj vagi kakva se koristi u mrtvačnicama za vaganje tijela. Muškarac izlazi iz ureda koji izgleda kao svinjac. Nizak je, crna mu je kosa puna gela, tijelo puno steroida, nabildano i nabijeno kao bala sijena.

On nešto kaže Krpenoj lutki i ona polako krene prema izlazu iz radionice. On kimne Stump. "Kako je?"

"Želim te upoznati sa svojim prijateljem", kaže ona.

"Da? Već sam ga negdje vidio. Možda u novinama", kaže Bimbo.

"On je iz državne policije, bio je u novinama i na TV-u prošle godine kada je ubio jednog tipa."

"Čini mi se da se sjećam. Ubio je tipa koji je sredio javnu tužiteljicu."

"On je u redu, inače ga ne bih dovela", kaže Stump o Winu.

Bimbo ga proučava pa napokon odluči: "Ako ti kažeš da je on u redu, ja ti vjerujem."

"Zvali su ga na uviđaj prije dvije noći, manji incident u Lincolnu. Još jedna krađa, znaš na što mislim", kaže Stump.

"Ovamo svašta dovoze", kaže Bimbo. "Što je ukradeno?"

"Velika kuća. Četiri milijuna dolara. Trebali su staviti suhozid kada je netko provalio i iščupao sve električne instalacije. Sada građevinar mora unajmiti zaštitare da danonoćno paze kako se to ne bi ponovilo."

78

Patricia Cornwell

"Što da ti kažem?" Bimbo sliježe širokim ramenima. "Bakar je nijem. U zadnja dva dana su mi dovezli dosta žice, ali već je u talionici."

Krpena lutka dovozi još jedna kolica puna bakrenih predmeta i zaustavi ih na vagi. Ne obraća pažnju na Stump i Wina. Kao da ne postoje.

"Pripaziti ću. Posljednje što želim su takve stvari. Ja vodim čist posao."

"Da... čist", kaže Stump dok se ona i Win udaljavaju. "Jedino što tu nije ukradeno je prokleti pločnik."

"Upravo si me odala tom ljigavcu", kaže Win ljutito dok ulaze u njezin automobil.

"Ovdje nikome nije stalo tko si dokle god je to u redu s Bimbom, a sada si zahvaljujući meni dobio zeleno svjetlo."

"Goni se. Nećeš nikome govoriti tko sam bez mog dopuštenja."

"Sada si na terenu Fronte. Ovdje si gost i vrijede naša pravila, ne tvoja."

"Na vašem sam terenu? Čujem li ja to drugačiju pjesmicu? Kao da si još jutros govorila kako me ne želiš na vašem terenu. Čak si mi više nego jednom rekla da se gonim."

"To što sam te predstavila Bimbu dio je igre. To mu govori da si sa mnom pa ako te ponovno vidi, on ili bilo tko drugi odavde, nema veze."

"Zašto bi me ponovno vidio?"

"Uvijek postoji šansa da će ovdje nekoga ubiti. Watertown je sada pod tvojom jurisdikcijom, a ovim sam ti postupkom zapravo dala propusnicu. Ne moraš mi zahvaljivati. U slučaju da nisi razumio u vezi s Krpenom lutkom, ponavljam - izbjegavaj je. Ozbiljno mislim."

"Onda joj ti reci da mi prestane slati poruke."

"Već jesam."

"Rekla si da je kradljivica. Je li tako došla do bakra?"

"Bakar koji si vidio da istovaruje nije ukraden. Imam prijatelja

građevinca koji mi izlazi u susret. Dajem joj dovoljno starog metala kako bi ga mogla voziti Bimbu jedanput, dvaput tjedno."

"Zna li on da je ona doušnica?"

FRONTA

79

"Kakvog bi to smisla imalo?"

"Pitam - sumnja li on ili bilo tko drugi?"

"Nemaju razloga. Ona se već godinama bavi svime i svačime. Šteta. Potječe iz dobre obitelji, ali se kao mnogi klinci počela drogirati. Heroin, oxys. Na kraju je počela i faćkati i krasti kako bi mogla kupovati drogu. Odsjedila je dvije godine u zatvoru zato stoje ubola nožem svodnika - pogriješila je što nije ubila kurvinog sina. Čim je izašla iz zatvora, vratila se starim porocima. Odvela sam je u kliniku za odvikavanje i smjestila u sklonište. Da skratim priču - korisna mi je i ne želim da je ubiju."

Dok se voze kraj zahrđalih skladišta, a auto poskakuje preko željezničkih tračnica, njezin telefon zvoni nekoliko puta. Ona se ne javlja.

"Tako sam prije nekoliko godina oko Božića izgubila doušnicu", nastavi ona. "Stradala je zbog murjaka iz postrojbi za specijalne namjene. Spavao je s njom, a onda je u izjavi pod zakletvom odao njezino ime kako joj nitko ne bi vjerovao ako ga prijavi. Izdao ju je. Uskoro smo je pronašli s metkom u glavi."

Mobitel joj ponovno zvoni i ona pritisne tipku kako bi ga utišala. Netko ju je zvao četiri puta otkako su napustili skladište, a ona čak nije ni pogledala zaslon da vidi tko je.

Državni forenzični laboratoriji imaju jednostavan, ali strog protokol: dokazni materijal koji im se daje na analizu treba biti nepobitno povezan sa zločinom.

Ono što Win ima u nekoliko smeđih papirnatih vrećica nije nepobitno povezano ni sa čim, osim s njegovim strahovima i osjećajem kako je hitno. Ako je Lamont upletena u neki mračan posao i implicira njega, on namjerava privatno saznati o čemu se radi prije nego što bilo što poduzme. Budući da ima bujnu maštu, u toj jednadžbi ga je potpuno zbunilo pitanje zašto i lišilo ga hladnokrvnosti. Zašto bi netko provalio Nani u kuću i ukrao samo njegovu sportsku torbu? Zašto ta osoba uopće zna za Nanu, ili da Win svraća k njoj gotovo svaki dan

provjeriti kako je ona, da joj redovito ostavlja sportsku torbu zbog čarobnog pranja, da Nana redovito zaboravlja zaključati

80

Patricia Cornwell

vrata i uključiti alarm pa je zato jednostavno ući u njezinu kuću, zgrabiti nešto i pobjeći?

Na ulazu zgrade laboratorija časnik po imenu Johnny sjedi za prijamnim stolom zaokupljen nečim što gleda na ekranu kompjutera.

"Kako je?" pita Win.

"Jesi li vidio ovo?" pokazuje Johnny na ekran. "Prokleta nevjerojatno."

On mu uključi na YouTubeu video Monique Lamont u toaletu. Win prvi put čuje za to i pažljivo ga gleda. Zeleni Escadin kostim, Guccijeva torbica od nojeve kože i iste takve cipele s visokom potpeticom. Očito je snimljena na Fakultetu za državnu upravu John F. Kennedy. On se sjeti da ga je nakon završetka predavanja koje je tamo održala Monique poslala po kavu s mlijekom i nekih sat vremena je on nije vidio. To je irelevantno, misli Win. Nije se problem sakriti u ženskom toaletu ako je netko razradio plan, što očito jest, i to do pojedinosti. Unaprijed. Trebalo je samo pratiti kada ona ide u toalet, uvjeriti se da nema nikoga i sakriti se u kabinu. Žena ili muškarac preodjeven u ženu.

"Baš podlo", kaže Johnny. "Da netko to napravi mojoj ženi, ja bih ga ubio. Iako, čini se da i vi imate sranje. Mick je bio kod direktora prije manje od sat vremena u vezi s kako se ono zove? Onom ubijenom djevojkom iz škole za slijepe o čemu bruje na svim vijestima."

"Janie Brolin."

"Da, ona."

"Lamont je vjerojatno poslala Micka ovamo jer se zabrinula zbog dokaza, premda ja ne vjerujem da oni još uvijek postoje. Ona svejedno ne želi da itko od znanstvenika razgovara s novinarima", kaže Win. "Tako mi se barem čini."

"Ni meni." Tako ljudi rođeni u Massachusettsu na neobičan način izražavaju slaganje. "Ma gle ti ovo. Guba." On odmahuje obrijanom glavom i ponovno gleda Lamont na YouTubeu. "Djeluje tako ledeno da zaboraviš kakav je vrući komad. Shvaćaš što hoću reći? Ima dobre..."

"Je li Tracy tu negdje?" pita Win.

"Sad ću provjeriti." On ne može odvojiti pogled od Lamont u ženskom toaletu.

FRONTA

81

Tracy je na svojem radnom mjestu. Win krene dugim hodnikom, prođe kraj odjela za predavanje dokaza i uđe u odjel za ispitivanje mjesta zločina, gdje Tracy sjedi za kompjuterom i gleda dva povećana otiska prsta na ekranu. Strelice pokazuju na detalje koje ona proučava golim okom.

"Imamo različita mišljenja", kaže ona ne dižući pogled. Win spusti na stol papirnate vrećice.

Ona pokaže na lijevu stranu ekrana, zatim na desnu. "Kompjuter je izbrojao tri brazde između ovih dviju točaka. Ja sam izbrojala četiri. Kao i obično, kompjuter ne vidi ono što ja vidim. Ja sam kriva. Žurila sam se, nisam dobro očistila otiske, krenula sam prečicom i ubacila ih u Encode. No dobro, kako ti mogu pomoći? Jer, kad god ti doneseš nešto u malenim smeđim papirnatim vrećicama, znam da su dokazi."

"Povezani su sa službenim slučajem, ali i još jednim koji to još nije postao. Zapravo te molim uslugu." "Ma daj. Tko? Ti?" "Ne mogu ti reći pojedinosti."

"Ne želim ih znati. Uništavaju objektivnost i pojačavaju moje mišljenje kako su svi krivi."

"Dobro. Imam jednu limenku Fresce koju sam neki dan izvadio iz kante za smeće, jednu poruku i omotnicu od lika koji se zove Krpena lutka. Nemoj se smijati. Provjeri otiske na omotnici. Možda su od mogeg vražjeg kućegazde. Imaš ih u bazi podataka kako bi ga mogla isključiti. Već je prije dirao razne dokaze. Ja poruku nisam dirao. Znam tko ju je poslao, ali bih ipak volio da sve provjeriš, uključujući i DNK ispod preklopa omotnice i s kantice Fresce. Zamoli kolege iz odjela za DNK, posudi opremu od njih, ukradi ako moraš. Tu su i svijeća i boca vina, jako finog pinota, na kojima možda ima otisaka. Možda se ispostavi da pripadaju prodavačici iz dućana čiji su podaci također u bazi podataka jer je policajka. Imam fotografije otisaka cipela uz koje sam stavio spremnik s mecima od 9 mm kao mjerilo. Nisam imao ravnalo pri ruci, oprost."

"Što želiš da učinim s otiscima cipela?"

82

Patricia Cornwell

"Zasad ništa, sve dok ne pronađemo nešto s čime ćemo ih usporediti." Kao na primjer njegov par ukradenih Pradinih cipela, ako ih ikada pronađe.

"I na kraju," kaže on, "imam kutiju fotoaparata za jednokratnu upotrebu."

"U posljednje vrijeme smo ih dobili nekoliko na analizu od različitih odjela, ali svi su iz okruga Middlesex."

"Znam, i policajci tih odjela misle da se vi ovdje s time ne želite zamarati."

"Doista je tako", kaže ona. "Njihovi forenzičari nisu pronašli ništa na njima, ali ih svejedno šalju ovamo nadajući se valjda da ja imam čarobni štapić. Možda previše gledaju televiziju."

"Ti to misliš na Frontine forenzičare?"

"Valjda", odgovori ona.

"Radi se o jednoj forenzičarki, zapravo policajki, i ona ne vjeruje u čarobne štapiće", kaže Win. "A budući da je moje pakiranje jednokratnog fotoaparata isto kao i prethodna koja su pronađena, kako bi bilo da to učiniš prioritetom, ono - poslom koji se obavlja smjesta? Nešto mi je sinulo."

"Kad god dođeš ovamo sa svojim vrećicama punim poslastica, radi se o poslu koji se obavlja smjesta i tebi uvijek nešto sine."

"Sto bi očekivala od kradljivca bakra da ima svud po sebi, uključujući i po rukama?" pita Win.

"Prjavštinu. Budući da vjerojatno dira stare oksidirane oluke, krovove i svakojake stvari s gradilišta..."

"Zaboravi prjavštinu. Govorim o onome što se ne vidi", kaže Win. "O mikroskopskim česticama."

"Želiš da provjerim te proklete kutije fotoaparata pod mikroskopom?"

"Ne", odgovori on. "Poprskaj ih Luminolom. Vidi ima li krvi."

On upravo naručuje ledenu kavu u Starbucksu kada osjeti da netko stoji iza njega. Osvrne se. Cal Tradd.

Barem je dovoljno savjestan da ne započne razgovor na javnom mjestu. Win plati, uzme salvete, slamku, krene van i stane kod auta.

FRONTA

•Čeka konfrontaciju koja se trebala davno dogoditi. Nekoliko minuta poslije pojavljuje se Cal pijuckajući napitak od kave koji izgleda kao desert sa sladoledom i preljevom, pun šlaga, čokolade, čak je i trešnja na vrhu.

"Ti to mene slijediš?" pita ga Win. "Jer tako se osjećam."

"Znači toliko sam očit, ha?" On liže šlag. Oči su mu skrivene lijepim sunčanim naočalama. Maui Jim's, oko tristo dolara. "Zapravo sam krenuo u policijsku postaju. Pretpostavljam i ti. Inače ne vjerujem da bi mučio svoje već izmučene živce s nekoliko espressa u Starbucksu u dobrom starom Watertownu. Primijetio sam tvoj automobil."

"Doista? A odakle znaš da je moj?"

"Vidio sam ga ispred tvoje zgrade. Znaš, zamalo sam unajmio stan u toj zgradi na prvoj godini fakulteta. Drugi kat, južni dio koji gleda na maleni asfaltirani trg iza kuće na kojem ti Farouk dopušta da parkiraš svoj Ducati, Harley, Hummer, ovo čudo," kaže on pokazujući na Buick, "ili što god voziš."

Win pilji u njega. Sunčane naočale u sunčane naočale.

"Pitaj Farouka, sjetit će me se", kaže Cal. "Mršavi sitni plavokosi dečko čija je previše zaštitnički nastrojena majka odlučila kako njezin dragocjeni, krhki sin nikako ne može stanovati u zgradi koja je nekoć bila škola. Lokacija zapravo i nije opasna, ali znaš kako ljudi donose zaključke po izgledu, ponašanju, socijalno-ekonomskom statusu. Ja - bogat, glazbenik, pisac, sve petice, pomalo nalik na homića. Bilo bi samo pitanje trenutka kada bi me netko s predrasudama napao iz čiste mržnje." On ponovno gurne jezik u šlag. "Vidio sam te upravo tog zlosretnog dana. Naravno, nema razloga da se ti toga sjećaš. Mi smo upravo odlazili kada si prošao kraj nas, uskočio u neobilježenu Crown Victoriju i odjurio. Moja mama je rekla: Dragi Bože, tko je taj prekrasni muškarac? Kako je svijet malen. Ne misliš?"

"Sačuvaj svoju tužnu priču o odvajanju od majke za nekog drugog. Neću razgovarati s tobom", kaže Win.

"Nisam to ni tražio. Bilo bi bolje da poslušаш što ti imam reći." On gleda automobile kako voze ulicom Mt. Auburn, velikom arterijom koja spaja Watertown i Cambridge.

Win otvori vrata automobila.

Patricia Cornwell

Cal pije na slamku, zatim kaže: "Pišem članke o krađama bakra. Kao što dobro znaš, to je međunarodni problem i to veliki. Uočio sam jedna čudakinju. S jedne strane ostavlja dojam da je lukava, s druge djeluje tupavo, ali sve u svemu luda."

Krpena lutka, pomisli Win.

"Povremeno je viđam na mjestima i u situacijama koje su učinile da se zainteresiram", nastavi Cal. "Pronašao sam i jednog tipa, Bimba. Ljigavac u stilu Ali Babe. Razgovarao sam s njim nekoliko puta. Prije nekih tri sata bio sam u toj pećini lopova kako bih ga još nešto pitao, kad vidim nju kako uzima od njega gotovinu. Ista čudakinja koju sam vidio i na Harvard Squareu, odjevena kao krpena lutka. Vidio sam je u više navrata kako se mota oko Monique."

"Oko Monique? Zašto?" Win se nasloni na automobil i prekriži ruke.

Cal slegne ramenima i otpije gutljaj čokoladne kave. "Na mjestima gdje je Monique držala govore, tiskovne konferencije, ispred Pravnog fakulteta, sudnice. Vidio sam tu ekscentričnu ženu najmanje pet, šest puta u proteklih nekoliko tjedana, uvijek odjevenu u te neobične čarape i nezgrapne cipele. Nisam tome pridavao neki značaj sve dok je danas nisam vidio na otpadu starog željeza. Bila je odjevena potpuno drugačije, u vrećastu odjeću, na glavi je imala bejzbolsku kapu. Prodavala je stari bakar. Samo sam mislio da bi ti to volio znati."

"Jesi li pitao onog tipa, kako-se-već-zove, za nju?"

"Bimba? Naravno. Odgovor je bio očekivan. Ništa ne zna. U prijevodu, ona prodaje ukradene stvari, zar ne?"

"Što je bilo poslije?"

"Malo sam je slijedio. Ona ima VW-ov kamionet iz doba Woodstocka sa zastorima na prozorima, najvjerojatnije spava u proklesoj krtiji. Nismo prešli ni polovicu mosta preko rijeke Mystic kada mi se učinilo da me netko prati. Još jedan kamionet. Ovaj nalik na građevinsko vozilo. Možda sam ga vidio ranije kod Bimba. Zato sam brže bolje odlučio odustati i skrenuo u Charlestown."

"Hoćeš reći da je neustrašivi reporter odustao od potjere?"

"Ti se šališ? Da samo vidiš te gorile, kradljivce bakra u Chelseaju", kaže Cal. "Zafrkavaš se s njima i završiš u prtljažniku s prerezanim vratom."

NAREDNIK PUSTI WINA U SKUČENU, VLAŽNU, SLABO OSVIJETLJENU

»rostoriju u kojoj nema ničega osim starih metalnih ormarića sa pisima i polica pretrpanih prašnjavim dnevnicima i kutijama. Arhiv s smješten kat ispod zatvora policijske stanice u Watertownu u irostoriji koja je nekoć bila trezor banke.

"Imate li možda neki sistem pomoću kojega se ovdje snalazite?")ita Win.

"Oh, oprostite. Knjižničarka nam je danas bolesna, a njezinih i deset pomoćnica na dopustu. Kad pronađete što želite, izvucite tosje. Nema fotokopiranja. Nema fotografiranja. Možete zapisivati, o je sve."

Zrak je zasićen prašinom i mirisom plijesni. Win već osjeća kako nu se sinusi zatvaraju.

"Kako bi bilo da ja pronađem što mi treba, a vi mi date stol negdje ore, možda u odjelu za istražitelje", kaže Win. "Može i u sobi za ipitivanje svjedoka."

"Isuse, imam još loših vijesti. UN je u gradu. Zauzeli su sobu za istanke. Odavde se ne smije ništa iznositi. Znači, ako želite pogledati oise, i vi morate ostati ovdje."

"Je li ovo jedino svjetlo?"

86

Patricia Cornwell

Jedna je fluorescentna svjetiljka umrla, dok je druga gubila volju za životom.

"Možete li vjerovati? Svi podvornici su u štrajku." Narednik nestane s velikim svežnjem ključeva.

Win uključi svoju baterijsku svjetiljku i počne pregledavati police s debelim dnevnicima, cijela desetljeća koja se protežu sve do dvadesetih godina dvadesetog stoljeća. Nema šanse. Ne bude li radio fotokopije, nikad neće uspjeti proučiti sve te spise. To bi bilo kao da se probija kroz džunglu bez mačete. U normalnim okolnostima, kada ima dovoljno vremena, Win uspijeva savladati gusto napisane stranice podataka, ili u najboljem slučaju, toliko je zauzet da zaposli nekog od činovnika u odjelu da ih pročita i snimi na CD. Zatim CD učita u kompjuter kao zvučni dokument. Upravo je

nevjerojatno što on sve sluša dok se vozi, vježba u teretani, trči. Do pojavljivanja na sudu on zapamti svaku pojedinost koja se odnosi na neki slučaj.

Win se popne na ljestve i izvuče knjigu za 1962., potraži mjesto na kojem bi mogao raditi, pronađe otvoreni ormarić za spise, stavi knjigu na njega, počne okretati stranice, kihati, oči mu suze, sav je jadan. Četvrti travnja. On pronalazi rukom uveden upis o ubojstvu Janie Brolin i zapiše mjesto zločina - što znači njezinu adresu, jer je ubijena u svojem stanu - i ta jednostavna činjenica odjednom sve mijenja. On ne razumije. Zar nitko nije primijetio? To da je djelo Bostonskog davitelja? Ma oni se šale. Win nastavi pretraživati. Slučajevi nisu složeni po abecedi, već po redoslijedu kojim su se zločini događali s tim što je na kraju šifre godina. Njezin je slučaj broj WT218-62. On pregledava naljepnice na ladicama sa spisima, otvara onu koja mu treba. Spisi su tako nabijeni da mora vaditi cijele svežnjeve kako bi mogao vidjeti što na njima piše.

Win izvadi slučaj Brolin, ali pogleda još desetak spisa u istoj ladici jer je već odavno naučio kako nije neuobičajeno da podaci iz jednog spisa slučajno završe u drugom. Nakon sat vremena peku ga oči. kiše i u ustima ima okus prašine, ali pronalazi omotnicu nabijenu u stražnji dio ladice. Na njoj je broj slučaja Brolin. Unutra je požutjeli članak iz novina o dvadesetšestogodišnjaku po imenu Lonnie Parris kojega je pregazio automobil dok je prelazio ulicu Massachusetts u Cambridgeu, blizu restorana Chicken Delight. Vozač je pobjegao s mjesta nesreće koja se dogodila u ranim jutarnjim satima petoga

FRONTA

87

travnja - dan nakon ubojstva Janie Brolin. Samo to. Isječak iz starih novina.

Zašto bi, kvragu, prometna nesreća u kojoj je vozač pobjegao imala broj slučaja Brolin na sebi? On ne može pronaći spis o smrti Lonnieja Parrisa vjerojatno zato što se nesreća dogodila u Cambridgeu. Win se živcira, pokušava se koristiti iPhoneom, ne može se spojiti na internet, ne može čak ni nazvati iz te podzemne pećine. On izlazi iz arhiva, polako se penje uza stube i nađe se u predvorju zatvora gdje uhićenima uzimaju podatke. Tu su kamere, aparat za alkotest, ormarići za osobne stvari. S kukica na zidu vise lisičine u

slučaju da uhićenici postanu nemirni dok čekaju u redu da im uzmu otiske i da ih fotografiraju.

Kvragu, ni tu nema signala. On prođe iza stola kako bi pokušao s fiksnog telefona, ali ne zna broj za vanjsku liniju.

"Stump? Jesi li to ti?" Win se trgne kada začuje vikanje.

Glas dolazi iz jedne od ćelija, viče neka zatvorenica. Najvjerojatnije je tu drže dok je ne prebace u zatvor na posljednjem katu zgrade suda okruga Middlesex.

"Već mi je dosta ovoga. Dobro?" Ponovno isti glas. "Jesi li to ti?"

Win prođe kraj praznih ćelija širom otvorenih teških metalnih vrata dok mu do nosnica dopire smrad urina. Četvrta su vrata zatvorena, na njima piše Q5+. Taj kod označava opasnost od samoubojstva.

"Stump?"

"Mogu vam je pozvati", kaže Win, pogleda kroz prozorčić s mrežom i ne vjeruje svojim očima.

Krpena lutka sjedi prekriženih nogu na uskoj dasci koja bi trebala služiti kao krevet u ćeliji od građevnih blokova ne većoj od garderobnog ormara.

"Kako si?" pita je. "Trebaš nešto?"

"Gdje je Stump? Hoću Stump!"

Na zidu kraj vrata je telefon s kojeg zatvorenici mogu zvati na račun nazvane osobe. Ima izravnu vanjsku liniju. Prekoputa, na prozorskoj dasci je boca s dezinficijensom za ruke.

"Gladna sam!" vikne ona.

"Zašto su te uhitili?"

88

Patricia Cornwell

"Geronimo", kaže ona. "Ja tebe poznajem."

Win napokon čuje njezin naglasak. Sjeti se što je Farouk rekao o "trebi". Bjelkinji koja je govorila "crnački".

"Znaš tko sam? Kako to? Osim što se tu i tamo slučajno srećemo", kaže on pristojno.

"Nemam ti što reći. Miči mi se ispred face."

"Mogu ti donijeti nešto za jelo ako želiš", kaže on.

"Cheeseburger, krumpiriće i dijetalnu Colu", kaže ona.

"Nešto za desert?" pita je Win.

"Ne jedem slatko."

Fresca, dijetalna Cola, ništa slatko. Malo čudno za narkomanku. Većina narkića koji se skinu s heroina ne mogu se zasititi slatkog. Barem jedna dobra stvar kada nekoga gledate kroz metalnu mrežu na prozoru - možete proučavati osobu, a neće izgledati napadno. Ona na sebi ima istu vrećastu odjeću kao i na otpadu starog metala. Na tenisicama još uvijek ima vezice. Neobično, budući da je zatvorena kao potencijalni samoubojica. Naravno, ćelija nema držače za ručnike, prozore s rešetkama, pa čak ni ručke na slavini od nehrđajućeg čelika. Ništa preko čega bi se prebacio pojas, vezice pa čak ni odjevni predmet kada bi se netko htio objesiti.

Bez one bizarne odjeće krpene lutke ona više sličići uličnom mangupu, čak bi bila i lijepa da joj kovrčava crvena kosa ne strši na sve strane i da nema živčanih tikova. Stalno cupka prste, vlazi usnice, ubrzano tapka nogom. Unatoč svemu što je čuo o njoj, Win ipak osjeća sažaljenje. On zna da ljudi ne odrastaju maštajući kako će postati narkomani, prostitutke ili beskućnici koji skupljaju hranu po kantama za smeće. Većina izmučenih duša koje završe poput Krpene lutke posljedica su loše genetike, zlostavljanja ili oboje, a problemi koji zbog toga nastanu i muče ih, pakleni su.

On podigne slušalicu crvenog zidnog telefona, obriše ga dezinficijensom i nazove na račun nazvane osobe.

Telefonistica kaže Stump da je Win Garano na liniji i pita je hoće li prihvatiti poziv.

"Ti to mene zoveš na moj račun? Gdje si?"

FRONTA

89

"U tvom zatvoru." Taj njegov glas. "Ne mislim baš u njemu." Ona se ukoči. "Sto se dogodilo?"

"Svratio sam do vašeg arhiva. Tamo mi mobitel nije radio. Krenuo sam u potragu za fiksnim telefonom i pogodi koga sam pronašao u tvom šarmantnom svratištu?"

"Što ti je rekla?"

"Mora te vidjeti. Želi cheeseburger. Oprosti", to se očito obraćao Krpenoj lutki. "Kako da ga ispeku?" Mrmljanje, a onda odgovor: "Srednje pečen, bez majoneze, više kiselih krastavaca."

"Malo sam zauzeta u ovome trenutku. Vjerojatno si zaboravio da honorarno radim kao uspješna poslovna žena." Stump pridržava

slušalicu između ramena i uha dok stavlja oveći komad švicarskog sira na aparat za rezanje.

Upravo je ono vrijeme dana kada mušterije nagrnu sve odjednom pa je na odjelu delikatesa dugačak red. Jedna nestrpljiva žena čeka da joj naplate, još dvoje ljudi ulazi u dućan. Stump će uskoro - zahvaljujući Winu - potpuno izgubiti kontrolu nad svojim životom. Proklet bio. Baš je morao ušetati u zatvor. Ona baš nema sreće i kao da je on za sve to kriv.

"Gle, ona postaje sve mušičavija", dodaje Win.

"Smjesta dolazim", odgovori Stump. Ženi koja se gura pred vitrinom kaže: "Samo trenutak, molim."

"Koje vino ide s dimljenim lososom?"

"Suhi Sancerre ili Moscato d'Asti. Treći red odavde", odgovori ona mušteriji, a zatim ponovno Winu: "Reci joj da dolazim, a onda se goni odande i čekaj me. Sve ću ti objasniti."

"Može barem natuknica?"

"Ona je u zatvoru kako bih je zaštitila. Došlo je do manjih problema nakon što sam te ostavila kod tvog auta."

Nije joj palo na pamet da bi on mogao svratiti u njezinu policijsku postaju u arhiv. Čak i da je znala, ne bi pomislila da će obični prokleti zatvor.

"Čekaj malo. Ona mi nešto govori. Ah, da. Želi pečeni krumpir, a umalo sam zaboravio dijetalnu Colu." Taj njegov glas.

90

Patricia Cornwell

Osjećaji koje taj glas izaziva u njoj; to postaje gore iz trenutka u trenutak. Stump ne zna što da radi. Nije trebalo biti ovako, već prilično jednostavno. On se trebao pojaviti u njihovom odjelu, istražiti Lamontičin slučaj i otići. Čak je i šef rekao da taj napuhani slučaj nije Stumpin problem, da se ne mora brinuti ili miješati u njega. Isuse Bože. Isprva se radilo samo o Monique Lamont. Win je bio sitan igrač, a sada je postao veći od beskrajnoga svijeta.

"Nađemo se na parkiralištu za dvadeset, trideset minuta", kaže mu Stump.

On sjedi u Naninu automobilu kada se kraj njega zaustavi crveni BMW 2002.

"Impresioniran sam", kaže on dok Stump otvara svoj prozor. "Tisuću

devetsto sedamdeset treća, čini se da ima originalnu boju i branike. Verona crvena? Uvijek sam želio takav auto. I crna kožna sjedala izgledaju originalno. Samo okviri prozora i file na staklima izgledaju novo. Mislim, s ove udaljenosti. Od kada ga imaš? Od pete, šeste godine?" Na stražnjem sjedalu on primijeti vrećicu iz restorana Wendy's: "Sto se dogodilo da si morala strpati svoju posebnu prijateljicu u zatvor kako bi je zaštitila?"

"Čim je otišla od Bimba, svratila je do Filene's."

"Baš sam te htio pitati što ona vozi."

"Neko smeće od Mini Coopera. Kod Filene's je ukrala nešto šminke i Sonyjev walkman."

"I zato smatraš kako postoji opasnost da će se ubiti?"

"Q5 pozitivan status je šifra odjelu da je češće obilaze, ali ona doista nije stabilna i lako se razgoropadi. Drugim riječima, od one vrste ljudi koju se rado izbjegava."

"Je li ti itko rekao da loše lažeš?" pita Win. "Filene's ne prodaje elektroniku. Nije mogla tamo ukrasti walkman, a ne vjerujem ti ni da ona vozi Mini Cooper."

"Zašto ti ne shvaćaš natuknice? Prestani me ispitivati o stvarima koje te se ne tiču."

"Ma dobro ja shvaćam. Pogotovo kada su natuknice diskretne poput zvučnog udara. A evo tebi savjet. Nemoj izmišljati stvari o mjestima na kojima nikad nisi bila, kao što su veliki diskonti koji

FRONTA

91

nemaju privatne, prostrane kabine i diskretno osoblje. Ne kažem da tamo ne ideš jer skidaš protezu kada isprobavaš traperice ili hlače na primjer. Ali ako ništa drugo, sigurno imaš nekoliko odabranih mjesta na koja odlaziš - vjerojatno manje trgovine, butici možda, gdje te poznaju."

"Iskrsnuo je problem nakon što smo otišli s otpada metala", kaže Stump. "Privukla je pažnju pogrešne osobe. Netko ju je slijedio."

"Imaš li ideju tko?" Da vidi govori li Stump možda istinu.

"Rekla je da se radilo o nekakvom kamionetu, možda građevinskom. Prestrašila se daje neki opaki tip s otpada nešto posumnjao i slijedio je. Nazvala me i ja sam poslala policijski automobil da je privede."

"A optužena je za što?"

"Policajcima je rekla kako ja imam nalog za njezino uhićenje zbog preprodaje bakra pa se odlučila sama predati."

"Ti si mi rekla da bakar nije ukraden, da služi samo kako bi potvrdio njezinu vjerodostojnost. Uostalom, ne možeš nekoga tek tako privesti ako nemaš pravi nalog..."

"Gledaj. Ideja je bila da je zaštitimo. Kraj priče. Dala sam da je zatvore. Ako su je doista slijedili, onaj tko je to radio imao se prilike uvjeriti da je zaustavljena, stavljene su joj lisičine i smještena je na stražnje sjedalo patrolnog vozila. Pustit ću je čim se smrači."

"Znači li to da više neće odlaziti na otpad metala?"

"Ako se ne vrati, to bi moglo potvrditi sumnju kako nešto nije u redu i da možda surađuje s policijom. Pod pretpostavkom da je istina kako ju je netko s otpada slijedio."

Win joj ispriča što mu je Cal rekao.

"Krasno. Samo mi je potreban novinar da sve sjebe", kaže ona. "Ti su ljudi nemilosrdni. Bilo bi bolje da pripazi da ga ne ubiju. A što ti radiš ovdje?"

Ona izgleda dobro u crvenom BMW-u, lice joj je lijepo, obasjano kasnom poslijepodnevnom svjetlošću.

"Bože, bože, kako brzo zaboravljamo", kaže on. "Moj prozaični zadatak rješavanja ubojstva koje se dogodilo prije četrdeset pet

92

Patricia Cornwell

godina i koje bi moglo biti povezano s Bostonskim daviteljem. Iako ja znam da nikako nije."

"Nevjerojatno kako si to već uspio zaključiti. Zapravo, ja bih to nazvala čudesnim. Ti si vidovit, ili nešto slično?"

"Bacio sam pogled u vaše spise. Koliko znaš o povijesti mafije u vašem malenom slikovitom gradu?"

"Kao što sam već spominjala, moj slikoviti gradić bio je puno ljepše mjesto kada je mafija bila na vrhuncu, ali nemoj me citirati."

"Zgrada u kojoj je ona stanovala bila je u ulici Galen, dvije minute hoda od ljekarne Piccolo's, koje više naravno tamo nema." "I?"

"Southside. Pravi mafijaški kvart. U većini stanova i kuća oko Janie Brolin živjeli su tipovi iz mafije. Svašta se događalo, upotrijebi maštu. Klađenje, prodaja nakita na crno, prostitucija, ilegalni abortusi, sve u blizini ljekarne Piccolo's, ulice Galen i ostalih ulica u Watertownu. Sto

misliš, zašto tada nije bilo zločina? Mislim, uopće ga nije bilo."

"Odakle si kvragu sve to iskopao?" Ona isključi motor BMW-a. "Gledao si na filmu?"

"Čuo sam tijekom godina, tu i tamo pročitao. Znaš, puno vremena provodim u autu. Slušam knjige na kazetama, CD-ovima, imam dobro pamćenje. Janie Brolin je ubijena četvrtog travnja. U srijedu. Srijedom je obično bio dan isplate, svakojaki je svijet dolazio u kladionice po novac. Uvijek isti dan, svi na oprezu. Promisli malo. Zašto je ona iznimka od pravila, jedino ubojstvo koje se dogodilo u Southsideu početkom šezdesetih, pogotovo na dan isplate. Uz to je i FBI radio svoj posao. Zapitaj se. Policija i FBI ne znaju tko je ubio djevojku? Doista u to vjeruješ?"

Stump izađe iz auta i kaže: "Nadam se za tvoje dobro da nisi sve to izmislio."

"Čini mi se da je murja znala što se događa. Kao da su sve zataškali. Znaš staru izreku - Ne zezaj se s mafijašem ako nemaš jednoga uz sebe."

"U prijevodu..."

FRONTA

93

"Bili su u dosluhu. Timski rad. Slučaj Brolin - uopće se nije radilo o silovanju i ubojstvu. Sjećaš li se tko je bio predsjednik 1962.?" pita on.

Oni krenu prema policijskoj postaji.

"Kvragu", kaže ona. "Sada me doista strašiš."

"Točno. JFK. Prije toga bio je senator u Massachusettsu, rođen baš tamo preko, u Brooklineu. Znaš teorije o njegovu ubojstvu. Mafija. Tko zna? Najvjerojatnije nitko nikad neće saznati. Samo želim naglasiti kako se neki gad kao Bostonski davitelj ne bi usudio kročiti ni blizu stana Janie Brolin. Ako je ipak bio toliko glup, završio bi u zaljevu Dorchester s otrgnutim udovima i sjekirom u prsima."

"Sad si me zainteresirao", kaže Stump.

Sat poslije oboje su u arhivu i proučavaju spis Janie Brolin. Ona mu svijetli baterijskom svjetiljkom dok on zapisuje.

"Uza sav svoj autoritet nisi mogla isposlovati da to radimo u tvom uredu ili negdje gore?" pita Win kojega ponovno peku oči i grlo.

"Ti ne razumiješ. Ima nas četvero u jednoj malenoj prostoriji,

uključujući i dežurnog miša." Tu ona misli na administratora. "Svatko čuje što onaj drugi radi. Murjaci to onda prenesu dalje. Zar ti to moram posebno objašnjavati?"

"Dobro. Vrijeme." Win lista bilješke. "Ima li štogod o tome kakvo je bilo vrijeme četvrtoga travnja?"

"Nema ni u jednom od ovih izvješća." Stump drži otvoren spis Janie Brolin i radi isto što i Win maloprije. Koristi ladicu umjesto stola jer nema drugu radnu površinu.

"Ima li u člancima iz novina?" pita on.

Ona ih pregleda nekoliko. Imaju stare, oštre rubove jer su presavijeni već više od četrdeset godina.

"Piše da je kišilo kada je oko osam ujutro policija stigla u njezin stan", kaže ona.

"Hajdemo ponoviti sve što znamo. Janiein dečko, Lonnie Parris, vrtlar i podvornik u Perkinsu svakog je jutra dolazio po nju u sedam i trideset. Tog mu jutra ona nije otvorila. Vrata nisu bila zaključana. On je ušao, pronašao je mrtvu i pozvao policiju. Kada su murjaci

94

Patricia Cornwell

stigli, Lonnieja više nema. Pobjegao je s mjesta događaja zbog čega je automatski postao sumnjiv."

"Zašto bi zvao policiju? Mislim, ako ju je on ubio", pita se Stump.

"Vratimo se činjenicama iz izvješća. Još jedno pitanje." On gleda fotografije. "Navodno je padala kiša kada je stigla murja. Oni su bili posvuda u stanu. Ili su trebali biti. Primjećuješ li išta neuobičajeno?" Stump proučava fotografije i ne treba joj dugo da primijeti. "Tepih je žućkasto-bijeli. Na njemu bi se vidjela prljavština. Padala je kiša, ljudi su ulazili i izlazili. Zašto je tepih čist?"

"Upravo tako", složi se Win. "Možda nije bilo onoliko policajaca koliko piše u izvješću. Možda je netko počistio kako bi se riješio inkriminirajućih tragova? Nastavimo."

"Obdukcija je napravljena u pogrebnom poduzeću? To je neuobičajeno, nije li?" pita Stump.

"Ne u ono vrijeme." On lista stranice svojeg notesa.

"Uzrok smrti - gušenje kao posljedica davljenja povezom - grudnjakom koji joj je bio omotan oko vrata." Ona nastavi čitati.

"Točkasto krvarenje na očnim spojnicama, kao i izljevi krvi u

stražnjem dijelu larinksa i mekog tkiva vratne kralježnice."

"Što odgovara davljenju", kaže Win. "Ima li drugih ozljeda? Modrica, porezotina, ugriza, slomljenih noktiju, slomljenih kostiju, bilo čega?"

Stump pregledava izvješće i dijagrame pa kaže: "Čini se da je imala modrice oko zapešća..."

"Misliš tragove vezanja. Kao da su joj zapešća bila vezana za noge stolca."

"Ne samo to", kaže Stump. "Tu piše kako oko zapešća ima tragove koji odgovaraju modricama nastalim od prstiju..."

"Što hoće reći da ju je netko zgrabio za zapešća ili ih je čvrsto držao." Win nastavi zapisivati. "Ona se borila s njime."

"Zar modrice nisu mogle nastati nakon smrti? Dok je ubojica vukao tijelo i namještao ga?"

"Netko ju je zgrabio za zapešća dok je još imala bilo", kaže Win. "Na mrtvom tijelu ne nastaju modrice."

FRONTA

95

"Ima modrice i oko nadlaktica", kaže Stump. "Kao i na bokovima, stražnjici, gležnjevima. Kao da je nastala modrica gdje god ju je dodirnuo."

"Nastavi. Što još?"

"U pravu si, nokti su joj slomljeni", kaže ona.

"Znači, branila se. Možda gaje ogrebla", primijeti Win. "Nadam se da su uzeli tragove ispod njezinih noktiju. Iako, tada nisu testirali DNK. Ali mogli su ispitati o kojoj je krvnoj grupi riječ."

Izvješća su tu. Uzeli su brisove iz više tjelesnih otvora. Nisu pronašli spermu. Ništa ispod noktiju, kaže mu Stump. Možda nisu tražili. Tada su forenzična ispitivanja, blago rečeno, bila drugačija.

"Stoje s toksikološkim nalazom?" pita Win zapisujući sve svojom originalnom stenografijom. Kraticama koje samo on umije dešifrirati.

"Spominje li se alkohol ili droge?"

Prolazi nekoliko minuta dok ona čita spis. Napokon pronalazi izvještaj kemijskog laboratorija iz avenije Commonwealth u Bostonu.

"Negativno na droge i alkohol, premda je ovo zanimljivo." Ona izvadi policijski zapis. "Piše kako se sumnja daje uzimala neku vrstu droge."

"Je li pronađena u stanu?" Win se namršti. To nema smisla. "Je li

pronađen alkohol?"

"Tražim", odgovori ona.

"Ima li ičega u nalazu obdukcije što bi upućivalo na to kako je prekomjerno konzumirala alkohol ili droge?"

"Koliko vidim, toga nigdje nema."

"Zašto bi onda netko natuknuo kako se ona možda drogirala? Što je s njezinim smećem? Jesu li išta tamo pronašli? Što je s ormarićem s lijekovima? Što su odnijeli s mjesta zločina?"

"Evo ga", kaže Stump. "Iskorištena šprica sa savijenom iglom u kanti za smeće u kupaonici. U ormariću s lijekovima ampula s nepoznatom supstancom."

"Zasigurno su ampulu poslali u laboratorij, kao i špricu. Postoji izvještaj o čemu se radilo?"

"Dokazni materijali, dokazni materijali..." Ona govori sebi u bradu dok pregledava spis. "Da, šprica i ampula su analizirani.

96

Patricia Cornwell

Negativni na droge. Piše da je u ampuli bila, citiram - uljna otopina nepoznata sastava."

"Nastavi", kaže Win dok zapisuje najbrže što može. "Sto su još pronašli na mjestu događaja?"

"Njezinu odjeću", čita Stump. "Suknju, bluzu, čarape, cipele... Možeš ih vidjeti na fotografijama. Njezinu torbicu i novčanik. Privjesak za ključeve s medaljonom na kojem je sveti Kristofor - baš dobro što ju je zaštitio - i dva ključa. Jedan od stana, drugi od ureda u Perkinsu, pronašli su ih na podu kraj vrata. Netko ih je istresao iz njezine torbice."

"Daj da pogledam još jedanput." Win uzme sve fotografije od Stump i neko vrijeme pažljivo proučava jednu po jednu.

Fotografije s mjesta zločina, iz mrtvačnice. Nema ničega što prije nije primijetio, osim što opisani scenarij ima sve manje smisla. Postelja je bila namještena, čini se daje bila odjevena za posao kada je napadnuta. Pronađena je ampula, upotrijebljena šprica, nepoznata supstanca u ampuli. Nalaz negativan na droge i alkohol.

"Dermatitis na torzu. Osip", čita Stump. "Možda neka zarazna spolna bolest? Pregledao ju je doktor William Hunter, Odjel sudske medicine na Harvardu."

"Nekoć je radio medicinsko-sudska istraživanja za državnu policiju", kaže Win. "Potkraj tridesetih i u četrdesetima. Odjel je osnovala Frances Glessner Lee, nevjerojatna, napredna žena, bavila se najrazličitijim forenzičnim ispitivanjima puno prije nego što je forenzika postala aktualna. Nažalost, taj odjel više ne postoji."

"Misliš li da još uopće ima dokaznih materijala iz ovog slučaja?" pita Stump. "Možda u uredu bostonskog mrtvozornika?"

"On nije postojao u to vrijeme", kaže Win. "Otvoren je tek početkom osamdesetih. Patolozi s Harvarda su radili obdukcije kao uslugu javnim službama. Svaki eventualni spis nalazi se u medicinskoj knjižnici Countway harvardskog sveučilišta. Ali oni ne čuvaju dokazne materijale. Trebalo bi nam nekoliko godina da odande nešto iskopamo."

On proučava fotografije spavaće sobe Janie Brolin. Netko je kopao po ladicama, odjeća je razbacana po podu. Na toaletnom stoliću su bočice s parfemima, četka za kosu, ali i još nešto. Sunčane naočale.

FRONTA

97

"Zašto slijepi ili slabovidni nose tamne naočale?" pita on zbunjeno.

Stump odgovori: "Valjda kako bi upozorili ostale da su slijepi. Ili bog kompleksa skrivaju oči."

"Dobro. Znači nije zbog vremena recimo, zato što je sunčano?" >ita Win. "Ne kažem da slijepe oči nisu osjetljive na svjetlost, ali slije->e osobe ne nose zato tamne naočale, pogotovo ne u kući. Pogledaj.")n joj pokaže fotografiju. "Ako je bila odjevena za posao, spremna a polazak i čekala da dođu po nju, zašto su tamne naočale bile u pavaćoj sobi? Zašto ih nije stavila? Zašto ih nije imala kod sebe?"

"Padala je kiša, bio je mračan, sumoran dan..."

"Ali slijepi ne nose tamne naočale zbog sunca. Upravo si to rekla", :aže on.

"Možda ih je zbog nečega zaboravila. Možda je bila u spavaćoj obi kada se netko pojavio i prekinuo je dok se spremala. Bog zna oliko je moglo biti razloga."

"Možda", kaže on. "Možda ne."

"Imaš li ideju?"

"Imam. Trebali bismo poći nešto pojesti", kaže Win.

8

JEVET NAVEČER. FBI-EV URED U BOSTONU. McCLURE KORISTI

iberpretraživač specijalnih postrojbi za pronalaženje e-pošte koja »i mogla zanimati FBI.

Konkretno, e-poštu poslanu s IP adrese Monique Lamont ili »rimljenu na tu adresu od pošiljatelja koji je također u Cambridgeu. Lamont je u posljednje vrijeme jako zaposlena pa McClure mora vregledati svu njezinu poštu, čak i onu koja nikako nije povezana s terorizmom i sumnjom da ga ona financira preko rumunjskog fonda a pomoć djeci koji je možda povezan s neprofitnom organizacijom po menu FOIL. FBI je sve više uvjeren kako se u Cambridgeu razvija teroristička ćelija koju Lamont financijski podržava.

To uopće ne bi iznenadilo McClure. Svi ti studenti radikali s Harvarda, Tuftsa, MIT-a - koji vjeruju da im Ustav garantira da mogu činiti i govoriti što god žele, čak i kada je protiv Amerike. Da mogu organizirati demonstracije protiv rata u Iranu, održavati ikupove za odvajanje crkve od države, ne poštivati zastavu, i što je najgora uvreda Birou, žestoko napadati Patriotski zakon⁶, koji

Patriotski zakon ili Patriot Act - zakon koji je predsjednik George W. Bush potpisao u listopadu 2001. Skraćenica "Uniting and Strengthening America by Providing Appropriate Tools Required to Intercept and Obstruct Terrorism označava - Ujedinjenje i jačanje Amerike pomoću odgovarajućih mehanizama potrebnih kako bi se otkrio i onemogućio terorizam.

100

Patricia Cornwell

s pravom dopušta to što McClure upravo radi - špijunira privatnu osobu bez sudskog naloga kako bi mogli zaštititi druge privatne osobe od terorističkih napada ili prijetnje istih. Razumljivo je da se ponekad potkradu pogreške. Bankovni računi, medicinska dokumentacija, e-pošta, telefonski razgovori - nažalost, ponekad se krše prava ljudi koji uopće nisu povezani s terorizmom.

Ali McClure na to gleda ovako - gotovo svatko koga špijuniraju kriv je za nešto. Kao onaj trgovac iz Lowe, John Deere, koji je prije nekoliko mjeseci iznenada odnekud imao pedeset tisuća dolara i. gotovini da plati dug na kreditnim karticama. Kada je njegov račun automatski bio izdvojen, daljnja istraga je pokazala kako ima rođaka u drugom

koljenu čiji cimer s fakulteta ima nećaka koji je oženio djevojku čija sestra ima pokćerku koja je neko vrijeme bila ljubavnica žene čija je najbolja prijateljica bila tajnica u veleposlanstvu Islamske Republike Iran u Ottawi. Možda trgovac John Deere nije bio umiješan u terorizam, ali kako se ispostavilo, kupovao je marihuanu, navodno u medicinske svrhe, jer je imao mučnine od kemoterapije.

McClure čita e-poštu koju Lamont dobiva upravo u tom trenutku.

'Neću se tek tako povući. Kako ti možeš, nakon svega što si uložila u jedinu stvarnu i čistu strast koju si ikad u životu imala? Problem je što ti želiš nešto samo dok ti odgovara, kao da samo ti odlučuješ kad možeš prekinuti - ali imam novost za tebe. Ovoga si se puta uvalila u nešto što ne možeš kontrolirati. U stanju sam izazvati razaranja koje je veće nego što uopće možeš zamisliti. Vrijeme je da ti pokažem točno što mislim. Vidimo se na uobičajenom mjestu sutra uvečer u deset. Ja.'

Lamont odgovori. 'Dobro.'

McClure prosljedi poruku Jeremyju Killienu u Scotland Yard i doda: Projekt FOIL dostigao kritičnu točku.

FRONTA

101

Ma neka ide kvragu, pomisli McClure. Koga je briga koliko je tamo sati? I tipove iz Scotland Yarda se isto može izvući iz kreveta kao i agente FBI-a. Zašto bi imali obzira prema Killienu? Zapravo, bit će pravo zadovoljstvo razljutiti višeg policijskog inspektora Sherlocka. Prokleti Britanci. Sto su oni učinili osim što su se usredotočili na Lamont nakon njezina posljednjeg projekta kojim je željela privući pažnju javnosti, kada su otkrili da je ona već pod istragom. To je natjeralo Biro u akciju kako si Yard ne bi prisvojio sve zasluge. Uostalom, nisu Britanci otkrili da ona predstavlja potencijalnu terorističku opasnost, a sad misle da mogu uletjeti i oteti Birou slavu. McClure nazove.

Začuje se tipično britanski signal, a zatim Killienov pospani britanski glas.

"Pročitajte svoju e-poštu", kaže mu McClure.

"Samo trenutak." Čuje se da nije oduševljen.

McClure čuje kako Killien nosi telefon u drugu prostoriju. Čuje tipke kompjutera, Killien mrmlja: "prokleta spor" i "napokon svršio". .. "To

baš nije zvučalo dobro. Ah, evo ga. Dragi Bože. Ne sviđa mi se sve to."

"Mislim da moramo nešto poduzeti", predloži McClure. "Ovo ne smije čekati. Pitanje je - želite li biti prisutni. Shvaćam da vas kasno obavještavam i da najvjerojatnije nećete moći..."

"Nemam druge opcije", upadne u riječ Killien. "Smjesta ću organizirati dolazak."

Win se ispričava jer poslužuje rajčice koje nisu iz domaćeg uzgoja.

"Kao da ih ne prepoznam. Ako baš želiš znati, ja sam stručnjak za namirnice", kaže Stump dok sjedi dalje od njega u njegovoj dnevnoj sobi. "Zapravo, najvjerojatnije ćeš zaključiti da sam grozna što to priznam, ali moj pravi posao je moja trgovina. Osnovao ju je moj otac i puklo bi mu srce da ga iznevjerim. Sto se tiče rajčica, dat ću ti savjet upućene osobe - najbolje su s farme Verrill, ali trebamo čekati još nekoliko mjeseci, ovisno o tome koliko će biti kiše. Volim biti policajka, ali moja mi trgovina uzvraća ljubav."

Svjetla su prigušena, njegov stan ispunjen primamljivim mirisom dimljene slanine. Sendvič od prepržene slanine, zelene salate i rajčica.

102

Patricia Cornwell

bile one domaće ili ne, koji je Win pripremio je nešto najbolje što je ona ikada jela, a francuski Chablis je prozračan i savršen. Stump pogleda kroz prozor u tipični camebridgeski pejzaž. Stare zgrade od opeke, krovovi pokriveni crijepom, u prozorima gori svjetlo. Kada je Win predložio da nešto pojedu, ona je zaključila kako on misli na kasnu večeru negdje vani. Nakon što je predložio da pođu k njemu, osjetila je uzbuđenje i nervozu. Trebala je odbiti. Stump ga gleda kako jede sendvič i pijucka vino i sve je uvjerenija u to. Kada je on upalio svijeću na stoliću i ugasio svjetla, ona je točno znala da je učinila taktičku pogrešku.

Ona spusti tanjur i kaže: "Doista bih trebala poći."

"Nije pristojno jesti pa pobjeći."

"Možeš me nazvati sutra ako ti je potrebna moja pomoć, međutim..."

Ona želi ustati, ali kao da je napravljena od kamena.

"Ti me se plašiš, zar ne?" kaže on na blagom, treperavom svjetlu.

"Plašiš me se odavno, prije nego što su me gurnuli da rješavam ovaj

slučaj, a ja sam u njega uvukao tebe."

"Ne poznajem te. Obično sam oprezna prema nepoznatome. Pogotovo ako nastojim posložiti sve kockice na mjesto, a one se ne slažu."

"Kakve kockice?"

"Odakle da počnem?"

"Odakle želiš. A onda ću ja namjestiti sve kockice na mjesto." U njegovim se očima presijava svjetlost svijeća.

"Dobro bi mi došla još jedna čaša vina", kaže ona.

"Upravo sam to mislio." On joj natoči. Kožni naslonjač škripi dok se on naginje prema njoj.

Ona osjeti njegov miris, dodir ruke koja joj je jedva okrnula rukav, osjeća njegovu prisutnost kao silu teže koja je privlači.

"Dobro." Ona otpije gutljaj. "Prvo - zašto te mnogi zovu Gero-nimo?"

"Ne znam tko su ti mnogi, ali zašto ne bi pokušala pogoditi. Ovo će biti zabavno."

FRONTA

103

"Moćni junak, uvijek u ratnom pohodu. Često poduzima potencijalno kobne i opasne pothvate. Sjećaš se kada smo bili djeca? Skakali smo s najviše skakaonice u vodu s pokličem Geronimo."

"Kada sam bio mali, nisam imao pristup bazenu."

"A, ne. Nećeš mi valjda sada ispričati neku tužnu priču o diskriminaciji? Kada si ti bio mali, ljudima obojene kože je svuda bio dopušten pristup."

"Nisam ni rekao da je riječ o diskriminaciji. Jednostavno nije bilo bazena u blizini. Mnogi o kojima si govorila je moja baka. Ona me nazvala Geronimo. Ne zato što je bio ratnik ili zbog opasnih podviga, već zbog njegove elokvencije. On je rekao: 'Ne vjerujem da ljudi nisu vrijedni, jer nas inače Bog ne bi stvorio. I sunce i tama i vjetrovi slušaju što imamo reći.'"

Nju nešto stisne u grudima. "Ne vidim kakve to ima veze", kaže ona.

"Između tih riječi i osobe koja sjedi kraj tebe? Možda ti objasnim, ali sada je na tebi red. Zašto Stump? Mislim iskreno. Ne vidim razloga zašto bi te itko tako zvao."

"Mornarički razarač USS Stump iz Drugog svjetskog rata", odgovori ona.

"To sam i mislio."

"Bez šale. Moj je otac došao u ovu zemlju bježeći od Mussolinija i svih strahota koje su se događale u to čudovišno doba povijesti. Nadam se da se nikad neće ponoviti, jer ću inače povjerovati kako je cijela naša civilizacija definitivno osuđena na propast."

"Bojim se da već propada. Brinem se sve više iz dana u dan. Sigurno bih se odselio kada bi postojalo dobro mjesto na koje mogu pobjeći."

"Zamisli kako se tek osjećaju starci. Moj tata gleda vijesti tri, četiri sata na dan i neprestano se nada da će se, ako dovoljno dugo gleda, stanje popraviti. U depresiji je. Odlazi psihijatru. Plaćam mu iz vlastita džepa jer... Nemoj da počnem o zdravstvenom osiguranju i što sve ne pokriva. Kada sam bila mala, počeo me zvati Stump po ratnom junaku u čast kojega je nazvan brod. Admiral Felix Stump bio je poznat po galantnosti i neustrašivosti. Brod koji je dobio ime po njemu imao je moto: Ustrajnost je temelj pobjede. Moj je otac

104

Patricia Cornwell

oduvijek govorio kako je tajna uspjeha jednostavno ne odustati. Prilično zgodno objašnjenje za malu djevojčicu."

"Zar ti nije nikad palo na pamet da promijeniš nadimak, nakon nesreće na motoru?"

"A kako se to, molim te, radi?" Ona ga pogleda. Iz nepoznatih razloga je zaboli to što je rekao. "Zovu me Stump cijeli moj život i što sam trebala? Iznenada svima objaviti: 'Hej, sada kada su mi amputirali pola noge nemojte me više zvati Stump.' To bi bilo kao da tebe više ne zovu Geronimo jer si se napio, skočio s balkona ili napravio neku sličnu glupost i ostao paraliziran."

"Nisam ni mislio da si imala samoubilačkih misli kada si se zabila s motorom u branik na cesti."

Ona uzme čašu s vinom i kaže: "Pretpostavljam da Lamont nikad nije govorila o mojoj nesreći, budući da me, ako je vjerovati tebi, nikad nije spomenula."

"Tako je, ako je vjerovati njoj. Nijedanput, osim neki dan kada je rekla da ću raditi s tobom. Sto, uzgred budi rečeno, u tom trenutku nije bila istina, jer ti nisi imala nikakvu namjeru pomoći."

"Postoji dobar razlog zašto me ona ne spominje", kaže Stump.

"Zašto će vjerojatno uvijek žaliti što nisam poginula u toj nesreći."

Win šuti i gleda kroz prozor, pije vino. Ona osjeća da se udaljio. Zrak između njih kao da se ohladio pa nju ponovno svom silinom obuzmu tjeskoba i krivnja. Ovo što mu radi nije u redu. Ono što mu je već učinila nije u redu. Stump ustane s kauča.

"Hvala", kaže. "Bilo bi najbolje da pođem."

On se ne miče, samo pilji kroz prozor. Svjetlost svijeće pleše mu po profilu i ona osjeti bol.

"Ako ti bude potrebna bilo kakva pomoć s izvješćima i drugom papirologijom, rado ću ti pomoći. U bilo koje doba", kaže ona.

On okrene glavu i pogleda je. "Molim?"

"Samo kažem da to uopće nije problem." Njezine se noge ne žele pokrenuti. "Zaboravljaš s kime razgovaraš." Ona ne razumije zašto jednostavno ne može šutjeti? "Znam prepoznati kada netko ima problema s čitanjem. To je još jedna kockica u vezi s tobom koja se ne slaže, ali ipak uspijevaš zavarati ljude." Ona je iznenada na rubu suza. "Ne znam samo zašto misliš da moraš o tome lagati. I to meni.

FRONTA

105

^nam to otprilike otkako te poznajem. Koliko si samo puta došao u noj dućan i lukavo postavljao pitanja kako bi prikrio da s naporom iitaš prokleti sadržaj marinara umaka..."

On ustane i priđe joj gotovo prijeteći.

"Moraš se s time pomiriti, to je sve", kaže ona, ali joj mislima »roleti kako bi je on mogao ozlijediti.

Možda ga ona namjerno izaziva, jer doista bi to zaslužila nakon vega što mu je učinila.

"Onda smo oboje jadni", kaže on.

"Kakva grozna riječ. Jadni. Nemoj je više nikada izgovoriti kada i u mojem društvu. Nemoj je upotrijebiti misleći na sebe", kaže ona.

On je zgrabi za ramena. Udaljen je nekoliko centimetara od jezina lica, kao da će je poljubiti. Srce joj ubrzano tuče, ona osjeća ako joj pulsira u vratu.

"Što se dogodilo između tebe i Lamont?" pita on. "Postavila si li isto to pitanje. Sad ja pitam tebe."

"Nije ono što misliš."

"Otkud ti kvragu znaš što ja mislim?"

"Znam točno što misliš. Što bi netko poput tebe mislio. Svi muš-arci kao ti misle samo na seks. Ako se dogodi nešto o čemu čovjek e može govoriti, znači mora biti u vezi sa seksom. Istina, ono što je Ionique učinila svakako ima veze sa seksom."

Ona ga povuče na kauč, natjera ga da stavi ruku na njezinu potoljenicu i kucne po protezi. Začuje se šuplji zvuk.

"Nemoj", kaže on dok se gotovo posve naginje nad nju, a svjetlost ojeća nježno njiše mrak. "Nemoj to raditi", kaže on i sjedne.

"Te smo večeri bile u baru Sacco's. Ona je popila bocu vina, ispričala se o ocu aristokratu, nekakvom međunarodno priznatom dvjetniku, rekla kako mu nikad ništa nije značila, kako se boji da je to obilježilo i tjeralo je na čudne i neobjašnjive postupke, zbog 3Jih bi joj poslije bilo žao. Uglavnom, neki je tip piljio u nju, očijukao jelu večer. Na kraju ga je dovela u moju kuću i ševila se s njim u ojoj spavaćoj sobi. Ja sam spavala na kauču."

Tišina. Win počinje masirati stražnji dio njezina vrata.

106

Patricia Cornwell

"Tip je bio prava gnjida. Glupi, sirovi jadnik. Da stvar bude gora. i osuđivani prijestupnik kojega je ona strpala u zatvor nekoliko godina ranije. Naravno, Monique se toga nije sjećala. Koliko je samo ljudi prošlo kroz njezinu sudnicu, koliko samo prokletih slučajeva, tko bi zapamtio sva ta lica, sva ta imena. Ali on se sjećao nje. Zato joj se i počeo upucavati u baru."

"Učinila je glupost", kaže Win tiho. "Ti si tome prisustvovala, je li to doista toliki problem?"

"On je to napravio kako bi joj se osvetio. Kako bi je dobro zajebao tako je rekao. Kako bi je zajebao gore nego što je ona zajebala njega;. vikao je sljedećeg jutra dok je odlazio. I stoje ona učinila? Izvukla j. njegov dosje, malo pronjuškala, saznala daje prekršio pravila uvjetn. slobode. Zaglavio je u zatvoru još na šest mjeseci ili godinu dani: ne sjećam se. Jednoga su me dana on i nekolicina njegovih prijatelja, seljačina ugledali na Mobileovoj benzinskoj postaji na državnoj cestii broj dva kako tankam svoj Harley. Krenuli su za mnom. On mi je1 nešto doviknuo kroz prozor auta kako bi se uvjerio da sam vidjela njegovo lice prije nego što me nagurao na pregradu na cesti."

Win je privije bliže, nasloni bradu na njezinu glavu. "Ona to zna?" pita on.

"Kako ne bi znala? Ali, naravno, nije mogla ništa učiniti. Zamisli da je izašlo na vidjelo na sudu, gdje sam se uopće upoznala s tiri tipom, kako sam mislila da je sigurnije da se ona seksa s njim . mojoj sobi nego da nestane s nekim koga je tek upoznala u ban Kako me je to što sam se ponijela prema njoj kao prema prijatelji^ na kraju stajalo noge." ,

On joj dodirne potkoljenicu, prijeđe preko nje prstima, zatim preko koljena, spusti ruku na njezino bedro i kaže: "Ne radi se a seksu. Ne onako kako ti na to gledaš. Uostalom, ona taj dio tebe ne bi mogla upropastiti ni da se potruži."

Patolog koji je radio obdukciju Janie Brolin stanuje na obali uskoj rukavca rijeke Sudbury, u neobičnoj, malenoj kući, na neobičnom posjedu nalik na Nanin.

U unutarnjem dvorištu nedostaju cigle i gotovo je potpuno prekriveno bršljanom. Stari drveni kanu nasukan je u dvorištu posutom

FRONTA

107

inovratima, ljubičicama i maćuhicama. Win pozvoni. Nije se najavio, i dan mu nije krenuo najbolje zbog 'dobrih' vijesti iz laboratorija, racy je pronašla otiske.

Njegova ideja da pokušaju s luminolom se isplatila barem iz jednog izloga - latentni otisak zasvjetlucao je na pakiranju jednokratnog »tografskog aparata koje je Win pronašao u viktorijanskoj vili. naći, osoba koja je dirala kartonsku kutiju imala je čestice bakra ajmanje najjednom prstu. Bakar i krv svjetlucaju kada ih se popraska minolom. Ono što na drugim mjestima zločina zna biti problem /aj je put išlo Winu na ruku. Nažalost, otiska nema u bazi podataka FIS. A ostali otisci? Na boci su bili Winovi i Stumpini, Faroukovih "koliko parcijalnih na omotnici koju je dirao. Na limenki Fresce i samcu Krpene lutke su jednaki otisci, ali ni njih nema u AFIS-u.

Stump je lagala u vezi s Krpenom lutkom.

Sad nije vrijeme da razmišljam o tome, kaže on samome sebi dok 3novno zvoni na vratima doktora Huntera.

Kako je samo mogla? U njegovu naručju, u njegovoj postelji, bila s njime do četiri ujutro. Upravo je vodio ljubav s laži.

"Tko je?"

Win se predstavi, kaže da je iz državne policije.

"Dođite na prozor i pokažite mi isprave", kaže snažni glas kroz ata.

Win koji stoji na trijemu pomakne se u stranu i digne isprave na aklo. Starac na mini-skuteru s tri kotača pilji u isprave pa u Wina. ini se da je zadovoljan. Odveze se natrag do vrata i pusti ga unutra.

"Svačega sam se nagledao kakva je sigurnost ovdje. Ne bih više erovao ni mladoj izviđačici", kaže doktor Hunter dok se vozi u levnu sobu obloženu smeđim drvetom punim crvotočina koja gleda i rukavac. Na radnome stolu su kompjuter i router, hrpe knjiga i ipira.

On se parkira prekoputa kamina, Win sjedne na klupicu ognjišta ;leđa fotografije na kojima je puno mlađi doktor Hunter s lijepom nom za koju Win pretpostavlja da mu je supruga. Puno sretnih ^nutaka s obitelji, prijateljima, uramljeni članak iz novina s crno-jelom fotografijom doktora Huntera na mjestu zločina, policija uda oko njega.

108

Patricia Cornwell

"Čini mi se da znam zašto ste došli", kaže doktor Hunter. "Onaj stari slučaj ubojstva iznenada je dospio u vijesti. Janie Brolin. Moram vam reći, kada sam čuo, isprva nisam vjerovao. Zašto sada? Ali naša draga okružna tužiteljica je poznata po, kako da se najbolje izrazim, iznenađenjima."

"Jeste li u ono vrijeme pomislili da je to djelo Bostonskog davi-telja?"

"Glupost. Zato što su žene silovane i zadavljene vlastitom odjećom, tijela namještena na poseban način i sve ostalo? Jedno je upotrijebiti šal ili čarapu i zavezati ih u mašnu, sasvim drugo koristiti žrtvin grudnjak. Iz mojeg iskustva to se događa kada žrtvu seksualno napastuje ubojica dok joj trga odjeću pa je grudnjak najočitije i najzgodnije sredstvo kojim je može daviti budući da je najbliži vratu. Moram dodati da Janie nije bila osoba koja bi pustila nekoga u stan dok ne bi bila potpuno sigurna o kome se radi."

"Zato što je bila slijepa?" nagađa Win.

"Nisam ni ja daleko od toga. Degeneracija žute mrlje, makule". kaže on. "Ali mogu puno reći o osobi po njezinu glasu. Više nego prije. Kada jedno čulo popusti, druga uskoče kako bi mu pomogla. Novinari su 1962. bili oprezniji. Možda njezina obitelj nije htjela

odgovarati na pitanja ili predstavnici tiska nisu bili zainteresirani. Ne znam, ali ono o čemu se nije pisalo u novinama, koliko se sjećam, jest daje otac Janie Brolin bio liječnik u londonskom East Endu gdje zločin nije bio rijetkost. Često je krpao žrtve okršaja. Majka joj je radila u ljekarni koja je opljačkana nekoliko puta."

"Znači Janie nije bila naivna", kaže Win.

"Bila je borbeno, snalažljivo dijete i to je jedan od razloga zbog kojeg je imala dovoljno hrabrosti da sama otputuje na godinu dana u inozemstvo i to u Watertown."

"Zbog Perkinsa. Bila je slijepa i željela je raditi sa slijepima."

"Tako se pretpostavljalo."

"Jeste li razgovarali s nekim od njezine obitelji?"

"S ocem, samo jedanput i to vrlo kratko. Kao što dobro znate, ne žele svi razgovarati s patologom. Ne mogu se nositi s našom ulogom u cijeloj stvari, i uglavnom svi postavljaju isto pitanje."

"Je li voljena osoba patila."

FRONTA

109

"Tako je", kaže doktor Hunter. "To je uglavnom sve što me je ezin otac pitao. Želio je kopiju smrtovnice, ali ne i nalaz obdukcije, i on ni njegova žena nisu došli u SAD. Tijelo je vraćeno u London jedno s ono malo osobnih stvari koje je imala. On nije želio znati vjedinosti."

"Neobično za liječnika."

"Ali ne i za oca."

"Što ste mu rekli kad je pitao?"

"Rekao sam da je patila. Nikad nisam lagao. Ne smijete lagati." Win pomisli na Stump.

"Recimo da kažete nekome ono što želi čuti, da voljena osoba e patila. Što ako slučaj završi na sudu i obrana to sazna?" kaže ktor Hunter. "Ulove vas u laži. Dobronamjernoj laži, ali vam unište jrodostojnost. No dobro. Dat ću vam sve što imam, iako nije puno."

Njegova kolica tiho zuje dok se on vozi prema vratima. "Kada sam 0 na vijestima, iskopao sam sve što sam mogao pronaći. Zaključio m da će kad-tad netko doći pitati i bio sam u pravu", čuje se iz dnika. "Koliko samo nereda u mojim ormarima, ispod kreveta..." as na trenutak nestaje, a zatim će: "Ipak imam nekoliko stvari iz og doba. Tada smo bili oprezniji."

On zaustavi skuter, na krilu ima kartonsku kutiju, i nastavi: "Prvo, irvard baš nije bio oduševljen odjelom sudske medicine jer bi ga iče još uvijek imao. Bilo nas je nekoliko patologa kojima se sviđao ražiteljski dio posla. Rado smo obavljali obdukcije i bili 'doktori za •čine' kako su nas neki zvali. Čuvali smo vlastite spise, sve što smo atrali važnim ili smo željeli koristiti u nastavi predobro znajući , kada nas više ne bude, nikome neće biti stalo ni pišljiva boba do še ostavštine. Ah, da. Jeste li je vidjeli na YouTubeu?"

Lamont. To natjera Wina da ponovno pomisli na Stump.

"Ne mogu vjerovati što sve ljudi rade u današnje doba", kaže ctor Hunter. "Drago mi je što nisam vaših godina. Drago mi je što lako idem silaznom putanjom. Čemu se čovjek još može veseliti m kućnim uracima stranaca... Jedna mi je unuka u Iraku, a ja 1 trebao biti u domu umirovljenika kao i mnogi moji prijatelji, ti koji su još preostali. Na popisu sam već pet godina, nedavno izvukli moj broj, ali ne mogu si to priuštitu jer ne mogu prodati

110

Patricia Cornwell

kuću. Ne tako davno ljudi su se tukli za nju." On pokaže kompjuter na radnome stolu koji je okrenut prema prozoru i rijeci. "Ja to zovem kiber-pandemijom. Jednom kad se otvori brana... ah, dobro znate što slijedi."

"Žao mi je."

"Mislio sam na Monique Lamont. Drugi je video gori od prvog. Pogledajte." On mahne rukom ponovno pokazujući na kompjuter. "Napravio sam da mi Google izdvaja razne teme povezane s okružnom tužiteljicom, zločinom, gradskim vijećem. Volim biti u tijeku događaja u okrugu Middlesex, jer živim u njemu."

Win pođe do kompjutera, uključi internet, ne treba mu puno da pronade video isječak koji se vrti po mreži.

Čuje se pjesma grupe The Commodores Ona je čvrsta kao kamen, dok Lamont s dužnosnicima i građevinskim radnicima, svi > kacigama, pregledavaju tone betona koje su se urušile sa stropa u tunelu blizu bostonske zračne luke Logan.

U pozadini se čuje glas jednog od njezinih reklamnih spotova za staru kampanju: Trebamo doći do srži problema, zahtijevati pravdu. Lamont se saginje i proučava iskrivljenu željeznu polugu, uska joj se

suknja podigla sve do stražnjice.

"Ovo je očito snimljeno prošlog ljeta nakon nesreće na cesti, kad.' se srušio svod tunela i zdrobio automobil u kojem je smrtno stradai, putnica. Nikad nisam bio obožavatelj Monique Lamont, ali sad mi je počinje biti žao. Nije u redu to raditi ljudima. Ali niste zato došli. Da znam odgovor za Janie Brolin, slučaj bi bio riješen još dok sam ga istraživao. Moje se mišljenje odonda nije promijenilo - radi se o kućnom nasilju koje je namješteno da izgleda kao seksualni zločin i ubojstvo."

"Takav je dojam htio ostaviti njezin dečko. Lonnie Parris?" i

"Ako me sjećanje ne vara, znali su ih čuti kako se prepiru. Postoj, iskazi susjeda da su znali vikati jedno na drugo. Tako je možda bilo i tog jutra kada je Lonnie došao po nju. Izbila je svađa. On ju je zadavio, zatim namjestio sve da izgleda kao da ju je ubio kakav seksualni manijak. Zatim je pobjegao s mjesta događaja, ali zadesila ' ga je nesreća - na njega je naletio automobil."

|

FRONTA

111

"O njemu sam pronašao samo isječak iz novina, ali nisam mogao ronaći njegov dosje. Pretpostavljam da ga ima Cambridge, budući a je to bio njihov slučaj. Jeste li vi radili i njegovu obdukciju?"

"Jesam. Imao je višestruke prijelome, što možete i očekivati kada reko nekoga prijeđe automobil."

"Automobil je prešao preko njega? Nije ga udario dok je Lonnie :ajao?"

"Bez svake sumnje je auto prešao preko njega. Više puta. Neke zljede su nastale poslije smrti, što mi je govorilo da je već neko vrijeme ležao na cesti, dovoljno dugo da ga pregazi nekoliko au-jmobila sve dok netko napokon, nakon što je osjetio udarac, nije dlučio kako bi bilo dobro provjeriti o čemu se radi. Događalo se) u rano jutro, bio je mrak."

"Je li moguće da je već bio mrtav kada je pregažen?"

"Hoćete reći - da je namješteno da izgleda poput nesreće? Mo-uće. Jedino što mogu tvrditi je da nije izboden i da nije ustrijeljen, ez sumnje je pretrpio značajne ozljede, pogotovo glave, dok je još 10 živ."

"Zanimljivo je to stoje nazvao policiju iz Janieina stana nakon što : navodno ušao unutra i zatekao je ubijenu", kaže Win. "Zatim je estao prije nego što je policija stigla. Nisu prošla ni dvadeset četiri ita, a on je pronađen mrtav nasred ceste. Nije ga udario automobil, 11 je pregažen dok je ležao na kolniku."

"Učinili smo najbolje što smo mogli. Nismo imali sva ta čuda hnike kakva vi imate danas."

"Nisu to čuda, ali izvjesne metode doista nisu postojale kada ste traživali te slučajeve, doktore Hunter. Baš me zanima što tu imate", /in pokaže na kartonsku kutiju.

"Uglavnom iste stare spise koje ste vjerojatno već vidjeli. Uklju-jjući i one iz Cambridgea. Ali ne i ono najvrjednije. Ne bi bilo u :du da sam to uzeo kada sam otišao u mirovinu. Mislim na uzorke i patologiju. Kada je osamdesetih ukinut Odjel sudske medicine, zorc i su bili tamo. Vjerujem da su ih već bacili. Kada bih barem nao oči Janie Brolin. Fascinantno. Običavao sam ih pokazivati u boratorijima, ali nitko nije znao odgovor."

"Što je bilo s njezinim očima?" pita Win.

112

Patricia Cornwell

"Kao što je uobičajeno, za vrijeme obdukcije uperio sam jarko svjetlo u njezine oči pitajući se je li moguće golim okom otkriti zašto je bila slijepa. Naišao sam na neobične sjajne smečkaste mrlje iznad rožnica. Pretpostavio sam da je to posljedica bolesti koja je izazvala sljepoću. Ilije možda patila od kakve nedijagnosticirane neurološke degenerativne bolesti koja izaziva promjene u pigmentaciji. Nisam to odgonetnuo do-dan danas. U svakom slučaju, vama to nije ni od kakve koristi. Bila je to tek medicinska zagonetka, nešto što me zanimalo."

"Dopuštate?" Win ustane i priđe kartonskoj kutiji. "Samo izvolite."

Win je uzme, odnese do ognjišta i skine poklopac. Unutra je očekivana papirologija, fotografije i plastična hermetički zatvorena posuda.

"To postoji već odavno, zar ne?" kaže doktor Hunter. "Tupperware i Ballove staklene posude. Osnovni predmeti u mrtvačnici."

Na poklopcu je broj slučaja koji Win sada već dobro zna: WT218-62. Unutra je šprica s iskrivljenom iglom i malena ampula koju Win

podigne prema svjetlu.

U ampuli je masni talog i nešto što nalikuje na sićušne komadiće potamnjelog bakra.

9

Nakon što je nakratko svratio u laboratorij kako bi ostavio špricu i ampulu, on svrati k Nani.

"Vraćam ti auto", kaže on glasno. "Vrata su otključana, alarm nije aktiviran. Tješi me što se barem nešto na ovome svijetu ne mijenja, jer sve je ostalo kaos, Nana."

On to izgovara dok unosi vrećice s namirnicama u kuhinju, ne znajući da ona ima društvo - jednu gospođu Murphy iz Salema. Kakva ironija što Nani dolaze mušterije iz mjesta koje se doslovce zove Grad vještica. Tamo policija ima amblem na kojem vještica leti na metli. Bez šale.

"Nisam znao da imaš gošću." On spusti vrećice i počne raspremati stvari.

Namirnice je kupio u obližnjem samoposluživanju i platio punu cijenu.

"Kako ste, gospođo Murphy?" pita je.

"Ah, ne baš najbolje."

"Čini mi se da ste izgubili na težini."

"Možda malo", odgovori uvijek namrštena gospođa Murphy koja teži nekih sto trideset pet kila.

Ona objašnjava kako je to zbog bolesti žlijezda i da ništa ne pomaže. Radi sve što joj Nana kaže pa je neko vrijeme sve u redu.

114

Patricia Cornwell

Zatim se ponovno pojavi psihički vampir i isisa joj svu životnu snagu dok ona spava pa je previše deprimirana i umorna kako bi mogla vježbati ili raditi bilo što osim jesti.

"Potpuno vas razumijem", kaže Win. "Ja radim za psihičkog vampira. To je pravi pakao."

Gospođa Murphy se počne smijati lupajući se po golemim bedrima. "Baš si zabavan. Uvijek me razveseliš", kaže ona. "Iako, govorila sam ti da se makneš od te žene. Jesi li vidio njezine filmiće ili kako se to već zove? To rade i predsjednički kandidati. Na onom You Twou ili nečem sličnom. Bilo kako bilo, pratim što radiš. Recimo, ovaj

poznati slučaj koji si iznenada dobio. Ja se toga sjećam, a ti?" kimne ona prema Nani. "Pogodio nas je kao da je netko to učinio Helen Keller, samo nitko naravno nije ubio Helen Keller. Bogu hvala."

"Bogu hvala", složi se Nana.

"Sjećam se da sam tada mislila kako je slučaj nalik na nešto što bi snimio Alfred Hitchcock. Nije baš originalna misao. Mnogi su tada govorili da podsjeća na film Sama u tami. Zamisli jednu djevojku koja je nedavno oslijepila kako se bori da okrene brojeve na telefonu, da dozove pomoć, a ne vidi ni telefon, a još manje ubojicu. Ne zna na koju stranu da bježi jer ne vidi. Zastrašujuće. No dobro, idem ja kako bi ti mogla provesti malo vremena sa svojim unukom", kaže gospođa Murphy Nani.

Win pomogne gospođi Murphy da ustane sa stolca.

"Ah, kakav džentlmen." Ona otvori torbicu, izvadi novčanicu od dvadeset dolara i spusti je na stol. Uperi prstom u Wina. "Još uvijek čuvam za tebe onu svoju kćer. Dobra je Lilly - trenutno se ne viđa ni s kim."

"U posljednje sam vrijeme toliko zaposlen da ne bih bio dobro društvo jednoj dami, pogotovo tako finoj kao što je vaša kći."

"Ma pravi džentlmen", ponovi ona, pritisne tipku na mobitelu i kaže osobi koja se javila: "Evo izlazim. Sto? A, ne. Bolje je da čekam na prilazu. Previše sam umorna da pješačim oko cijelog bloka, dušo."

Ona odlazi pa Nana otvori hladnjak da vidi što je Win donio.

"Kakve krasne stvari, dušo", kaže ona dok otvara ormariće i gleda što tamo ima. "Što se dogodilo s tvojom prijateljicom?"

FRONTA

115

"Bilo mi je lakše da svratim u trgovinu Whole Foods. Pečeno pile su upravo skinuli s grila, a salatu od divlje riže sam ti kupio zato što moraš jesti žitarice. U njoj ima i oraha i suhih brusnica. Napunio sam ti auto gorivom, provjerio ulje i sada se slobodno možeš voziti."

"Sjedni na trenutak", kaže Nana. "Vidiš li ovo?" Ona pokaže veliki zlatni medaljon koji nosi oko vrata, na jednoj od desetak ogrlica s privjescima i simbolima za koje on ne zna što predstavljaju. "Unutra imam pramen tvoje kose kada si bio djeteta. Sada sam dodala i pramen svoje kose. Majčinska energija, dušo moja. Baka štiti svojeg unuka. Po svijetu hodaju anđeli, ne boj se."

"Sretnoš li kojega, pošalji ga u mojem smjeru." On joj se nasmiješi. "Što se dogodilo s tvojom prijateljicom?" "Kojom? I zašto misliš da se nešto dogodilo?" "Onom koja je donijela tamu u tvoje srce. Ali nije onako kako misliš."

"Nikad ništa nije onako kako ja mislim", kaže on. "To čini život zanimljivim, zar ne? Moram ići."

"Engleska", kaže ona.

On zastane na vratima. "Tako je. Janie Brolin je bila iz Engleske." To je bilo na svim vijestima.

Lamont i Scotland Yard, dinamični duet. Tko zna? Možda oni uspiju spasiti ono što je ostalo od svijeta.

"Ne", odrješito će Nana. "Nema veze s onom jadnom djevojkom."

Vani Win odijeva motociklističku opremu dok ga gospođa Murphy ^leda. Velika torba od lažne kože prebačena joj je preko presavijene corpulentne ruke.

"Izgledaš kao iz jedne od onih serija", kaže ona. "Zvezdane staze. Mekoć sam obožavala kapetana Kirka. On sad snima reklame za putničke agencije. Kakva ironija, zar ne? Kapetan Kirk radi reklame ia putovanja. Valjda odsjeda u hotelima u kojima dotad još nitko nije rio." Ona se smije. "Za devedeset devet dolara. Nitko u tome ne vidi roniju osim mene."

Win stavi kacigu i kaže: "Dajte skočite na sjedalo iza mene pa \a vas povezem."

116

Patricia Cornwell

Ona se grohotom nasmije. "Upiškit ću se u gaćice! Gospodine na nebesima. Kit poput mene na malenom skuteru."

"Ma dajte." On potapše sjedalo iza sebe. "Sjednite da vas povezem do vašeg auta."

Njoj se lice opusti. Ali onda joj u očima bljesne neka nježnost i tuga jer je shvatila da je on mislio iskreno.

"Evo, Ernie je već stigao", kaže ona dok Toyota skreće na prilaz.

Win izađe iz dizala. Zna da je Lamont u svojem uredu.

Ne mora biti detektiv da to shvati. Njezin je auto na rezerviranom mjestu na parkiralištu, vrata ureda su zatvorena i on iza njih čuje mrmljanje. Ona vjerojatno razgovara sa svojim tajnikom za odnose s javnošću, najnovijim klonom lutka Kena. Win uđe u istražni odjel,

jedva prozbori riječ-dvije s kolegama koji ga s čuđenjem gledaju, jer bi on trebao biti odsutan, zaposlen rješavanjem slučaja međunarodnog značaja. Winu u tom trenutku treba mjesto gdje će se osjećati sigurnim, njegov telefon i kompjuter. On odloži spise doktora Huntera na radni stol i pogleda na djedov, navodno ukradeni, sat. U Londonu je gotovo devet sati uvečer. On uključi internet, pronade broj Scotland Yarda, nazove i gospođi koja se javi predstavi se kao istražitelj odjela za ubojstva države Massachusetts te objasni da doista mora razgovarati s povjerenikom. Hitno je.

To upali upravo fantastično. Otprilike kao da je nazvao Bijelu kuću i tražio da razgovara s predsjednikom. Nakon dužeg čekanja javi mu se prilično ugodan ženski glas iz istražnog odjela i kaže mu da zapravo treba razgovarati s višim policijskim inspektorom, detektivom Jeremyjem Killienom. Jedini je problem stoje inspektor u inozemstvu.

"Znate li gdje ga mogu kontaktirati?"

"Otputovao je u Sjedinjene Države. To je sve što znam. Ako nazovete sutra u radno vrijeme, možda će vam netko od pomoćnika povjerenika moći biti na usluzi." Ona mu izdiktira direktan broj.

Nije moguće da je Killien doputovao zbog slučaja Brolin. Nema šanse da viši policijski inspektor, detektiv iz Scotland Yarda dolazi čak u Ameriku samo zbog toga. Win sjedi i razmišlja. Istrese tri Advil tablete iz bočice. Glava ga strahovito boli. Osjeća se neobično, kao

FRONTA

117

da se sve odvija u usporenom ritmu što mu se događa uvijek kad ne spava, ne jede i ne vježba dovoljno. Win počne listati spise doktora Huntera. Većinu podataka koji su u njima on i Stump su već pronašli u arhivi. On je sigurno više neće tražiti da mu pomogne s bilo čime, zato polako proučava bilješke i svakojaku papirologiju, rečenicu po rečenicu, stranicu po stranicu i naiđe na ime zbog kojega se ukoči.

J. Edgar Hoover.

Ima još imena mafijaša koja su mu maglovito poznata, našvrljana gotovo nečitkim rukopisom doktora Huntera. Tu su bilješke razgovora u glavnim crtama, koji je vodio desetoga travnja s novinarom iz Associated Pressa. Win uključi internet i počinje jednu pretragu za drugom. Taj je novinar osvojio nekoliko nagrada za seriju

članaka o organiziranom kriminalu. Win isprinta te članke. Polako ih čita. Kao što je i mislio, novinar je već odavno umro pa može zaboraviti razgovor s njime.

Okolo pet poslije podne mu zazvoni telefon.

To je Tracy iz laboratorija.

"Nikakve koristi od DNK. Ništa u CODIS-u, ali bio si u pravu", kaže ona.

On ju je zamolio da špricu i ampulu analizira pomoću skenirajućeg elektronskog mikroskopa i rendgenskih zraka kako bi povećala čestice u uljnom talogu te otkrila njihov sastav. Pod pretpostavkom da su neobične smečkaste čestice neorganskog porijekla - kao bakar.

"Doista se radi o metalu", potvrdi ona.

"Sto je, dovraga, moglo imati bakra u sebi? Zar si je ubrizgavala čestice bakra?"

"Ne bakra", kaže Tracy. "Zlata."

Iznenada se počinje ukazivati slika nasilne tragedije, koja se poput većine slučajeva koje je Win istraživao dogodila kao posljedica slučajnosti ili zato što se netko našao na krivom mjestu u krivo vrijeme. Zbog naoko beznačajna incidenta osoba je izgubila život na nevjerojatno brutalan način.

Iako Win to nikada neće moći dokazati, jer više nema nikoga tko bi to mogao potvrditi, čini se da je manje od četrdeset osam sati prije nego stoje ubijena, Janie Brolin pokrenula koban niz događaja

118

Patricia Cornwell

samom činjenicom što je izašla iz stana kako bi nastavila svađu sa svojim dečkom, Lonnijem Parrisom. Win ustane od stola i shvati da je sjedio gotovo pet sati. On prolazi kraj praznih ograđenih odjeljaka s radnim stolovima. Svi su kolege već otišli. Na drugom kraju kata su prostorije javnog tužitelja i vrata raskošnog ureda Monique Lamont. Ona je tamo. On osjeća njezinu jaku, sebičnu energiju. Win pokuca, ne čeka odgovor, uđe i zatvori vrata za sobom.

Ona stoji iza svojeg kristalno čistog staklenog stola, sprema stvari u torbu za spise, pogleda ga i licem joj preleti nelagoda. U sljedećem je trenutku već ona stara, nedokučiva Monique u zagasito plavom kostimu i zeleno-crnoj bluzi, naoko sve krivo spareno, ali tako

Armani.

Win sjedne i kaže: "Trebalo mi nekoliko minuta." "Ja ih nemam na raspolaganju." Ona zatvori torbu, bravice glasno kliknu.

"Mislila bi voljela znati te podatke prije nego što ih proslijedim Scotland Yardu i Jeremyju Killienu. Kad smo već kod toga - kada angažiraš druge službe za istragu koju ja vodim, bilo bi pristojno da me obavijestiš."

Ona sjedne i kaže: "Ti dobro znaš da Yard u njoj sudjeluje."

"Da, znam. Čuo sam na vijestima koje si ti pustila da procure."

"To nisam bila ja. Guverner je kriv."

"Ma gle čuda. Baš me zanima odakle njemu te informacije. Možda ih je netko slučajno odao njemu."

"Nećemo sad o tome", kaže ona tonom kakvim samo ona umije. Nikad komentar, uvijek zapovijed. "Očito imaš vijesti u vezi sa slučajem. Dobre vijesti, nadam se."

"Ne vjerujem da išta u vezi s ovim slučajem može biti dobra vijest. Za tebe vjerojatno nije. Da Jeremy Killien nije na putu ovamo, ili već ovdje, savjetovao bih ti da mu kažeš kako nije potrebno da troši vrijeme Scotland Yarda na..."

"On je na putu ovamo? Odakle ti to znaš?"

"Rekla mi je njegova kolegica. On je otputovao u Sjedinjene Države. Ne znam kada i ne znam zašto."

FRONTA

119

"Sigurno iz nekog drugog razloga. Ne zbog našeg slučaja." U glasu joj se čuje zbnjenost. "Ne mogu vjerovati da bi putovao ovamo bez prethodnog dogovora sa mnom."

Ona uključi svjetiljku od stakla, vani se smračilo. Svjetla u susjednim zgradama su prigušena maglom. Kišit će, a Lamont mrzi kišu. Toliko je mrzi da je on jednom zaključio kako ona možda ima emocionalni poremećaj povezan s godišnjim dobima. Jednog joj je Božića čak kupio svjetiljku koja je trebala svijetliti kao sunce i podizati raspoloženje. Nije upalilo, čak ju je strahovito naljutilo. Loše vrijeme nije dobro vrijeme za iznošenje loših vijesti.

"Janie Brolin je najvjerojatnije od djetinjstva bolovala od reumatskog artritisa", počne Win. "Otac joj je bio liječnik pa su možda zato pribjegli inovativnom liječenju natrijevim aurothiomalatom. Znaš

li što je to?"

"Ne znam", odgovori ona nestrpljivo kao da se nekamo žuri pa je napeta zbog toga.

"Zlatne soli. Koristile su se za liječenje kroničnog artritisa. Teško je reći u kojim dozama. Od deset do pedeset miligrama tjedno. Možda manje, ali u duljim periodima. Lijek se davao injekcijom. Moguće nuspojave uključuju poremećaje krvne slike, dermatitis, sklonost laganom stvaranju modrica - što može objasniti zašto ih je bilo toliko na njezinu tijelu. Uz to je imala i bolest rožnice zbog taloženja zlatnih čestica..."

Lamont slegne ramenima. Upućuje mu jedan od onih "ne slijedim te" pogleda. Tako se ona obično ponaša prema njemu, kao da je on glup, a njoj dosadno. Ona je iz trena u tren sve napetija, svako malo gleda na zid u sat od venecijanskog stakla prekoputa njezina radnog stola.

"Zlato se taloži u rožnicama što ne izaziva smetnje s vidom -drugim riječima, ne oštećuje vid. Ali kada se oko pregleda pomoću svjetla, vide se sićušne smečkaste metalne mrlje. Kao što su primijetili na obdukciji", kaže Win.

"Pa što?"

"Sve govori u prilog da ona nije bila slijepa, već da su joj oči bile fotosenzitivne, što je jedna od mogućih nuspojava terapije zlatnim solima. Osobe koje su osjetljive na svjetlo obično nose tamne naočale."

120

Patricia Cornwell

"Još jedanput - pa što?" "Znači da nije bila slijepa." "Dobro."

"Tebe to uopće ne zanima."

"Tvoje zamršene misli? Ne, jer jednostavno nemam vremena da ih razmrsim."

"Vjerujem da je Janie Brolin, kao i njezinog dečka Lonnieja Parri-sa ubila mafija. Njezin je stan bio u srcu Mafijagrada u Watertownu. Ona je vrlo dobro znala što se oko nje događa budući da nije bila slijepa, znači prokleta je dobro znala tko je bio na njezinim vratima ujutro četvrtoga travnja. Očito netko kome je dovoljno vjerovala da ga pusti unutra. To nije morao biti njezin dečko Lonnie Parris koji je nije ubio, kao što je nije ubio ni vražji Bostonski davitelj. Mislim daje

već bila mrtva kada je Lonnie Parris došao po nju daju odveze u Perkins. Ušao je u stan i zatekao je mrtvu."

"Čekam da čujem na čemu temeljiš te svoje pretpostavke", kaže Monique. "Zapravo čekam da sve ovo dobije neki smisao."

"Dva dana prije, drugoga travnja", kaže Win, "jedan od mafijaških podšefova, koji je slučajno stanovao prekoputa Janie, iskoristio je svoja poznanstva u Registru motornih vozila kako bi po automobilskim tablicama doznao adresu porotnika koji se nepopustljivo držao svoje odluke kako je optuženik kriv. Jednom od podšefovih momaka sudilo se za ubojstvo. Osim što im nije želio izaći ususret, taj je porotnik napravio nesretnu pogrešku. Uvrijedio je samoga podšefa. Pročitaj o tome ako želiš. O tome su dosta pisali u tisku."

Lamont. Taj njezin pogled. Nepokolebljiv kao u mačke.

"Neumjesnom je primjedbom porotnik implicirao kako su J. Edgar Hoover i taj podšef mafije imali vezu utroje s visokopozicioniranim dužnosnikom FBI-a. Uzgred budi rečeno, to nije prvi put da je tako nešto izrečeno. Ali u ovom konkretnom slučaju podšef o kojem je bila riječ - Janiein susjed - poslao je nekoliko svojih momaka porotnikovoj kući, oteli su ga i doveli k njemu. Ne kako bi ga nagovorili da promijeni mišljenje već kako bi mu se on osvetio. Porotnik je ubijen. Njegovo su tijelo ubacili u prtljažnik i nikada više nije viđeno. Toliko se zna iz kasnijih slučajeva i svjedočenja doušnika i drugih izvora."

"Kakve to veze ima s bilo čime?"

FRONTA

121

"Ima s činjenicom što su svjedoci upravo te večeri, drugoga travnja udeći po bilješkama, različitim izvješćima i drugim izvorima koje am pronašao, čuli kako se Janie i njezin dečko svađaju u njezinu tanu. Svađa se nastavila na ulici i završila tako što je on odjurio u vojem autu."

"Možda sam jednostavno tupa pa ne razumijem", kaže Lamont.

"Ona je bila kod kuće one večeri kada je prekoputa vražje ceste bijen porotnik i ubačen u prtljažnik, Monique. A Janie nije bila ijepa. Svatko tko ju je poznavao je to znao. Najvjerojatnije nikada ćemo doznati što se točno dogodilo, ali postoji velika mogućnost da i ujutro, četvrtoga travnja na vratima njezina stana pojavio mafijaš,

ložda susjed, netko koga je ona poznavala. Ona je otvorila vrata i 3 je to. Ubijena je, namješteno je da izgleda kao provala, silovanje i bojestvo. Ne znajući daje i on dio scenarija, Lonnie se pojavio, ušao stan, otkrio kakva se strahota dogodila i pozvao policiju. Bum. Uto i pojavio mafijaš, zgrabio ga i odveo."

"Zašto?"

"Jer je vjerojatno on vidio isto stoje vidjela Janie drugoga travnja. ,onnie je postao smetnja ili pak žrtveno janje. Učinili su da izgleda ao da ju je on ubio i pobjegao, a onda ga je slučajno udario auto-iobil. Problem je u tome što ga nije udario automobil, pregažen je. I kako se to dogodilo? Je li moguće da se onesvijestio dok je prelazio licu u sitne noćne sate nedugo nakon što je Janie ubijena?"

"Možda je bio pijan."

"Toksikološki nalaz je bio negativan na droge i alkohol. Ali dobar lan - njezina je smrt objašnjena. Njegova smrt je objašnjena i kraj riče."

"Kraj? To je to?"

"To je to. A tvoje teorija o Bostonskom davitelju? Koliko god le srce boli - zaboravi. Najpametnije bi bilo da nazoveš guvernera, cotland Yard i sazoveš tiskovnu konferenciju budući da je tvoj leđunarodni slučaj razvikan odavde do mjeseca. Engleska s tim ;ma nikakve veze osim što je izgubila finu mladu curu zbog nekog lafijaškog ološa koji je slučajno bio njezin susjed dok je ona godinu ana živjela u Sjedinjenim Državama. Bilo bi joj bolje da je stvarno la slijepa."

122

Patricia Cornwell

"I ništa se od toga nije otkrilo u vrijeme istrage? Recimo činjenica da ona nije bila slijepa?" pita Lamont.

"Ljudi rade razne pretpostavke. Možda nitko nije pitao, nikome nije bilo stalo ili su smatrali da nije važno. A tu je i čimbenik zataškavanja cijelog slučaja. Policija je očito surađivala s mafijom. Izgleda da je i ovaj slučaj dokaz toga."

"Ako nije bila slijepa, zašto bi kvragu radila s njima?" pita Lamont.

"Misliš, sa slijepima?"

"Zašto? Ako sama nije bila slijepa?"

"Imala je bolest zbog koje je svakodnevno patila i mučila se. To joj je promijenilo život. U nekim ju je stvarima ograničilo, ali u mnogočemu natjeralo da se potruđi više, da bude hrabrija, da se nada čudu,

Midasovu dodiru, ali ništa nije doista pomoglo. Zašto njoj ne bi bilo stalo do boli i patnje drugih?"

"Pa svakako joj se nije isplatilo", kaže Lamont. "Ipak, priča je i dalje dobra. Sve ovisi kako je ispričamo. Nije vrijeme za skromnost, ali bolje je ne davati izjave za javnost ili sazivati tiskovne konferencije kojima u posljednje vrijeme ionako nitko ne vjeruje." Ona se nasmiješi kada ju je pogodio sljedeći bljesak uma. "Student novinar."
"Ti se šališ."

"Nipošto. Potpuno sam ozbiljna", kaže ona, ustane i zgrabi torbu za spise. "A informacije neće dobiti od mene, već od tebe. Želim da nazoveš Cala Tradda."

"Zar ćeš dati ovakvu priču prokletom Crimsonul Studentskim novinama?"

"Cal je to istraživao, surađivao je s tobom, s nama i gle, kakva je izvrsna priča ispala. To će biti priča o priči. Upravo ono što ljudi vole u ovo doba kada su svi poludjeli za time da budu novinari, da budu zvijezde u vlastitom filmu. Big Brother TV, YouTube. Običan, prosječan tip spašava stvar - to je ono pravo. Naravno, svi će drugi mediji to prenijeti i svi sretni."

Win izlazi za njom. Dohvati iPhone s pojasa i sjeti se papirića u novčaniku. Izvadi ga, rastvori, nazove Calov broj mobitela, i dok se vrata dizala zatvaraju i Lamont nestaje u prizemlje zgrade suda gdje joj je auto, on primijeti nešto neobično. Win podigne komad bijelog papira iz notesa, okreće ga na sve strane, jedva razabire utisnuta slova,

FRONTA

123

c blagu sjenu ispod broja telefona koji mu je urednim rukopisom pisao Cal.

P i LA i nešto nalik na / iza čega je uskličnik. On pojuri natrag u Dj ured, zgrabi list papira, olovku i sjeti se razgovora koji je vodio Stump u pokretnom krim-laboratoriju, kada su pregledali poruku rištenu u najnovijoj pljački banke. Poruku koja je bila jednaka o i tri prethodne u tri pljačke banaka. Uredno ispisana olovkom bijelom komadu papira deset na petnaest centimetara. On uzme malo, nacrtava pravokutnik istih tih dimenzija - iste je veličine kao mad papira koji mu je dao Cal. Win se pokušava sjetiti teksta »ruke pljačkaša

banke kojega mu je Stump pokazala i shvatiti Igovaraju li slova koje je on pronašao tom tekstu.

ISPRAZNI SADRŽAJ BLAGAJNE U VREĆICU. SMJESTA! IMAM PIŠTOLJ.

k s nadzorne kamere. Pljačkaš je bio otprilike Calove visine, ali je gledao krupnije. To barem nije problem. Nekoliko slojeva odjeće >od vrećaste trenirke. Tamnija koža. Tamnija kosa. Milijun načina ko da se to postigne. Uključujući čak i maškaru - najstariji trik na ijetu, a opere se u trenu. On brzo pretraži NCIC, Nacionalni centar informacije o zločinu. Utipka ime Cala Tradda. Njegov datum đenja, kao i činjenica da nikad nije zakonski gonjen objašnjavaju što nema DNK i otisaka prstiju u dosjeu. Ali čini se da ih on gdje nije ni ostavljao, osim možda "bakreni" otisak na paketiću toaparata za jednokratnu upotrebu na kojega je reagirao luminol o da je krvav.

Pljačke banaka i bakra događale su se u cijelome kraju, osim u imbridgeu gdje Cal pohađa fakultet i u Bostonu odakle on potječe, ključuje Win.

On nazove Lamont, ali odgovori mu govorna pošta nakon prvog mala. Monique telefonira ili je isključila mobitel. On pokuša dobiti ump. Ista stvar. Nijednoj ne ostavlja poruku dok trči iz zgrade suda, di opremu iz kovčega motora i kreće. Lagana mu kišica udara po itniku za lice. Kolnik je sklizak dok on krivuda kroz promet cestom ema Cambridgeu.

IO

Automobil Monique Lamont parkiran je na prilazu oronule viktorijanske kuće u ulici Brattle. Nigdje ne gori svjetlo, nigdje žive duše.

Win dotakne poklopac motora njezina Mercedesa. Topao je i on začuje tiho pucketanje koje se obično čuje odmah nakon što se motor isključio. On obilazi kuću kako ga nitko ne bi vidio, čeka i osluškuje. Ništa. Prolaze minute. Svi su prozori u mraku i to ne zato što je on uzeo svijeću iz prostorije u kojoj je pronašao madrac i vino. Nešto se događa, on to vidi kroz prozor koji je neku večer razbio. Alarm je mrtav, ne gori zeleno svjetlo. On krene oko kuće da vidi jesu li prerezane kakve žice, tražeći razlog zbog kojega nema struje. Ništa. Vрати se do stražnjih vrata.

Otključana su pa ih on otvori i začuje korake na drvenom podu kao i

nestrpljivo škljocanje dok netko pokušava uključiti prekidač i ide iz prostorije u prostoriju. Ponovno škljocanje. Win za sobom glasno zalupi vrata, kako bi osoba koja je unutra - on je uvjeren da je to Lamont - znala kako je netko upravo ušao.

Koraci idu prema njemu i Lamont vikne: "Cal?"

Win krene prema glasu.

"Cal?" vikne ona ponovno. "Nigdje ne rade svjetla. Što se dogodilo? Gdje si?"

126

Patricia Cornwell

Čuje se kako netko uključuje i isključuje prekidač u prostoriji iza kuhinje gdje je nekoć možda bila blagovaonica. Win uključi baterijsku svjetiljku, ali je ne uperi izravno u Monique kako je ne bi oslijepio.

"Nije Cal", kaže on i uperi svjetlo u zid osvjetlivši ih oboje.

Oni stoje nekih dva metra jedno od drugoga posred prazne, velike prostorije sa starim drvenim podom i kićenom zidnom štukaturom.

"Sto radiš ovdje?" uzvikne ona.

On isključi svoju svjetiljku. Nađu se u potpunom mraku. "Što to radiš?" Ona zvuči prestrašeno.

"Tiho", kaže on i priđe joj, pronađe njezinu ruku. "Gdje je on?" "Pusti me!"

On je odvede do zida i šapne joj da ostane tamo stajati, da se ne miče i da bude tiho. Zatim čeka kraj vrata ni tri metra udaljen od nje, ali kao da je kilometrima daleko. On čeka Cala. Duge, napete minute, zatim se čuje zvuk. Otvore se stražnja vrata. Snop svjetla baterijske svjetiljke prodre u prostoriju prvi, za njim neka osoba, zatim nastane zbrka. Win nekoga zgrabi, oni se bore, sa svih se strana čuju koraci. Stump viče, a onda tišina.

"Jesi li dobro?"

"Win?"

"Win!"

On otvori oči, svjetla u kući se uključe, Krpena lutka stoji nad njim. Ovoga je puta odjevena malo drugačije. Na sebi ima polo majicu, kargo hlače, pištolj na boku. Tu su Stump, Lamont i krupni tip guste kose.

"Ovo je moja prokleta kuća. Imam pravo biti ovdje", kaže Lamont.

Wina jezivo boli glava. On dodirne veliku čvrgu i ugleda krv na ruci.

"Hitna pomoć stiže", kaže Stump i čučne kraj njega.

On sjedne, na trenutak mu se sve zamrača pred očima i kaže: "Ti si me udarila, ili trebam zahvaliti nekom drugom?"

"To sam bila ja", kaže Krpena lutka.

Ona se predstavi - specijalna agentica McClure, FBI. Onaj krupni tip u odijelu je Jeremy Killien iz New Scotland Yarda. Sada, kada se Win upoznao s cijelom ekipom, on im predloži da objave potragu za FRONTA

127

"alom Traddom, budući da je vjerojatno Cal taj koji pljačka banke krade bakar, a ovamo je namamio javnu tužiteljicu kako bi je cijenio, pokušao je podmititi ili joj prijetio. Monique i Win su sve ripremili kao dio tajne operacije koja je upravo upropaštena. Lamont a gleda dok on veze priču. U očima nema ni trunke zahvalnosti što)j spašava stražnjicu. "Kakve tajne operacije?" pita McClure zbunjeno.

Win trlja glavu i odgovori: "Monique i ja već neko vrijeme nadzi-emo tog tipa. Prvo je posvuda pratio mene, zatim je počeo slijediti ju, da ne spominjemo manijakalnu opsjednutost kojom je prikrivao ločine za koje smo ga sumnjičili. Tipično sociopatsko ponašanje, aj sedamnaestogodišnji genijalac - zapravo šesnaestogodišnji, jer ođendan mu je sljedeći mjesec - bio je zaštićen i kontroliran cijeli ivot sve dok napokon nije napustio kuću i upisao fakultet, iako ilađi od uobičajenih brucoša."

Na licu Monique Lamont ne čitaju se nikakvi osjećaji, ali Win 2 uvjeren da ona nije znala koliko godina ima Cal. Čak se ni ona ie bi srozala tako nisko da spava s maloljetnikom, ako je to ono što u njih dvoje radili kada su se sastajali u kući gdje su se sada svi lalazili, a koju je Cal vjerojatno oštetiio i skinuo s nje sve bakrene ijelove. Zločine je počinio kako bi osjetio uzbuđenje, ne zato što nu je potreban novac. Tko bi rekao. Superlopov. Pisao je o vlasti-im krađama bakra i pljačkama banaka. Sprijateljio se baš s onim »sobama koje su istraživale njegove zločine, čak se ševio s javnom užiteljicom. Doista, pravo čudo od djeteta.

"Ovo je grozno neugodna situacija", kaže s gnušanjem Killien.

"Čija je bila pametna ideja da se isključi struja?" Win pogleda u igenticu McClure. "Ah, sigurno vas pametnjakovića iz FBI-a. Velikog : da ne kažem fantastično čega BI-a. A što ste zatim kanili?" On rlja

glavu. "Nazvati Elektru i tražiti da ponovno uključe struju? Baš e guba imati takve veze, oprostite na igri riječi." Zatim će Stump: Nije mi potrebna hitna pomoć." Ponovno dotakne čvrgu na glavi. Zapravo, osjećam se pametnijim. Zar nije istina da nekim ljudima iakon što dobiju udarac po glavi baterijskom svjetiljkom naraste kvocijent inteligencije?"

"O kakvoj to tajnoj operaciji govoriš?" Stump nije do šale.

Nikome nije. Svi ga gledaju ozbiljnih izraza lica.

"Nisi mi spominjao nikakvu tajnu operaciju", kaže Stump.

128

Patricia Cornwell

"Pa, nisi baš ni ti bila posve iskrena sa mnom. Barem ne u vezi sa specijalnom agenticom Krpenom lutkom."

"Zovem se McClure", kaže agentica FBI-a.

"Otisak s limenke Fresce", kaže Win. "Otisak s poruke koju sam dobio na kućnu adresu. Nije ih bilo u AFIS-u, znači osoba koja ih je ostavila svakako nije bila u zatvoru zato što je ubola nožem svojeg svodnika. Sada znam da je ona iz FBI-a, tajni agent valjda, zato i nema njezinih otisaka u AFIS-u kako bi je se isključilo kao potencijalnog počinitelja zločina."

"Nisam ti smjela reći", kaže Stump.

"Razumijem", kaže Win. "Naravno da mi nisi smjela reći da je kriminalka Krpena lutka zapravo doušnica, zapravo agentica FBI-a koja me slijedi, jer špijunira Lamont."

"Mislim da bi najpametnije bilo da malo prilegnete", kaže mu Killien.

Stump nastavi: "Tako si uporno želio saznati tko je ona, Win, pa sam morala smisliti onaj scenarij s parkom Filippello, dala sam joj da ti odnese poruku. Sve sam napravila kako bi ispalo da nemam drugog izbora nego da ti kažem da je ona doušnica. Tako bih osigurala da odustaneš od nje i ne shvatiš da je agentica FBI-a. Znaš i sam kako se to radi. Doušnici se ne odaju tek tako. Da sam ti odmah rekla, ti bi postao sumnjičav, zato sam morala nešto smisliti, učiniti da izgleda kao da nemam drugog izbora nego da ti odam da je ona doušnica pa da se držiš podalje od nje."

Oni se trenutak gledaju u oči.

"Zao mi je", kaže Stump.

"Čemu onda ovaj domjenak?" pita Win sve prisutne. "Zašto smo

ovdje? Očito ne zbog Janie Brolin. A nismo ovdje ni zbog Cala Tradda."

"Ovdje smo zbog vaše javne tužiteljice", obrati se Killien Monique Lamont. "Rumunjska siročad. Prebacivanje velikih gotovinskih iznosa. To vas je izdvojilo, FBI se zainteresirao kao i Služba državne sigurnosti. Naposljetku nažalost i Yard."

"Trebala bih vas sve redom tužiti", kaže ona.

"Vaše elektroničko dopisivanje s..." počne McClure.

FRONTA

129

"S Calom." Lamont se uživi u ulogu koju nitko ne igra tako dobro kao ona. Ponovno je javna tužiteljica. "Mislim da vam je istražitelj Zarano jasno objasnio što smo radili otkako su u okrugu Middlesex Dočele pljačke banaka i krađe bakra. Dopisivanje s Calom bio je dio laše tajne operacije. On nam je, blago rečeno, bio sumnjiv."

"Ti si znala da se ona dopisuje s Calom?" Stump pita McClure.

"Ne. Nismo znali s kime se dopisuje. IP je govorio kako je pošiljatelj iz Harvarda, to je sve. Adresu ne možemo odrediti ukoliko ne možemo naći kompjuter za usporedbu."

"Znam kako to funkcionira." Kakav samo Stump ima izraz lica.

Vjerojatno joj se McClure više sviđala kada je bila Krpena lutka.

"Iz najnovijeg maila bilo je jasno da ćete se naći s osobom koja nas zanima..." počne McClure.

"Calom", kaže Lamont. "Da ću se naći s njim na uobičajenom mjestu u deset uvečer. Sto znači ovdje."

"On se nije pojavio."

"Vjerojatno je ugledao vaš odred kako tutnji ovamo i pobjegao", kaže Win. "Mali umije eskivirati policiju. Ima radar za murju. I tako ite se vi pojavili i uništili sve što smo Monique i ja radili mjesecima. Evo što se događa kada se nadziru elektroničke komunikacije, zar ne? Pogotovo kada ste na tajnom zadatku i nadgledate nekoga tko e također na tajnom zadatku. Tajna operacija istražuje drugu tajnu operaciju - na kraju smo svi nadrapali."

Dvije večeri poslije u Harvardskom sveučilišnom klubu.

Zgrada je građena u novogeorgijanskom stilu. Na zidovima obloženima mahagonijem vise uljani portreti, sa stropa mjedeni lusteri, na podu su perzijski sagovi. Na ulazu, kao i uvijek, aranžmani

svježeg :vijeća - sve tako poznato, ali djeluje da se Win osjeća kao da mu tu nije mjesto. Nije Harvard kriv, to je tek još jedan lamontizam. Dna ga pozove da se nađu u sveučilišnom klubu svaki put kada ima potrebu da se osjeća moćnom, ili moćnijom nego obično, jer je ili potajno nesigurna ili joj on treba, možda oboje.

Win kao uvijek sjedi na istoj tvrdoj antiknoj sofi. Čuje se kucanje velikog sata u drvenom ormariću koji ga podsjeća da Lamont kasni minutu, dvije, tri, deset. On gleda kako ljudi dolaze i odlaze, ^leda sve te akademike, gostujuće dostojanstvenike i predavače,

130

Patricia Cornwell

prominentne obitelji koje su došle u posjet provjeriti trebaju li upisati svoju prominentnu djecu na to sveučilište. Ono što Win najviše voli kod Harvarda je to što je poput neprocjenjivog umjetničkog djela. Nikad ga ne možete posjedovati. Nikad ga ne možete zaslužiti. Možete biti u njemu neko vrijeme i zbog tog druženja postati bolji čovjek, čak ako vas on i zaboravi. Vjerojatno nikad i nije bio svjestan vašeg postojanja. Ipak on žali što Lamont, koliko god mu ponekad bila mrska i podla, to ne razumije.

Ono što Monique ima, nikad neće biti dovoljno.

Ona uđe, smota kišobran, otrese kapljice s ogrtača dok ga skida i krene prema garderobi.

"Jesi li primijetila da uvijek kiši kada se ovdje sastajemo?" pita je Win dok ulaze u blagovaonicu i sjedaju za njihov stol kraj prozora s kojega se vidi ulica Quincy.

"Potrebno mi je piće", kaže ona. "Što ćeš ti popiti?" Njezin je osmijeh usiljen, izbjegava ga gledati u oči.

Zacijelo joj nije lako, dok pogledom traži konobara. Ona odlučuje kako bi bilo dobro naručiti bocu vina. Bijelog ili crnog? Win odgovori da mu je svejedno.

"Zašto si to učinio?" Ona poravna salvetu na krilu i podigne čašu s vodom. "Oboje znamo da više nikad nećemo o tome razgovarati, zapravo da službeno nikad i nismo o tome razgovarali."

"Čemu onda trud?" pita on. "Zašto si me pozvala na večeru ako si samo željela reći kako nećemo o tome razgovarati? Samo kako bi izvukla od mene obećanje da više nikad nećemo govoriti o tome o čemu nećemo govoriti? Ili što god si maloprije rekla."

"Nisam raspoložena za uvijene razgovore."

"Pa počni onda. Slušam te."

"Fondacija internacionalnog prava", kaže ona. "Fondacija mogega oca."

"Vjerujem da sada već svi dobro znamo što je FOIL. Ili u što si je pretvorila. Kompaniju s ograničenom odgovornošću, paravan koji skriva i štiti identitet osobe koja je kupila viktorijansku ruševinu vrijednu više milijuna dolara i za koju će trebati godine da se renovira. Šteta što nisi odabrala drugo ime⁷. Ne mogu se ne zapitati o karmi

⁷ FOIL, engl - zamesti trag.

FRONTA

131

korištenja takvog naziva povezanog s ocem koji se prema tebi uvijek ponašao kao prema..."

"Nije na tebi da sudiš kakav je bio moj otac."

Stiže konobar sa srebrnom posudom za led i bocom finog Montracheta. On je otvori, Lamont proba vino. Dvije čaše su pune, konobar odlazi i Lamont počne proučavati jelovnik.

"Zaboravila sam što obično jedeš." Ona mijenja temu.

Win se na nju vraća. "Mislim da od svih upravo ja smijem suditi kakav je bio tvoj otac, jer na kraju dana, Monique, on je razlog zbog kojega si se uvalila u nevolju koja te je mogla..."

"Ne moram slušati tvoje tumačenje što mi se moglo dogoditi." Ona pije vino. "Jesi li doista iznenađen što sam kupila drugu kuću? Što možda ne želim živjeti u ovoj u kojoj sam sada. U kojoj provodim jako malo vremena. Gotovo uopće ne živim tamo. Unajmila sam apartman u Ritzu, ali nije mi zabavno stalno se voziti u Boston i natrag."

"Shvaćam zašto si kupila kuću. Shvaćam zašto si se htjela riješiti ove u kojoj si sada - nikad nisam mogao razumjeti kako si u njoj uopće provela ijednu noć poslije onoga što se dogodilo." On bira riječi. "Ali pogledajmo slijed događaja i kako skriveni emocionalni problemi dovode do nečega što ne želiš ponoviti. Nikada."

Ona se ogledava kako bi se uvjerila da nitko ne sluša, zatim pogleda van kišu, plinske svjetiljke i ulicu popločanu kamenom. Na trenutak joj licem preleti tuga.

"Otac ti je umro prošle godine", nastavi Win tiho i nagne se prema njoj. Laktove je naslonio na bijeli stolnjak. "Polovicu imutka je ostavio tebi. I prije si već bila imućna, ali sada imaš ono što bi većina ljudi nazvala bogatstvom. Ipak, to ne objašnjava tvoje ponašanje, jer nikad nisi bila siromašna. Zato to tvoje neumjereno i ludo trošenje znači da se još nešto događa. Stotine tisuća dolara na odjeću, automobil, tko zna što sve ne i to plaćeno gotovinom. Milijuni na kuću, a već imaš kuću te vrijednosti dok iznajmljuješ apartman u Ritzu. Gotovina i još gotovine prebacuje se iz francuske banke u bostonsku banku i Bog zna koliko još banaka."

"Moj je otac imao račune u Londonu, Los Angelesu, New Yorku, Parizu, Švicarskoj. Kako se inače prenose veliki gotovinski iznosi osim ako ne bankovnim transferom? Većina ljudi ne koristi kovčege

132

Patricia Cornwell

za to. Uostalom, uvijek sam plaćala odjeću i automobile gotovinom. Nikad nisam kupovala na kredit stvari koje gube na vrijednosti onog trenutka kada izađu iz trgovine. A kuća u ulici Brattle? Kakvo je očajno stanje na tržištu, dobila sam je gotovo badava prema onome koliko će stajati kada je sredim - kada i ako se naše gospodarstvo oporavi. Nije mi trebala hipoteka za odbijanje od poreza, a s tobom doista ne bih razgovarala o pojedinostima mojeg portfelja."

"Vratimo se na činjenice. Prebacivala si goleme novčane iznose. Kupovala na veliko i plaćala gotovinom. Bacila si se na kupnju s takvom žestinom kakvu kod tebe još nisam vidio, a poznajem te već dugo. Donirala si novac dobrotvornim udrugama koje nisi provjerila. A onda se upustiš u vezu s..."

"Bez imena." Ona podigne ruku.

"Svakako je zgodno posjedovati kuću u kojoj ne stanuješ i koja ne glasi na tvoje ime", kaže Win. "Dobro mjesto za povremene sastanke... ili redovite sastanke. U Ritzu ne bi bilo zgodno kao ni u kući gdje te susjedi poznaju i možda gledaju kroz prozore. Ni studentski stan nije najbolji izbor..." On otpije gutljaj. "Za sastanak sa studentom." Win podigne čašu. "Ovo je jako dobro vino."

Ona pogleda u stranu. "Što će izaći na vidjelo na sudu?"

"Teško je uopće zamisliti da je Cal maloljetan. Ja se ne bih dosjetio."

"Lagao mi je."

"Nisi provjerila?"

"Zašto bih?"

"Jesi li ikada primijetila tragove uboda na njegovim rukama, kad smo već kod provjeravanja? Na vršcima prstiju i na dlanovima."

"Jesam."

"Jesi li ga pitala što je to?"

"Botox, kako mu se dlanovi ne bi znojili", kaže ona. "Otac mu je plastični kirurg, to znaš. Davao mu je injekcije prije nastupa. Znaš, kada je priređivao recitale za glasovir, kako mu prsti ne bi klizili s tipki. Nastavio je primjenjivati botox jer svira klavijature i navikao se na to."

"I ti si u to povjerovala?"

"Zašto ne bih?"

FRONTA

133

"Valjda si u pravu", kaže Win. "Možda ni ja ne bih posumnjao, osim ako mi ta osoba već ne bi bila sumnjiva. Da i ne spominjem kako nikad nisam čuo da to netko uopće radi. Mislim, ubrizgava botox u vrške prstiju. Sigurno boli kao vrag."

"A ni to nije uvijek sigurno", kaže Lamont.

"Kao ni bilo što drugo. Ali kada uđeš u banku, gurneš poruku kroz otvor na šalteru, ruke su ti čiste i suhe. Nema otisaka na papiru."

"Sretno s dokazivanjem svega toga."

"Imamo njegov 'bakreni' otisak. Ne znam kako bih ga drugačije nazvao. Na pakiranju fotoaparata koji je nepažnjom ostavio u kuhinji tvoje nove stare kuće. Ne brini. Strpat će ga u zatvor na dulje vrijeme", kaže Win.

"Što će biti dalje?"

"Ne shvaćam na što misliš", kaže on.

Ona ga značajno pogleda. "Naravno da shvaćaš."

Konobar im polako priđe, ulovi njezin mig i povuče se.

"On je patološki lažac", kaže Win. "Onaj put kada ste ugovorili sastanak na kojem su i drugi bili prisutni? Ne samo da se nije pojavio već su i svjedoci upoznati s time kako se radilo o tajnoj operaciji. To objašnjava vaše elektroničko dopisivanje. Ali vjerujem da ni FBI ni bilo koja druga služba ne žele da javnost to sazna budući da je Patriotski zakon popularan otprilike kao kuga."

"Već si jedanput bio tamo", kaže ona. "U kući. Vidio si me kako ulazim u auto, što nosim... vidio si sve ostalo."

"Nema nikakvih dokaza, a njega te večeri nisam vidio. Ipak, reći ću kako mi nije drago da netko 'nosi moju kožu'. To gaje uzbuđivalo. Krao je moje stvari kako bi..."

"Ti smjestio?"

"Ne. Kako bi ukrao mene. Psihološki", kaže Win. "Između ostalog vjerojatno i zbog komentara njegove majke u vezi sa mnom ono kada su mu tražili stan, zbog čega se on osjećao nedoraslo i uvrijeđeno više nego inače. Bilo kako bilo, pretpostavljam da je on mislio kako se tako pretvara u mene, živi moj život i da me je na neki neobičan način nadjačao. Nisi pila vino koje mi je ukrao?"

134

Patricia Cornwell

"Nisam bila raspoložena", kaže ona i ponovno ga pogleda. "Nisam bila raspoložena ni za što, ako želiš iskreno. Ubrzo mi je svega toga bilo dosta, ali to nije naišlo na dobar prijem, ako shvaćaš što mislim."

"Dosadio ti je mlađahni ljubavnik?"

"Voljela bih da se suzdržiš od takvih komentara."

"Znači za vrijeme tog sastanka, na kojem sam gotovo bio prisutan, stvari su krenule po zlu. Kada sam te vidio kako izlaziš iz zgrade suda, učinilo mi se da se prepireš s nekim s kime si razgovarala preko mobitela. Djelovala si uzrujano pa sam te slijedio."

"Da, prepirala sam se s njim. Nisam željela ići onamo. U kuću. On je bio uporan. Rekao je da ima svakojakih podataka o meni. Nisam mogla odbiti. Bit ću otvorena i priznati da nisam imala pojma kako da se iz toga izvučem. Što je još gore, nemam pojma kako sam se u to uopće uvalila."

"I ja ću biti otvoren pa ću ti objasniti kako se sve dogodilo", počne on. "Mislim da svi mi kada se osjećamo jadno, radimo stvari koje čine da se osjećamo moćno. To pokazujemo izgledom, odjećom, kućom, automobilom. Plaćamo gotovinom. Činimo sve što možemo da postanemo poželjni, seksi. Možda čak postajemo egzibicionisti." On zastane. "Daj da pogađam. On je snimio one filmiće za YouTube. Ali to nije bila njegova zamisao, već tvoja. Još jedna stvar čime te držao u šaci."

Njezina je šutnja odgovor.

"Moram ti odati priznanje, Monique. Mislim da si najoštroumnije biće koje sam ikada sreo."

Ona otpije gutljaj vina. "Što ako on progovori? Ako nešto od toga ispriča policiji ili što je još gore, kaže na sudu?" pita Lamont.

"Misliš istrese tvoje prijavu rublje, da se tako izrazim? Koje si, budući dovoljno pametna, pokupila nakon..."

"Ako bilo što kaže", prekine ga ona.

"On je lažac." Win slegne ramenima.

"To je istina."

"Što još radimo kada se osjećamo bespomoćno?" nastavi Win.

"Izaberemo nekoga tko nas ne ugrožava."

"U mom slučaju nije bilo tako, osjećala sam sve samo ne sigurnost."

FRONTA

135

"Kao što sam rekao, želimo se osjećati poželjno, ali sigurno", kaže Win. "Starija, moćna žena. Obožavana, ali sigurna, zato što drži konce u svojim rukama, ili recimo što bi moglo biti sigurnije od pametnog dečka iz aristokratske obitelji koji te slijedi naokolo kao štene?"

"Misliš li da se Stump osjeća sigurnom?" pita Lamont i kimne konobaru.

"Pod time hoćeš reći...?"

"Mislim da znaš što hoću reći."

Ona naruči zelenu salatu s vinegret preljevom i dvostruku porciju carpacela od tune s wasabijem. On kao i uvijek naruči odrezak i salatu. Ne želi krumpir kao prilog.

"Mi smo bliski prijatelji", kaže Win. "Dobro surađujemo i zabavljamo se."

Očito je da Lamont želi znati dvije stvari, ali ne može se natjerati da pita. Je li on zaljubljen u Stump i je li mu ona ispričala što se dogodilo prije puno godina kada se Monique napila u Watertownu?

"Pitat ću te još jedanput", kaže Lamont. "Je li ona sigurna?"

"Ponovno ću ti reći - mi smo bliski prijatelji. Ja se osjećam vrlo sigurnim. A ti?"

"Očekujem te natrag u odjelu u ponedjeljak", kaže Lamont. "Zato, ne znam hoćete li vas dvoje nastaviti surađivati. Osim, naravno, ako se ne dogodi kakvo ubojstvo i ona se pojavi u onom svom smiješnom

kamionu. To me dovelo i do posljednje točke razgovora - do organizacije koju je ona pokrenula."

"Fronta."

"Što da učinimo u vezi s tim?"

"Mislim da ne možemo učiniti ništa", kaže Win. "Organizacija je nastupila poput fronte i opravdala svoje ime. Nećeš je se moći riješiti."

"Nisam to ni mislila", kaže Lamont. "Pitala sam se kako možemo pomoći... ako bi je to usrećilo."

"Usrećilo? Stump?"

"Da, nju. Učinilo da se osjeća sretnom i sigurnom."

"Da sam na tvom mjestu, ja bih joj svakako pomogao", kaže Win.

"Uvjeravam te da bi to bilo pametno. "

KNJIŽNICA ZELINA

Nakladnik ALGORITAM d.o.o. Zagreb, Harambašićeva 19

Za nakladnika Tihomir Paulik

Lektura Zrinka Romić

Za tisak pripremila Dana Fruschiitz

Korektura Tijana Vujović

Grafički urednik Davor Horvat

Obrada i prijelom Algoritam DTP Nenad Šimunić

Tisak Zagraf ZT

Naklada 3000 primjeraka

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem

696286

ISBN 978-953-220-853-5

Knjižnica Zelina